

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

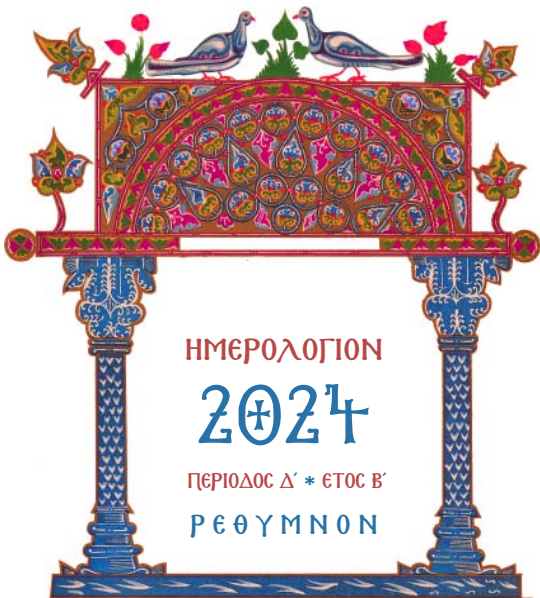

ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΩΝ
ΑΓΙΩΝ 4ΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

Ἡμερολόγιον 2024

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

2024

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' * ΕΤΟΣ Β''

ΡΕΘΥΜΝΟΝ

Ὁ Πνεύματι Ἁγίῳ συνημμένος,
ἄναρχε Λόγε καὶ Υἱέ,
ὁ πάντων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων
συμπαντουργὸς καὶ συνδημιουργός,
τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ εὐλόγησον,
φυλάττων ἐν εἰρήνῃ
τῶν Ὁρθοδόξων τὰ πλήθη,
πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου,
καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ἀπὸ τὴν Ἀκολουθία τῆς Ἰνδίκτου

ΙΣ ΧΣ Ὁ Ἐλεήμων.

Διὰ χειρὸς Φωτίου Ν. Κόντογλου, ἀγνε' (1955).

Εἰκόνα δεσποτική στό τέμπλο τοῦ νοτίου κλίτους τοῦ Ἱεροῦ
Ναοῦ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων τῆς πόλεως Ρεθύμνης.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης
ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΣΕΠΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ
ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Ἐρώτατε Μητροπολίτα Ρεθύμνης καὶ Αὔλοπο-
τάμου, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Ἄνω Κρήτης καὶ
Πελάγους Κρητικοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητε
ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότη-
τος κύριε Πρόδρομε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρα Ἱερό-
τητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Χαιρετίζομεν πατρικῶς τὴν ἔκδοσιν τοῦ μετὰ
χείρας ἐγκολπίου ἡμερολογίου τῆς καθ' ὑμᾶς

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ὑποκλίνεται εὐλαβικά μπροστά στίς Τιμίες Κάρες τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων, κατά τήν πρώτη Του Εὐλογητή Ἐπίσκεψη στό Ρέθυμνο, τήν 17η Νοεμβρίου 1992.

Ἰεράς Μητροπόλεως διά τό ἔτος 2024, ἀφιερουμενοί εἰς τήν συμπλήρωσιν κατ' αὐτό διακοσίων ἐτῶν ἀπό τῆς μαρτυρικῆς τελειώσεως ἐν Ρεθύμνῃ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων Γεωργίου, Ἀγγελῆ, Μανουήλ καί Νικολάου, ἐνταχθέντων εἰς τό ἀγιολόγιον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κατ' Αὐγουστον τοῦ ἔτους 1977, ἐπί Πατριαρχίας τοῦ μακαριστοῦ ἀμέσου προκατόχου τῆς ἡμῶν Μετριότητος Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου, μεταφέροντες τήν εὐλογίαν τῆς Μητρός Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας καί ἐκφράζοντες τάς ἡμετέρας προσήσεις ἐπί τῷ ἀνατέλλοντι νέῳ ἐνιαυτῷ τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου.

Εἰσερχόμεθα εἰς τό νέον ἔτος, ἐμφορούμενοι ὑπό τῆς ἀκλονήτου βεβαιότητος, ὅτι τήν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος πρός τήν Βασιλείαν τῶν Ἐσχάτων, ἐν τῇ ἱστορίᾳ καί δι' αὐτῆς, κατευθύνει ὁ Κύριος καί Σωτήρ τοῦ κόσμου Ἰησοῦς Χριστός, «τό Α καί τό Ω, ὁ πρῶτος καί ὁ ἔσχατος, ἀρχή καί τέλος», (Ἀποκ. κβ', 13). Ἀνηκομεν εἰς τόν Χριστόν. Γνωρίζομεν ὅτι ἐν Αὐτῷ ἦλθεν ἡ Ἀλήθεια καί παρέδραμεν ἡ σκιά. Ὁ προαιώνιος

Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο σὰρξ, προσλαβὼν καὶ ἀγιάσας τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἀνακαινίσας τὴν κτίσιν πᾶσαν. Τὴν ἐλθοῦσαν ἐν τῇ Ἐνανθρωπήσει Αὐτοῦ χάριν καὶ τὴν ἐρχομένην πλήρῳσιν καὶ πληρότητα τῆς Θείας Οἰκονομίας ζῶμεν ἐν τῷ μυστηρίῳ καὶ τοῖς ἁγίοις μυστηρίοις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία «διανέμει ἐν τῇ οἰκουμένῃ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀγάπην Του, τὴν εἰρήνην, τὴν δικαιοσύνην, τὴν καταλλαγὴν, τὴν δύναμιν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὴν προσδοκίαν τῆς αἰωνιότητος» (Εγκύκλιος τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Κρήτη 2016, Προοίμιον).

Γενεὰ παρέρχεται καὶ γενεὰ ἔρχεται, ἡμεῖς δὲ οἱ ἐνταῦθα, «ἐνδυναμούμενοι ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Β' Τιμ. β', 1), ἰστάμεθα ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων, φυλάσσουμεν τὴν τιμίαν παρακαταθήκην τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων, ἀξιοποιοῦντες ἐν τῇ διακονίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν πείραν τοῦ παρελθόντος, μελετῶντες τὸ παρόν, τὰς ἀντιφάσεις καὶ τὰς θετικὰς προοπτικὰς τοῦ πολιτισμοῦ, πάντοτε ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἐξαγγελίαν τοῦ Εὐαγγελίου

καὶ τὴν καλὴν μαρτυρίαν ἐν τῇ ἀποστολῇ μεταμορφώσεως τοῦ κόσμου.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, δεόμενοι τοῦ πανδύρου Κυρίου τῆς δόξης, ὅπως χαρίζηται ὑμῖν, Ἱερώτατε ἀδελφέ, καὶ τῷ ἐν τῇ θεοτηρητῷ ὑμῶν Ἱεραρχίᾳ εὐσεβεστάτῳ κλήρῳ καὶ λαῷ, ὑγιεῖαν ἀκλινῆ, πνευματικὴν εὐφροσύνην καὶ δασιλῆ καρποφορίαν καὶ κατὰ τὸ νέον ἔτος ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς, ἐκζητοῦμεν καὶ τὰς ὑμετέρας προσευχὰς ὑπὲρ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς, πρεσβείαις τῶν ἐν ἔτει 1824 γενναίῳ φρόνως ὁμολογησάντων, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τὴν πανσωστικὴν πίστιν αὐτῶν εἰς Χριστὸν καὶ τελειωθέντων ἐν αὐτῇ, τεσσάρων Νεομαρτύρων, τοῦ κλέους τῆς Ρεθύμνης, τὴν ἀείρουτον χάριν καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Κυρίου τῶν ὄλων καὶ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

βγκγ' Ὀκτωβρίου ε'

ὁ Κωνσταντινουπόλεως
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Οί Άγιοι Τέσσαρες Μάρτυρες ἐν Ρεθύμνῃ.
 Ν. Σκορδαλάκης ὁ Κρής ἐποίησε. Έτος 1966.
 Εἰκόνα στόν Ἱερό Ναό Ἁγίων
 Τεσσάρων Μαρτύρων Ἀπλαδιανῶν Μυλοποτάμου.

Τοῖς Ἁγίοις Τέτταρσι Μάρτυσι τοῖς ἐν Ῥιθύμνῃ ἀθλήσασι

Τυράννου στερρῶς ἀντιστάντες δυσθῆψ
 γνώμῃ, τῇ Χριστοῦ πίστει πήξαντες πόδας,
 θαρσαλέως δέξαντο πικράν σιδήρου
 τομήν, αἵματος τήν πορφύραν ἐνδύντες.
 Καί νῦν, δις ἑκατόν ἐνιαυτοῦς πληροῦντες
 μνήμῃς, οἱ πιστοὶ τοῦ Ῥιθυμναίων γένους
 ἅπαντες λισσόμεθα πίστει καὶ πόθῳ,
 Μανουήλ, Νικόλαε σὺν Γεωργίῳ,
 ἄμα Ἄγγελῃ, τετρακτὸν τῶν μαρτύρων,
 φυλάττειν ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης.

Ἐπίγραμμα τῆς 200ετηρίδος
 τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων
 ὑπὸ τοῦ ἔλλογιμ. κ. Νικόλαου Παπαδογιαννάκη,
 Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ
 τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ο Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου Πρόδρομος

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Πρός
τόν Ἱερό Κλήρο,
τίς Μοναστικές ἀδελφότητες
καί τόν εὐσεβή λαό
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης
καί Αὐλοποτάμου.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,
Παιδιά τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Μέ ιδιαίτερη χαρά χαράσσομε τίς προλο-
γικές αὐτές γραμμές στό Ἡμερολόγιο τοῦ ἔτους
2024, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί
Αὐλοποτάμου, τό ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένο στή

συμπλήρωση διακοσίων ἐτῶν (1824-2024) ἀπὸ τὴ μαρτυρική τελείωση τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων μας, Μανουήλ, Ἀγγελῆ, Γεωργίου καὶ Νικολάου, τῶν ἐκ Μελάμπων καταγομένων καὶ ἐν Ρεθύμνῃ μαρτυρησάντων.

Οἱ Ἅγιοι Τέσσερις Νεομάρτυρες, τέκνα γονέων θεοσεβῶν, κρυπτοχριστιανῶν τῆς περιόδου τῆς Τουρκοκρατίας, ἔδωκαν διὰ τοῦ μαρτυρίου τὴν μαρτυρία τους καί, μέ τόν τρόπο αὐτό, αὐθαρτίστηκαν, ἔγιναν αἰώνιοι καὶ παγκόσμιοι μέσα στόν χοροχρόνο τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

Οἱ τιμώμενοι ἅγιοι, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν ἀγάπη τους «γιά τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερία», ἔλαβαν μέρος μαζί μέ τούς ἄλλους ἀγωνιστές στήν ἐπανάσταση κατὰ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, γιά νά διατηρηθεῖ ἐλεύθερη ἡ Πατρίδα. Πολέμησαν σθεναρά καί μέ γενναιότητα καί, ὅταν ὀδηγήθηκαν αἰχμάλωτοι ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ καί τοῦ ἡγεμόνος, ὁμολόγησαν μετὰ παρρησίας τὴν πίστη τους στόν Χριστό. Δέν ἐκάμφθησαν ἀπὸ τίς ἀπειλές καί τά μαρτύρια, ἀλλά παρέ-

μειναν κραταιοί καί δυνατοί, σταθεροί στήν πίστη καί τὴν ἀγάπη τους στόν Χριστό, ἀδαμάντινοι στῦλοι ὑπομονῆς καί ἐκουσίου μαρτυρίου. Ὁδηγήθηκαν στό μαρτύριο, ἐδῶ στή Μεγάλη Θύρα τῆς Ρεθύμνης, ὅπου ὁ δήμιος τοὺς ἀπεκεφάλισε, καταφέροντας, μέ τόν τρόπο αὐτό, νά τοὺς ἀφανίσει βιολογικά καί φυσικά, ἀπὸ τόν παρόντα φθαρτὸ κόσμο, νά τοὺς αἰωνίσει ὅμως καθιστώντας τους πολίτες τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί μάλιστα ἐστεμμένους μέ τό στέφανο τοῦ μαρτυρίου.

Οἱ Νεομάρτυρες εἶναι ἡ συνέχεια τῆς ἀπόδειξης ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία πάει πάντα μαζί μέ τό μαρτύριο. Εἴτε εἶναι νεομάρτυρες, πού σημαίνει αἷμα, εἴτε εἶναι σήμερα τό μαρτύριο τῆς συνειδήσεως, πού λογίζεται ὡς μαρτύριο στά μάτια τοῦ Θεοῦ. Σήμερα δέν ζητεῖται ἀκόμη αἷμα ἀλλά ζητεῖται πνεῦμα. Τὸ νά κρατᾶ κανεὶς τὴν πίστη σήμερα εἶναι μαρτύριο στήν οὐδετερόθηρη ἐυρωπαϊκὴ πραγματικότητα. Οἱ πολιτισμοὶ ὅμως δέν φτιάχνονται μέ οὐδετερότητα, ἀλλά μέ γενναιότητα. Γιά ὅλα αὐτὰ εἴμαστε σήμερα ἐνώπιον τῶν εὐθυνῶν μας

όλοι, στεκόμενοι απέναντι στους Τέσσερις Μάρτυρες.

Κάθε ολοκληρωτισμός, οποιασδήποτε απόχρωσης, και κάθε ουδετερότητα, από την άλλη, δέν μπορούν να έμπνεύσουν τίς κοινωνίες και τούς λαούς. Καί σήμερα μπροστά μας είναι τέσσερα παλληκάρια τής Κρήτης, πού χωρίς να ξέρουν κοινωνιολογίες και θεωρίες, μάς τοποθετούν μπροστά στίς έννοιες του κώδικα των άξιων πού απαιτούνται για να κτισθούν κοινωνίες, λαοί και γένη. Τό γένος μας για μία άξιοπρέπεια όδηγήθηκε στα βουνά τής Άλβανίας, για να υπερασπισθεί τήν άξιοπρέπεια τής ζωής και τής ανθρώπινης ύπαρξης, έναντια σε κάθε ολοκληρωτισμό. Τότε εν όπλοις στα βουνά, σήμερα στην καθημερινή μας παλαίστρα, μέ τό μαρτύριο τής συνειδήσεως.

Γιά τούτο, τό Ρέθυμνο πρέπει να καυχάται. Διότι, για μία ακόμη φορά, τέσσερα νέα παλληκάρια έστειλαν τό μήνυμα τής Οικουμενικής διάστασης τής Όρθοδοξίας στα πέρατα τής γής. Τής Όρθοδοξίας πού δέν μπλοκαρίζεται από έννοιες και ιδέες, αλλά είναι οικουμενική

και παγκόσμια, όχι μέ τήν έννοια μιās άπρόσωπης παγκοσμιοποίησης, αλλά μιās καινοποιοϋ οικουμενικότητας. Όπου εφαρμόστηκαν ιδέες χωρίς άξίες και βιώματα, κατάντησαν ολοκληρωτισμοί και κατέληξαν σε ανθρώπινες τραγωδίες.

Οί μάρτυρες προέταξαν τήν ιεροπρέπεια τής ζωής και τήν άξία τής έλευθερίας, ως δώρων του Θεου προς τον άνθρωπο.

Ό κληρονομιά τής Όρθοδοξίας είναι για όλον τον κόσμο. Δέν όμιλει ή Όρθοδοξία για περιουσιότητα λαών. Άλλά άπλώνεται σε όλόκληρη τήν Οικουμένη και προσκαλεί τον κάθε βουλόμενο να εισέλθει, να γευθεί, να ψαύσει. Ό ουρανοπολίτης έχει ως συμπατριώτη του κάθε άνθρωπο πού μαρτυρεί για τον Χριστό όπου γής. Χωρίς άκρότητες και έθνοφυλετισμούς, τούς όποιους τό πάνσεπτο Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, άρκετές δεκαετίες πριν, καταδίκασε.

Ό επέτειος αυτή, τής συμπληρώσεως δύο αιώνων από τή μαρτυρική τελείωση των Άγιών μας, φέρει ένώπιόν μας τίς Ίερες Μορφές Τους

καί μᾶς καλεῖ νά «ψηλαφήσουμε» καί πάλι τούς βίους, τό μαρτύριο, τό φρόνημα καί τό ἦθος τους καί νά ἐμπνευσθοῦμε ἀπό αὐτά, στούς σύγχρονους τούτους καιρούς, στούς ὁποίους ζοῦμε, καθώς τά αὐτονόητα καί τά δεδομένα ξαναγίνονται ζητούμενα σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς ζωῆς μας.

Ἡ ἐπέτειος αὐτή γίνεται ἀφορμή καί πρόσκληση νά ἀναθεωρήσουμε τήν ἔκβαση τῆς ἀναστροφῆς τῶν Ἁγίων μας. Νά μελετήσουμε τόν βίο καί τήν πολιτεία τους. Νά ἐμπνευσθοῦμε ἀπό τό αἰώνιο παράδειγμα τῆς ἀνδρείας, τῆς πίστεως καί τῆς φιλοπατρίας τους. Νά ἐνωτισθοῦμε τίς φωνές τους, καθώς δύο αἰῶνες τώρα, «κραυγάζουν» τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Νά διδαχθοῦμε ἀπό τή θαρραλέα μαρτυρία τους, ὅπως αὐτή ἔχει καταγραφεῖ καί διασωθεῖ: *«ἐμεῖς χριστιανοί ἐγεννήθημεν, χριστιανοί θά ἀποθάνωμεν».*

Κατακλείομε τοῦτο τό προλόγισμα μέ τήν ἐγκάρδια εὐχή καί προσευχή, οἱ Ἅγιοί μας Τέσσερις Νεομάρτυρες, Μανουήλ, Ἄγγελῆς, Γεώργιος καί Νικόλαος, νά πρεσβεύουν ἀνύστα-

κατά πρὸς τόν Κύριό μας καί νά ἀποτελοῦν φωτεινούς ὁδοδείκτες στή ζωή καί τήν πορεία τοῦ Τόπου μας καί ὄλων τῶν ἀνθρώπων του.

Εὐχόμαστε σέ ὄλους, ἀπό μυχοῦ καρδίας, καλή καί εὐλογημένη χρονιά, ἀγιομαρτυροσκέπαστη ἀπό τή χάρι τῶν Τεσσάρων Ἁγίων Νεομαρτύρων μας!

Μέ θερμές πατρικές εὐχές

Ὁ Ἐπίσκοπός σας

**† Ὁ Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου
Πρόδρομος**

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΚΥΝΟΔΙΚΗ
ΠΡΑΞΙΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ
ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΡΕΘΥΜΝΗ.
ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 588.

Τούς ἐν τεκμηρίοις πολλοῖς στόματα
Θεοῦ Λόγου γενομένους καὶ γνώσει
ἀληθεῖ τὴν ἀγνωσίαν ἀποδιώκοντες καὶ
ὕπερ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως μαρτυ-
ρικῶς τελειομένους ὕμνοις καὶ ἐγκωμί-
οις ἔσαι μετὰ πάσης εὐλαβείας σεμνύνει
καὶ γεραίρει ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ οἶδεν

Ἐκκλησία καί ἅμα τήν τούτων ἐπικαλεῖσθαι μεσιτείαν πρὸς τόν φιλόανθρωπον Θεόν ὑπέρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, ἰάσεως ἀσθενῶν καί ὠφελείας ψυχικῆς τοῦ χριστωνύμου πληρώματος.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοιαῦτα ἔκτακτα τεκμήρια τῆς εἰς Χριστόν πίστεως αὐτῶν παρέσχον καί οἱ ἐν Ρεθύμνῃ ἐν χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ εἰκοστῶ τετάρτῳ ἔτει μαρτυρικῶς τελειωθέντες ἐκ τῶν κατοίκων Μελάμπων τῆς πόλεως ταύτης τῆς Κρήτης Γεώργιος, Ἀγγελῆς, Μανουήλ καί Νικόλαος, οἵτινες, ὁσιότητι μέν καί ἀγιότητι βίου διακριθέντες ἠξιώθησαν μετὰ τό μαρτύριον τοῦ χαρίσματος τῆς τῶν θαυμάτων ἐνεργείας παρά Θεοῦ, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καί ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῖν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν, ὑπ' ὄψιν λαβόντες τόν ὄσιον βίον, τήν μαρτυρικὴν τούτων τελευτὴν καί τήν περὶ ἀγιότητος τούτων κοινήν ἐκκλησιαστικὴν

συνείδησιν ποιμένων καί ποιμαινομένων, ἅμα δέ καί τὰ παρ' αὐτῶν ἐνεργηθέντα θαύματα καί τήν θαυματουργικὴν χάριν τῶν λειψάνων αὐτῶν, περὶ ὧν ἀπάντων ὑπέβαλεν ἡμῖν ὁ Ἱερωτάτος Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Τίτος, συνυποβαλὼν ἅμα καί περὶ τοῦ πρὸς αὐτοὺς σεβασμοῦ τῶν πιστῶν τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας αὐτοῦ καί τήν ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτῶν ψαλλομένην ἀσματικὴν ἀκολουθίαν, τῷ κοινῷ τῆς Ἐκκλησίας ἀκολουθοῦντες ἔθει, ἔγνωμεν τήν προσήκουσαν τοῖς ἀγιωτάτοις τούτοις ἀνδράσιν ἀπονεῖμαι τιμὴν.

Διό καί θεσπίζομεν Συνοδικῶς καί διορίζομεθα καί ἐν Ἀγίῳ διακελευόμεθα Πνεύματι, ὅπως οἱ εἰρημένοι Γεώργιος, Ἀγγελῆς, Μανουήλ καί Νικόλαος, οἱ ἐν Ρεθύμνῃ τῆς Κρήτης μαρτυρικῶς τελειωθέντες, συναριθμῶνται τοῖς Ὀσιομαρτυσι καί Ἀγίοις τῆς Ἐκκλησίας, τιμῶμενοι παρά τῶν πιστῶν καί ὕμνοις ἐγκωμίων γεραιρόμενοι κατ' ἔτος τῇ κη' Ὀκτω-

βρίου, ἡ ἡμέρα αἰσιῶς τὸν μετὰ σώματος βίον ἔτερμάτισαν.

Εἰς ἔνδειξιν δέ τούτου καὶ βεβαίωσιν ἐγένετο ἡ παροῦσα Πατριαρχικὴ ἡμῶν καὶ Συνοδικὴ Πράξις, καταστρωθεῖσα μὲν καὶ ὑπογραφεῖσα ἐν τῷδε τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐν ἴσῳ δέ καὶ ἀπαραλλάκτῳ ἀποσταλεῖσα τῷ Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κυρίῳ Τίτῳ πρὸς κατάθεσιν ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μητροπόλεως.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἰθοῦζ', κατὰ μῆνα Αὐγούστον (κθ'), Ἐπινεμήσεως ΙΕ'.

Ἐπισημασθέντες ἀποσταλέσαι εἰς
 τὸν Ἱερόν Ναόν τῆς Ἁγίας Βαρβάρας
 ἐν τῇ πόλει Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου
 ἐν τῷδε τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς Ἁγίας
 τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας
 κατὰ τὴν ἐπισημασθεῖσαν ἡμετέραν
 ἀποφασισθεῖσαν ἐπισημασθέντες
 ἐν τῇ πόλει Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου
 ἐν τῷδε τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς Ἁγίας
 τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας

Οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Νεομάρτυρες οἱ ἐν τῇ πόλει Ρεθύμνης ἐν ἔτει 1824 μαρτυρήσαντες.

Φορητὴ εἰκόνα τοῦ 1883 ἀγνώστου ἀγιογράφου στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας πόλεως Ρεθύμνης.

Ο ΑΠΟ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΚΑΙ ΑΓΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΡΗΤΗΣ
κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ
ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ

Οι Άγιοι Τέσσερεις Νεομάρτυρες με την πίστη και την όμολογία, τό ψυχικό σθένος και την ανδρεία, μέ την βεβαιότητα τής Αναστάσεως, τής συναναστάσεώς τους μέ τόν Άναστημένο Λυτρωτή μας Χριστό, βάδισαν τόν δρόμο τοῦ χρέους και τής θυσίας. Και αποτελοῦν τό καλύτερο παράδειγμα πρός ὅλους τοῦς ἀνθρώπους τής ἐποχῆς μας, οἱ ὅποιοι, τηρουμένων πάντοτε τῶν ἀναλογιῶν, καλοῦνται νά ὁμολογοῦν διαρκῶς τήν πίστη τους και μέ αισιοδοξία νά ἀτενίζουν τό μέλλον ὑπερβαίνοντας τίς δυσκολίες και

Οί Άγιοι Τέσσαρες Μάρτυρες. Α. Βεβελάκης Ρεθύμιος
έγραψε, 1877. Φορητή εικόνα ή όποία φυλάσσεται
στό Μουσείο του Ίερού Μητροπολιτικού Ναού
τών Εισοδίων τής Θεοτόκου πόλεως Ρεθύμης.

τίς δυσμενεῖς συνθήκες πού τούς κυκλώ-
νουν από παντοῦ.

Θεωροῦμε μάλιστα πώς τό παρά-
δειγμά τους μπορεῖ νά γίνει τό καλύτερο
ἀντίδοτο καί σέ ἕνα πρόβλημα πού τα-
λανίζει τήν πατρίδα μας πολύ τόν τε-
λευταῖο καιρό καί εὐκαιρῶς ἀκαιρῶς
ἔχομε ἐκφρασθεῖ γιά αὐτό. Ἴσως πολλοί
ἀπό ἐσᾶς μᾶς ἔχετε ἀκούσει νά τό ἐξο-
μολογοῦμαστε. Μᾶς προβληματίζει καί
μᾶς στενοχωρεῖ πολύ ὅταν κάποιοι ἀδελ-
φοί χάνουν τήν ἐλπίδα τους, κυριεύονται
ἀπό ἀπόγνωση καί νομίζουν πώς ἡ λύση
στά προβλήματά τους εἶναι ἡ αὐτοκτο-
νία. Θλιβερή πρωτιά γιά τό νησί μας
ἀποτελεῖ, ὅπως ἔχει καταγραφεῖ, ὁ τερ-
ματισμός τῆς ζωῆς ἀνθρώπων πού πιέ-
στηκαν ἀπό τό βᾶρος τῆς δυσπραγίας
καί τῶν προβλημάτων τους. Ὅφειλομε
νά κάνομε τά πάντα γιά τήν μείωση, ἢ
καλύτερα γιά τήν ἐξάλειψη, τοῦ φαινο-
μένου αὐτοῦ.

Εἶναι ἄλλο πράγμα ἡ αὐτοθυσία καί

*Ἡ παλαιότερη γνωστή φορητή εἰκόνα
τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων,
«Ποίημα Ἰωάννου Φρανγκοπούλου Ζακυνθίου, 1836».
Φυλάσσεται στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό
τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου πόλεως Ρεθύμνης.*

ἄλλο ἢ αὐτοκτονία. Θὰ τολμούσαμε νά ποῦμε πῶς εἶναι ἀκριβῶς ἀντίθετα, ἀφοῦ τό ἓνα ἀφορμᾶται ἀπό τήν ἐλπίδα καί τό ἄλλο ἀπό τήν ἀπελπισία. Οἱ Ἅγιοι Τέσσερις Μάρτυρες αὐτοθυσιάστηκαν, κυριολεκτικά ὀλοκαυτώθηκαν ὡς ἀναμμένες λαμπάδες, γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ἔχοντας ἐνστερνισθεῖ τόν λόγο Του: «καί μὴ φοβηθῆτε ἀπό τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τήν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι» (Ματθ. ι', 28). Ἡ ζωὴ τῶν Ἁγίων μας καί τό μαρτυρικό τέλος πολλῶν ἀπό αὐτοὺς μᾶς διδάσκουν πῶς νά πολιτευόμαστε σωστά, πῶς νά ζοῦμε κατὰ Θεόν καί πῶς νά ὑπερβαίνομε τό θάνατο, ἀφοῦ γιά ὅποιον πιστεύει ἡ ζωὴ δέν τελειώνει ὅταν κλείνομε τὰ μάτια μας στὸν κόσμο αὐτό.

Οἱ πολλές δυσκολίες πού διέρχεται ἡ πατρίδα μας, τὰ αὐξανόμενα διαρκῶς προβλήματα τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ μας, μᾶς κάνουν νά βλέπομε μέ ἀγωνία καί περίσκεψη ὅσα γίνονται, ἀλλά μᾶς

κάνουν νά λαμβάνομε τήν σθεναρή ἀπόφαση νά ἀντιπαλαίσομε καί νά τά ὑπερβούμε τελικά ζητώντας τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τῶν Ἁγίων Του, πού ὅσο ζοῦσαν ἔκαναν τό ἴδιο. Ἐκεῖνοι μυστικά, μέσα στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία, μᾶς διδάσκουν, μᾶς παρηγοροῦν, μᾶς ἐνισχύουν καί μᾶς προτρέπουν νά μὴν χάσομε τό θάρρος καί τήν ἐλπίδα μας, προπάντων δέ τήν πίστη μας καί τήν ἐμπιστοσύνη μας στόν Θεό.

Πρὶν ἑκατὸν ἐνενηήντα χρόνια ἀκριβῶς οἱ Ἅγιοι Τέσσερεις Νεομάρτυρες μας αὐτό ἔκαναν κρατώντας τήν πίστη τους καί ἀψηφώντας θέλγητρα καί φόβητρα πού σκοπὸ εἶχαν νά τοὺς ἀποστασιοποιήσουν ἀπὸ αὐτὴν καί νά τοὺς κάνουν νά ἀρνηθοῦν τὸν Διδάσκαλο τῆς ἀγάπης, τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Χρέος μας ἱερό νά τοὺς τιμοῦμε, νά παίρνομε εὐλογία καί ἀγιασμό προσκυνώντας τίς Τίμιες Κάρες τους, τὸν μεγάλο αὐτὸ καί πολύτιμο θησαυρὸ τῆς Ἐκκλησίας

μας, νά τοὺς παρακαλοῦμε γιὰ ὅ,τι μᾶς ἀπασχολεῖ καί ὅ,τι μᾶς προξενεῖ πόνο, προπάντων δέ νά προσπαθοῦμε, στό μέτρο τῶν δυνατοτήτων μας, νά τοὺς ὁμοιάσομε. Ἰδιαιτέρως οἱ νέοι μας, οἱ νεαροὶ βλαστοὶ τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ χάρη τῶν ὁποίων τοὺς καθιερώσαμε ὡς Προστάτες τους.

*Ἀπὸ τὸ προλογικὸ σημείωμα
τοῦ τότε Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης
καί Αὐλοποτάμου, νῦν δέ
Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εὐγενίου,
στό ἀφιερωμένο στήν 190ετηρίδα
τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων
ἐγκόλπιο ἡμερολόγιο τῆς Ἰεῤῥας
Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί
Αὐλοποτάμου τοῦ ἔτους 2014.*

Ο ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
ΚΥΡΟΣ ΑΝΘΙΜΟΣ
ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ

Οί ἐκ Μελάμπων¹ Ἁγίου Βασιλείου Ρεθύμνης Τέσσερεις Νεομάρτυρες Ἀγγελῆς, Μανουήλ, Γεώργιος καὶ Νικόλαος², οἱ κατὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1824 στὴν πόλη τοῦ Ρεθύμνου³ μαρτυρήσαντες, καταξιώθηκαν ἀπαρχῆς ὡς Ἅγιοι στὴ συνείδηση τῶν Χριστιανῶν τῆς Κρήτης. Τὸ ἥρωικό τους παράδειγμα, τόσο κατὰ τὸ διάστημα τῆς φυλακίσεως⁴ καὶ τῶν βασανιστηρίων ὅσο καὶ κυρίως κατὰ τὴν ὥρα τοῦ φρικτοῦ μαρτυρίου τους⁵, ἀλλὰ καὶ τὰ ποικίλα θαύματα⁶, ποὺ ἀκολούθησαν, δὲν ἄφησαν περιθώρια ἀμφισβήτησεως τῆς ἀγιότητάς τους⁷.

Πολὺ ἐνωρίς, ἴσως καὶ ἀπὸ τὸν ἐπόμενο τοῦ μαρτυρίου τους χρόνο⁸, οἱ Χρι-

στιανοὶ κάτοικοι τοῦ Ρεθύμνου τελοῦσαν κατὰ τὴν ἐπέτειο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου θεῖες Λειτουργίες ἀφιερωμένες στὴ μνήμη τους, σὲ τίς ὁποῖες φαίνεται ὅτι ἔκαναν χρῆση τῆς ἱ. Ἀκολουθίας τῶν Ἁγίων Πάντων⁹. Τὰ ἱερὰ Λείψανά τους, ἀνακομισθέντα ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Ρεθύμνης Ἰωαννίκιο¹⁰, μεταφέρθηκαν με εὐλάβεια ἀπὸ τὸν ἱ. ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Περιβολίων¹¹, στὸ προαύλιο τοῦ ὁποῦ εἶχαν ἐνταφιαστῆ οἱ Ἅγιοι, στὴν πόλη τοῦ Ρεθύμνου. Ἐκεῖ φυλάχθηκαν οἱ τίμ. Κάρες τους¹², ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα δόθηκαν στὴν ἱ. Μονὴ Ἀρκαδίου¹³. Σύνομα ἄρχισαν νὰ ἱστοροῦνται καὶ εἰκόνες τῶν Ἁγίων¹⁴ καὶ νὰ κοσμοῦν τοὺς ἱ. ναοὺς μας.

Σ' ὅλα αὐτὰ ἤρθε νὰ προστεθεῖ καὶ ἡ σύνθεση εἰδικῆς ἀσματικῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων. Ἡ πρώτη ἔντυπη ἱ. Ἀκολουθία¹⁵ ἐκδόθηκε τὸ 1852 ὑπὸ τὸν τίτλον: *Ἀκολουθία τῶν Τεσσάρων νέων τοῦ Χριστοῦ*

*Μαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουήλ, Γεωργίου καὶ Νικολάου τῶν ἐν Ρεθύμνῃ μαρτυρησάντων*¹⁶. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐμφανίζεται ὡς ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Καλλινίκου Νικολετάκη¹⁷. Ὁ ἐξάδελφός του¹⁸ Μητροπολίτης Κρήτης Μελέτιος Νικολετάκης¹⁹ φαίνεται ὅτι ἔγραψεν ἓνα Ἀπολυτίκιον²⁰ καὶ ἓνα Κοντάκιον²¹ καὶ ὁ Νικόλαος Σταυράκης²² τέσσερα Ἰδιόμελα τῆς Λιτῆς. Ἴσως ὄχι μόνον οἱ συνθέσεις τοῦ Μητροπολίτη Μελετίου, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρη ἡ ἱ. Ἀκολουθία, νὰ συντάχθηκαν πρὶν ἀπὸ τὸ 1839, ἔτος κοιμήσεως τοῦ Μελετίου²³.

Ἡ ἱ. Ἀκολουθία αὐτή, συμπληρωμένη με 22 Μακαριστάρια ἢ Μεγαλυνάρια, *ποίημα Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Καλλινίκου Νικολετάκη τοῦ Κρητός*, γραμμένα κατὰ τὸν τύπο τῆς γ' στάσεως τῶν Ἐγκωμίων τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου τοῦ Ὁρθρου τοῦ Μεγ. Σαββάτου (*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...*), ἐκδόθηκε γιὰ

*Οί τάφοι τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων
στόν προαύλειο χώρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἁγίου Γεωργίου Περιβολίων.*

δεύτερη φορά ἀπό τόν Σπ. Εὐθυμιάδη
στό τυπογραφεῖο Γ. Μελισταγοῦς, Μα-
κεδόνος, στήν Ἐρμούπολη τῆς Σύρου
τò 1865. Τρίτη ἀνατύπωση τῆς ἴδιας ἰ.
Ἀκολουθίας ἔγινε στήν Κόρινθον ἀπό τò
τυπογραφεῖο καί βιβλιοπωλεῖο «Ἡ Κό-
ρινθος» τò 1886 καί μιὰ τελευταία ἀπό
τόν Μιχ. Α. Παπαδάκη στό περιοδικò
Προμηθεὺς ὁ Πυρφόρος, τ. 21, Ἀθήνα
1980, σσ. 260-279.

Τò 1877 τυπώθηκε στήν Ἀθήνα, ἐκ
τῶν πισστηρίων Ἰω. Κουβέλου καί Ἀ.
Τρίμη, τò ὑπò τὸν τίτλον Ἀκολουθίαί βι-
βλίον, ἐπιμελεῖα καί δαπάνη Ἰλαρίωνος,
Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτά-
μου²⁴. Στίς σσ. 153-174 περιλαμβάνεται
ἡ ἰ. Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Τεσσάρων
νέων τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων Ἀγγελῆ,
Μανουήλ, Γεωργίου καί Νικολάου, τῶν
ἐν Ρεθύμνη μαρτυρησάντων, ἡ ὁποία
εἶναι ὅμοια μὲ ἐκείνη τῆς ἐκδόσεως τοῦ
1865, ἔχουν δὲ προστεθεῖ σ' αὐτὴ δυò
Στιχηρὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ, πέντε νέα Κα-

θίσματα τοῦ Ὁρθρου κι ἓνα ἀκόμη Ἐξαποστειλάριον²⁵. Ἐπανέκδοση τῆς ἱ. Ἀκολουθίας τοῦ Ἰλαρίωνος ἔγινε περὶ τὰ ἔτη 1959-1960²⁶ ἐπιμελεῖα τοῦ αἰδουσιμωτάτου Ἱερέως Δημητρίου Παπαλεβυζάκη²⁷ ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο Μανουσάκη στὸ Ρέθυμνο, ἡ ὁποία εἶναι ἀφιερωμένη τῷ Θεοφιλεστάτῳ Ἐπισκόπῳ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ.κ. Ἀθανασίῳ σεβασμοῦ καὶ τιμῆς ἔνεκεν²⁸.

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ἐπισκόπου Λάμπης καὶ Σφακίων (1886-1897), μετέπειτα δὲ Μητροπολίτου Κρήτης (1898-1920) Εὐμενίου Ξηρουδάκη²⁹ τυπώθηκε τὸ 1888 στὸ Ρέθυμνο, στὸ τυπογραφεῖο Στ. Ἐμμ. Καλαϊτζάκη³⁰, κεκαθαρμένη καὶ συμπεπληρωμένη, ὅπως ἀναφέρεται στὸν Πρόλογο (σ. 1), ἡ Ἀκολουθία τῶν ἐκ Μελάμπων τῆς ἐν Κρήτῃ Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Λάμπης Ἁγίων Τεσσάρων τοῦ Χριστοῦ Νεομαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουήλ, Γεωργίου καὶ Νικολάου τῶν ἐν Ρεθύμνῃ τῆ κη' Ὀκτωβρίου

τοῦ αὐκδ' μαρτυρησάντων». Στὴν ἔκδοση αὐτῆ, ποὺ ἐντάχθηκε σὲ μιὰ προσπάθεια ἀνεγέρσεως ἱ. ναοῦ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων στὴ γενετήριά τους Μέλαμπες³¹, περιλαμβάνονται ὡς νέα στοιχεῖα δυὸ Στιχηρὰ Προσόμοια, ἓνα διαφορετικὸ Δοξαστικὸ στὴ Λιτή, ἓνας δεῦτερος Κανόνας, ἓνα ἐπιπλέον Κάθισμα μετὰ τὴν γ' Ὡδὴ κι ἓνα πρόσθετο Κοντάκιο μετὰ τὴν στ' Ὡδὴ τοῦ Ὁρθρου. Τὸ Συναξάριον ἐπίσης εἶναι διαφορετικόν, ἐνῶ ἔχουν παραληφθεῖ ἐντελῶς τὰ Μακαριστάρια τοῦ Ρεθύμνης Καλλινίκου. Φαίνεται ὅτι τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ νέα αὐτὰ ὑμνογραφικὰ στοιχεῖα εἶναι συνθέσεις τοῦ Εὐμενίου Ξηρουδάκη³².

Ἐνα μεγάλο μέρος τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς τοῦ 1888 συμπεριλήφθηκε στὸ ἔργο Νέα πλήρης ἱερὰ Σύνοψις προσευχῶν καὶ ἀκολουθιῶν, τευχὸς Α' (σσ. 243-252)³³, ποὺ μὲ τὴ φροντίδα τοῦ Μητροπολίτου Κρήτης Εὐμενίου καὶ ἐγκρί-

Εικόνα τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων στό δίκλιτο Ἱερό Ναό Ἁγίου Χαραλάμπους καί Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων Ἀλφᾶς Μυλοποτάμου. Χεῖρ Ἰωάννου Ἰ. Σταθάκη. Ἔτος 1913.

σει τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας τυπώθηκε τὸ 1914 ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων Στυλ. Μ. Ἀλεξίου στό Ἡράκλειο³⁴.

Ἀνατυπώσεις τῆς ἱ. Ἀκολουθίας τοῦ 1888 ἀποτελοῦν καί οἱ παρακάτω ἐκδόσεις:

1. Βίος καί Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων Ρεθύμνης. Τυπώθηκε τὸ 1971 ἢ 1972³⁵ μὲ πρωτοβουλία καί δαπάνη τοῦ «Συλλόγου Ἡρακλείου, οἱ Τέσσαρες Μάρτυρες» ἀπὸ τὶς Ἐκδόσεις «Παναγία Καλυβιανή» (Μοῖραι – Ἡράκλειον Κρήτης).

2. Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νέων τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουήλ, Γεωργίου καί Νικολάου, ψαλλομένη τῇ κη' τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου». Περιλαμβάνεται στό σπουδαῖο ἔργο Κρητικὸν Λειμωνάριον (σσ. 132-147), ποὺ τυπώθηκε τὸ 1984 στίς Γραφικὲς Τέχνες Νικολ. Χειμαρίου τῶν Ἀθηνῶν ἐπιμελεῖα καί δαπάνη τοῦ Μητροπολί-

του Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου Τίτου Μ. Συλλιγαρδάκη (1970-1987)³⁶.

3. *Ακολουθία τῶν ἐκ Μελάμπων τῆς ἐν Κρήτῃ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λάμπης καὶ Σφακίων Ἀγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουήλ, Γεωργίου καὶ Νικολάου τῶν ἐν Ρεθύμνῃ τῇ κη' τοῦ αὐκδ' μαρτυρησάντων*³⁷. Τυπώθηκε τὸ 1985 στὸ τυπογραφεῖο Π. Παρασκευοπούλου τῶν Ἀθηνῶν μὲ ἐπιμέλεια καὶ δαπάνες τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Νικολάου Α. Κουτσαυτάκη³⁸ πρὸς δωρεὰν διανομὴν (σ. 3).

4. *Ακολουθία μετὰ Παρακλητικοῦ Κανόνος καὶ Μεγαλυναρίων τῶν Ἀγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουήλ, Γεωργίου καὶ Νικολάου τῶν ἐκ Μελάμπων καὶ ἐν Ρεθύμνῃ μαρτυρησάντων τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1824 καὶ Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Νεομάρτυρος Χρυσῆς*». Τυπώθηκε τὸ 1991 καὶ τὸ 1992 στὸ τυπογραφεῖον Α. Κ. Σανιδᾶ Μοσχάτου Ἀθηνῶν μὲ ἐπιμέλεια καὶ δα-

πάνες τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Νικολάου Α. Κουτσαυτάκη.

Τὰ νέα στοιχεῖα, ποὺ περιλαμβάνονται στὴν τελευταία αὐτὴ ἀνατύπωση τῆς ἰ. Ἀκολουθίας τοῦ 1888, εἶναι ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς (σσ. 10-12) καὶ ὁ Παρακλητικὸς Κανόνας τῶν Ἀγίων (σσ. 53-61), συνθέσεις καὶ οἱ δυὸ τοῦ γνωστοῦ ὑμνογράφου Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου τοῦ ἔτους 1988. Ἐπίσης, στὴ σ. 51 καταχωροῦνται τὸ Μεγαλυνάριο τοῦ Ἱερέα Βασιλείου Μπλαβάκη³⁹ καὶ τὰ Μεγαλυνάρια τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1877, ἐνῶ στὶς σσ. 99-101, τὸ α' Δοξαστικὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τὸ Δοξαστικὸ τῶν Αἵνων τοῦ Ὁρθρου, μελοποιημένα ἀπὸ τὸν Γ. Χατζηθεοδώρου. Τὸ βιβλίον τοῦ π. Νικολάου Κουτσαυτάκη ἐμπλουτίζεται ἀπὸ φωτογραφίες (μεταξὺ τῶν σσ. 16 καὶ 17), βιβλιογραφία (σ. 105), Κρητικὲς μαντινάδες γιὰ τοὺς Ἁγίους Τέσσερεις

*Οἱ Ἅγιοι Τέσσερις Μάρτυρες οἱ ἐν Ρεθύμνῃ.
Χεῖρ Ἰωάννου Σταθάκι, 1864. Φορητὴ εἰκόνα
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Ἀραβίου Ρεθύμνης,
ἱστορημένη ἐπὶ ἡγουμενίας «Μαξίμου ἱερομονάχου».*

Μάρτυρες (σ. 77), τὴν ἰ. Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Χρυσῆς (σσ. 78-98), τὸν Βίο καὶ τὸ μαρτύριό της (σσ. 106-109), διάφορες Εὐχῆς (σσ. 110-113), ἐπιστολές, δημοσιεύματα κ.λπ.

Τὸ 1988, κατὰ παραγγελία τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἰ. ἐνοριακοῦ ναοῦ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Καστέλλας Πειραιῶς⁴⁰, ὁ Μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης⁴¹, Ὑμνογράφος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, συνέθεσε νέα πλήρη ἰ. Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικὸ Κανόνα στοὺς Ἅγίους Τέσσερις Νεομάρτυρες τοῦ Ρεθύμνου, ἡ ὁποία μὲ ἐνέργειες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς κ.κ. Καλλινίκου⁴² ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (συνεδρία 23ης Μαρτίου 1989) καὶ μὲ δικές μας ἐνέργειες⁴³ καὶ ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης (συνεδρία 29ης Ἰουλίου 1997). Ὅπως ἤδη ἀναφέρθηκε, στὶς ἐκδόσεις τῶν ἐτῶν

1991 και 1992 ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Νικόλαος Κουτσαυτάκης συμπεριέλαβε μέρος τῆς νέας ἰ. Ἀκολουθίας (Μικρὸν Ἑσπερινὸ καὶ Παρακλητικὸ Κανόνα)⁴⁴. Κατὰ παράδοξον ὁμως τρόπο χαρακτηρίζει τὴν ἰ. Ἀκολουθία τοῦ Μον. Γερασίου ὡς «*παραφωνίαν*», ἐπειδὴ κατὰ τὴ γνώμη του εἰς τὴν ἀκοὴν τῶν πιστῶν ἀποτελεῖ κάτι τὸ νέον καὶ πρωτάκουστον (σ. 8).

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὡς ἔμπειρος ὕμνογράφος ὁ μακαριστὸς Μον. Γεράσιμος διαπίστωσεν ἐξαρχῆς ὅτι οἱ προγενέστερες προσπάθειες ἦσαν κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τους δάνεια καὶ ἀντιγραφῆς καὶ θέλησε νὰ προσφέρει μιὰ νέα ἰ. Ἀκολουθία γιὰ τοὺς Ἁγίους. Ὅπως ὁ ἴδιος ἐσημείωσε σὲ ἰδιόχειρη ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἰ. ναοῦ Προφ. Ἡλιοῦ Καστέλλας Πρωτοπρεσβυτέρου Ἐμμανουὴλ Ραπτᾶκη⁴⁵, θεωροῦσεν ἀπαραίτητο νὰ γίνῃ *μία* νέα πανηγυρικὴ καὶ

πλήρης ἀκολουθία, ἔχουσα ὡς βάσιν τὸ μαρτύριον καὶ τὴν δοθεῖσαν χάριν τοῖς Ἁγίοις. Καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ ὑπάρχουσα, δυστυχῶς, ἐν πολλοῖς δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τοὺς ὕμνουμένους Ἁγίους, εἶναι συνονθύλευμα, διότι τὰ τροπάρια αὐτῆς ἐλήφθησαν ἀπὸ διαφόρους ἄλλας ἀκολουθίας μὲ μικρὰς τροποποιήσεις, ἐν πολλοῖς ἀνεπιτυχεῖς, καὶ οὕτως ἀπετελέσθη ἡ ὑπάρχουσα (ἐν Μικρᾷ Ἁγία Ἄννη, 12/25 Ἰουλίου 1988).

Μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκ. 38/1.4. 1997 ἔγγραφη ἄδεια τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου Καστέλλας προβαίνομε σήμερα στὴν ἐκδοσὴ τῆς ἰ. Ἀκολουθίας αὐτῆς, ἐκφράζοντας καὶ ἀπὸ τὴ θέσῃ αὐτῇ τὶς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες μας πρὸς τὸν ρέκτη καὶ φιλάγιο παλαιὸ συνταξιῶτῃ μας στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν Πρόεδρό του Πρωτοπρεσβύτερο Ἐμμαν. Ραπτᾶκη.

Σημειωτέο, τέλος, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἰ. μνήμη τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρ-

Οί Άγιοι Τέσσερες Μάρτυρες ὁ ἔν Ρεθύμνη.
Δ. Σαριδάκης, 1974.

Φορητή εικόνα
στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Τίτου Ἡρακλείου.

τύρων συμπίπτει με τὸν ἑορτασμὸ τῆς ἔθνικῆς ἐπετείου τοῦ ἱστορικοῦ «OXI» τῶν Ἑλλήνων τοῦ 1940 καὶ κατ' αὐτὸν ἔχει ἀπὸ ἐτῶν καθιερωθεῖ στὴ Χώρα μας ἡ μετάθεσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὑπερμάχου Στρατηγοῦ τοῦ εὐσεβοῦς Γένους μας, ἀπὸ τὴν 1η Ὀκτωβρίου, τόσο κατὰ τὸν Μεγ. Ἐσπερινὸν ὅσο καὶ κατὰ τὸν Ὅρθρο καὶ τὴ θεία Λειτουργία συμπεριλάβαμε καὶ τὰ τῆς θεομητορικῆς αὐτῆς ἑορτῆς. Εἶναι μάλιστα καὶ ἡ ἱ. Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Σκέπης ποίημα τοῦ ἴδιου ὕμνογράφου, τοῦ Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ποὺ ἐκδόθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1952 στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προνοίᾳ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυριδωνος.

Τὴ δαπάνη τῆς ὅλης ἐκδόσεως ἀνέλαβεν εὐγενῶς τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ ἱ. ἐνοριακοῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων

Τεσσάρων Μαρτύρων Ρεθύμνου ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ προϊσταμένου τῆς ἐνορίας καὶ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου μας Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννου Σκαλίδη. Συγχαίροντάς τον καὶ γιὰ τὴν ὠραία αὐτὴ πρωτοβουλία, ἀναφέρομε γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὴ σημερινὴ σύνθεσή του: Δημήτριος Σταγκουράκης, ἀντιπρόεδρος, Μιχαὴλ Κτιστάκης, ταμίαις, Ἐμμανουὴλ Αὐγουστάκης, μέλος, καὶ Ἰωάννης Λιοδάκης, μέλος.

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου ΑΝΘΙΜΟΣ

*Πρόλογος τοῦ μακαριστοῦ
Μητροπολίτου Ρεθύμνης
καὶ Αὐλοποτάμου κυροῦ Ἀνθίμου
στό βιβλίον: «Οἱ Ἅγιοι Τέσσερις
Νεομάρτυρες τοῦ Ρεθέμνους - Πλήρης
Ἀσματικὴ Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικὸς
Κανόνας», Ἐκδοσις Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ
Ναοῦ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων,
ΡΕΘΥΜΝΟ 1998.*

¹ Οί Μέλαμπες αναφέρονται ήδη τὸ 1577 ἀπὸ τὸν Fr. Barozzi καὶ ἀποτελοῦν σήμερα ἕνα ἀπὸ τὰ πολυπληθέστερα χωριά τῆς ἐπαρχίας Ἁγίου Βασιλείου Ρεθύμνης. Βλ. **Στ. Γ. Σπανάκη**, *Πόλεις καὶ χωριά τῆς Κρήτης στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων*, Ἡράκλειο 1991, τ. Β', σ. 521. Τόσο κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας ὅσο καὶ κατὰ τὴν Γερμανοκατοχὴ τῆς Κρήτης, οἱ Μέλαμπες ὑπῆρξαν κέντρον ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων. Βλ. **Δ. Γ. Δαφέρμου**, «Οἱ Μέλαμπες καὶ οἱ Τέσσαρες Νεομάρτυρες Ρεθύμνης», *Προμηθεὺς ὁ Πυρφόρος*, τ. 21 (Σεπτ.–Ὀκτ. 1980), σ. 298.

² Κατὰ τὴ διήγησιν τοῦ Συναξαρίου, οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Μάρτυρες ἦσαν κρυπτοχριστιανοί, ὅπως καὶ οἱ γονεῖς τους, *νέοι καὶ γενναῖοι, ὀθωμανικοῖς ὀνόμασι προσαγορευόμενοι εἰς τὸ φαινόμενον ... γεωργοὶ τὸ ἐπιτήδευμα καὶ ἔγγαμοι μετὰ παιδιὰ*. Οἱ Ἀγγελῆς καὶ Μανουὴλ ἦσαν αὐτάδελφοι, υἱοὶ Ἰωάννου Ρετζέπη, ὁ Γεώργιος υἱὸς Κων/νου Ρετζέπη, καὶ ὁ Νικόλαος υἱὸς ἄλλου Ἰωάννου Ρετζέπη. Βλ. **Ἰλαρίωνος**, Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, *Ἀκολουθίαι*, ἐν Ἀθήναις 1877, σσ. 164-165. Τὸ Ρετζέπη εἶναι κύριον ὄνομα μουσουλμανικόν, πού φαίνεται ὅτι δόθηκε στὸν κοινὸν πάππο τῶν Ἁγίων Ἐμμανουὴλ κατὰ

τὸν κατ' ἐπίφραση ἐξισλαμισμὸν τοῦ καὶ παρέμεινεν ὡς οἰκογενειακὸν ἐπίθετον στὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἐγγόνια τοῦ. Τὸ πραγματικὸν ἐπίθετον τῆς οἰκογένειας ἦταν Βλατάκης. Βλ. **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, «Οἱ Τέσσαρες Νεομάρτυρες τοῦ Ρεθύμνου», *Προμηθεὺς ὁ Πυρφόρος*, τ. 21, σ. 280.

³ Οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Νεομάρτυρες ἐθανατώθηκαν μετὰ ἀποκεφαλισμὸν στὴ Μεγάλῃ Πύρτῃ τῆς πόλεως. Βλ. **Ἰλαρίωνος**, ὁ.π., σ. 167. Στὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου τους ὑπῆρχαν παλαιότερα αἰωνόβια πλατάνια, σήμερα δὲ εἶναι κτισμένος ὁ περικαλλῆς ναὸς τους. Βλ. **Δ. Γ. Δαφέρμου**, ὁ.π., σ. 299. Τὴν ἀπόφασιν γιὰ τὸν ἀποκεφαλισμὸν πῆρε ὁ τότε Τοῦρκος διοικητῆς Ρεθύμνης Μεχμέτ πασᾶς, πού συγκρότησεν ἔκτακτον Στρατοδικεῖον καὶ τοὺς καταδίκασεν ἀναπολόγητους. Βλ. ὁ.π., σ. 298.

⁴ Οἱ Ἅγιοι φυλακίστηκαν μᾶλλον ἀπὸ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1824 μέχρι τὴν ἡμέραν τοῦ μαρτυρίου τους *δεμένοι χειροπόδαρα μετὰ ἀλυσίδες καὶ συνεχῶς βασανιζόμενοι* στὰ ἀνήλια κελλιά παλαιῶν Ἐνετικῶν φρουρίων, πού χρησίμευε γιὰ τὴν προστασίαν τοῦ λιμανιοῦ τῆς πόλεως, ἐκεῖ ὅπου σήμερα βρίσκεται τὸ Τελωνεῖον. Βλ. **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, ὁ.π., σ. 261. Κατὰ τὴν παράδοσιν, ὁ χρόνος τῆς φυλακισέως τους ἦταν ἕνδεκα μῆνες. Βλ. **Δ. Γ. Δαφέρμου**, ὁ.π., σ. 298.

*Τοιχογραφία τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων
 στό Παρεκκλήσιο τοῦ Ἐπισκοπέιου
 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου.*

*Ἔργο τοῦ ἱερέως ἀγιογράφου Νικολάου Ρουσσάκη
 καί τοῦ υἱοῦ του Νικολάου Ρουσσάκη.*

⁵ Κατὰ τὸν Συναξαριστὴν, βλέπων ὁ διοικητὴς τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης των καὶ τὴν στερέωσιν αὐτῶν εἰς τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ ὅτι οὔτε αἱ ἀπειλαὶ μεταβάλλουσιν αὐτούς, ἀπεφάσισε τὴν τελευταίαν αὐτῶν ποιήν, τὸν θάνατον. Βλ. **Ἰλαρίωνος**, ὁ.π., σ. 167.

⁶ Ὁ Συναξαριστὴς ἀναφερόμενος στὸ φῶς, ποὺ κατὰ θαυμαστὸ τρόπον ἐκάλυπτε τὰ ἄταφα σώματα τῶν Νεομαρτύρων στὴ διάρκεια τῆς νύχτας, σημειώνει ὅτι τοῦτο ἦταν ὁρατὸ καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, οἱ ὅποιοι ὅμως βλασφημοῦντες αὐτούς ὠνείδιζον λέγοντες, ὅτι πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατήλθεν, ἵνα κατακαύσῃ αὐτούς, καὶ μνημονεύει τὸ γεγονός, ὅτι μὲ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰ τεμάχια τῶν ἐνδυμάτων τους, μὲ τὰ ὅποια εἶχαν ἐφοδιαστῆ οἱ Χριστιανοί, ἐποίουν πάμπολλα θαύματα. Βλ. **Ἰλαρίωνος**, ὁ.π., σσ. 167-168. Δηγήσεις σχετικὲς μὲ τὰ πρῶτα θαύματα τῶν Ἁγίων βλ. **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, ὁ.π., σσ. 283-286.

⁷ Ἡ ἀγιότητα τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων ἀναγνωρίστηκεν ἐπίσημα μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκ. 588/29.8.1977 Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξι τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

⁸ Βλ. ὑπόθεση τοῦ **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, ὁ.π. σ. 264.

⁹ Ὅπως ἐπισημαίνεται καὶ ἀπὸ τὸν **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, ὁ.π., σ. 262, στὴν Ἀκολουθία τῶν

Ἁγίων Πάντων, ποὺ συμπεριλαμβάνεται στὸ ἔργο τοῦ **Ἰλαρίωνος**, Ἀκολουθίαι, σημειώνεται, ὅτι φάλλεται καὶ ἐν πάσῃ ἐορτῇ καθ' ἣν ἤθελεν εἶσθαι ἔλλειψις τῶν ἀρμοδίων βιβλίων (σ. 175).

¹⁰ Πρόκειται γιὰ τὸν Ἰωαννίκο Λαζαρίδη ἢ Λαζαρόπουλο (1827-1838), ὁ ὁποῖος ἔγινε στὴ συνέχεια Μητροπολίτης Ἰωαννίνων (1838-1840). Βλ. **Ν. Β. Τωμαδάκη**, «Ἐλεγχος τῶν ἐν Κρῆτῃ ἀρχιερατευσάντων ἐπὶ Τουρκοκρατίας (1645-1898)», *Ἐπετηρὶς Ἐταιρίας Κρητικῶν Σπουδῶν*, Γ', 1948, σ. 140 καὶ **Θεοχ. Δετοράκη**, «Γεωργίου Νικολετάκη ἀνέκδοτοι ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι τῆς Κρήτης», *Κρητολογία*, τ. IV (Ἰαν.-Ἰούν. 1977), σ. 92. Ὁ Συναξαριστὴς ἀναφέρει ἐσφαλμένα, ὅτι ἡ ἀνακομιδὴ τῶν ἱ. Λειψάνων ἀπὸ τὸν Ρεθύμνης Ἰωαννίκιον ἔγινε μετὰ ἐν ἔτος. Βλ. **Ἰλαρίωνος**, ὁ.π., σ. 168.

¹¹ Πρόκειται γιὰ παλαιὰ Μονή, ποὺ ἀπὸ τὸ 1685 ἀποτελέσεν ἐξαρτηματικὸ μετόχιον τῆς ἱ. Μονῆς Ἀρχαδίου. Βλ. **Στ. Μ. Μανουρά**, «Ὁ τόπος ταφῆς τῶν Τεσσάρων Μαρτύρων», *Προμηθεὺς ὁ Πυρφόρος*, τ. 21, σσ. 310-311. Σήμερα εἶναι δίκλιτος νεκροταφειακὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου καὶ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων.

¹² Οἱ τίμ. Κάρες παρέμειναν ὡς πολύτιμος θησαυρὸς τῆς πόλεως στὸν ἱ. Μητροπολιτικὸ ναὸ

Αρχιερατικό Έγκόλλιο του αιδιμού Μητροπολίτου
Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου κυρού Άνθιμου (Συριανού).

των Εισοδίων τῆς Θεοτόκου. Κατὰ τὸν Συναξαριστή, ὁ Ἐπίσκοπος Ρεθύμνης Ἰωαννίκιος τὴν μίαν κάραν ἔδωκεν εἰς ἓνα πλοίαρχον Ρώσσον, ἵνα φέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν Ρωσσίαν. Βλ. Ἰλαρίωνος, ὁ.π., σ. 168. Οἱ ὑπόλοιπες τρεῖς φυλάσσονται σήμερα στὸν μεγαλοπρεπεῖ ἱ. ἐνοριακὸ ναὸ τῶν Ἁγίων Ρεθύμνου.

¹³ Ἐκτοτε στὸ ἱστορικὸ Μοναστήρι διαφυλάσσεται ὅ,τι ἀπέμεινε μέσα σὲ εὐμεγέθη Λειψανοθήκη.

¹⁴ Ἡ παλαιότερη γνωστὴ φορητὴ εἰκόνα τῶν Ἁγίων, ἔργο τοῦ Ζακυνθίου Ἰωάννου Φραγκοπούλου, μὲ χρονολογία 1836, φυλάσσεται στὸν ἱ. Μητροπολιτικὸ ναὸ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Ρεθύμνου. Γιὰ ἄλλες παλαιᾶς εἰκόνες τῶν Ἁγίων βλ. Ε. Γ. Δαφέριμου, «Ἡ εἰκονογραφία τῶν Τεσσάρων Μαρτύρων», Προμηθεὺς ὁ Πυρφόρος, τ. 21, σσ. 307-309.

¹⁵ Χειρόγραφο τῆς ἱ. Ἀκολουθίας αὐτῆς διασώζεται στὴν ἱ. Μονὴ Γωνιάς Κισάμου. Περιγράφοντάς το γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Ν. Β. Τωμαδάκης, στὸ ἔργο του: «Ἡ Ἐπισκοπὴ Λάμπης καὶ οἱ Ἐπίσκοποι αὐτῆς», Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 6 (1955-1956), σ. 353, σημειώνει τὴν ἀναφορὰ τῆς σ. 31: «Ἡ φυλλάδα αὕτη ἐγράφη διὰ πόθο καὶ εὐλαβία / τῆς δούλης τοῦ Θεοῦ παρασκευῆς κουρ-

μουλοπούλας / κατά μήνα αὐγουστον: 8 1852 ρέ-
θემνος / και εἰς ὅποιον ναὸν θελήσει ἔχει χρέος
νὰ τὴν ἀφιέρωση διὰ μνημόσυνον / τῶν γονέων
της». Ὁ Μιχ. Μ. Παπαδάκις, ὁ.π., σ. 263, ἀνα-
φέρει, ὅτι κατέβαλε προσπάθειες γιὰ τὸν ἐντο-
πισμὸ τῆς Παρασκευῆς Κουρμουλοπούλας, ἀλλὰ
χωρὶς ἀποτέλεσμα.

¹⁶ Βλ. **Θεοχ. Δετοράκη**, «Η ἕμνογραφία τῶν
Τεσσάρων Νεομαρτύρων τοῦ Ρεθύμνου», *Προμη-
θεὺς ὁ Πυρφόρος*, τ. 21, σ. 291.

¹⁷ Ὁ Καλλίνικος Νικολετάκης ὑπῆρξεν ἀρχικὰ
Ἐπίσκοπος Αὐλοποτάμου (1832-1838) καὶ ὅταν
κατὰ τὸ ἔτος 1838 ὁ Ἐπίσκοπος Ρεθύμνης Ἰωαν-
νίκιος Λαζαρόπουλος (1827-1838) μετατέθηκε
στὴ Μητρόπολη Ἰωαννίνων, συνένωσε μὲ τὴν Ἐπι-
σκοπή του τὴ χηρεύσασα Ἐπισκοπή Ρεθύμνης.
Ἐκτοτε οἱ δυὸ ἐπαρχίες ἔμειναν ἐνωμένες. Βλ.
Ν. Β. Τωμαδάκη, «Ἐλεγχος...», σσ. 139 καὶ 140,
Θεοχ. Δετοράκη, «Γεωργίου Νικολετάκη...», σσ.
91-92 καὶ **Θεοδ. Β. Τζεδάκη**, «Συγγενικὰ σχέσεις
μεταξὺ Ἀρχιερέων τῆς Κρήτης ἀρχιερατευσάντων
κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας (1645-
1989) καὶ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων (1991)»,
*Πεπραγμένα τοῦ Ζ' Διεθνοῦς Κρητολογικοῦ Συ-
νεδρίου*, τ. Γ2 (1995), σσ. 577-578. Στὴν ἐν λόγω
ἰ. Ἀκολουθία ὁ Κανόνας τοῦ Ὁρθοῦ τιτλοφο-
ρεῖται *ποίημα Καλλινίκου Ἐπισκόπου Ρεθύμνης*,

στὴν πραγματικότητα ὅμως κατὰ τὸ μεγαλύτερο
μέρος του εἶναι δάνειον ἀπὸ τὸν Κανόνα τοῦ Ἁγ.
Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ στοὺς Ἁγίους Τριά-
κοντα Τρεῖς Μάρτυρες τοὺς ἐν Μελιτινῇ. Βλ. Μη-
ναῖον, Νοεμβρίου ζ'.

¹⁸ Βλ. **Θεοδ. Β. Τζεδάκη**, ὁ.π., σ. 577.

¹⁹ Γιὰ τὸν ἀπὸ Σητείας (1826-1831) Μητρο-
πολίτη Κρήτης (1831-1839) Μελέτιο Νικολετάκη
βλ. **Ν. Β. Τωμαδάκη**, «Ἐλεγχος...», σσ. 129-130.

²⁰ Τὸ Ἀπολυτίκιον σὲ ἦχο δ': *Τὴν πίστιν σεβό-
μενοι τὴν ἀληθῆ εὐσεβῶς...*

²¹ Τὸ Κοντάκιον σὲ ἦχο β': *Τῇ πίστει Χριστοῦ
τραφέντες, παναοιδίμοι...*

²² Ὁ Νικόλαος Σταυράκης ἦταν δάσκαλος στὸ
Ρέθυμνο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1837 καὶ 1840. Βλ. **Ν.
Δρανδάκη**, «Εἰδήσεις περὶ τῶν Σχολείων Ρεθύμνης
κατὰ τὸ δευτέρον τέταρτον τοῦ 19ου αἰῶνος»,
Κρητικὰ Χρονικά, Δ' (1950), σ. 32, σημ. 37. Ὁ **Νικ.
Α. Κουτσαυτάκης**, *Ἀκολουθία μετὰ Παρακλητικοῦ
Κανόνος καὶ Μεγαλυναρίων τῶν Ἁγίων Τεσσάρων
νεομαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουῆλ, Γεωργίου καὶ Νι-
κολάου τῶν ἐκ Μελάμπων καὶ ἐν Ρεθύμνῳ μαρτυ-
ρησάντων τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1824 καὶ Ἀκολου-
θία τῆς Ἁγίας Νεομάρτυρος Χρυσῆς*, Ἀθήνα 1991,
σ. 63, συγγείει τὸν ἐν λόγω Νικόλ. Σταυράκη μὲ
τὸν συνώνυμό του συγγραφέα τοῦ βιβλίου: *Στατι-
στικὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κρήτης* (1890).

Τοιχογραφίες τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων
 στὸν Ἱερό Ναό Παναγίας Χαρακιανῆς Μυλοποτάμου.
 Ἔργο Ἐμμανουὴλ Κιαιμαδάκη. Έτος 1995.

²³ Βλ. **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, ὁ.π., σ. 262. Σ' αὐτὸ συνηγορεῖ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ν. Σταυράκης ὑπηρετήσεν ὡς δάσκαλος στὸ Ρέθυμνο μετὰ τῶν ἐτῶν 1837 καὶ 1840.

²⁴ Πρόκειται γιὰ τὸν ἀπὸ Ἱεροσητείας (1846-1869) Ἐπίσκοπο Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου (1869-1880) Ἰλαρίωνα Κατσούλη ἀπὸ τὰ Μάλια Πεδιάδος Ἡρακλείου (1808-1884), ὁ ὁποῖος πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκλογή του ἦταν Οἰκονόμος τοῦ Συναϊτικοῦ Μετοχίου τοῦ Ἁγίου Ματθαίου Ἡρακλείου καὶ μετὰ τὴν παραίτησή του (1880) κατέφυγε στὴν ἱ. Μονὴ τοῦ Σινᾶ, ὅπου καὶ ἐκοιμήθη (1884). Βλ. **Ν. Β. Τωμαδάκη**, «Ἐλεγχος...», σσ. 141 καὶ 150, καὶ **Θεοχ. Δετοράκη**, «Γεωργίου Νικολετᾶκη...», σ. 97. Τὸ βιβλίο τοῦ Ἰλαρίωνος εἶναι ἀφιερωμένο τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Κρήτης Κυρίῳ Κυρίῳ Σωφρονίῳ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἀγαπητῇ ἐν Χριστῷ τῶν συναδελφῶν Ἐπισκόπων χορεία». Ὁ ἀπὸ Διδυμοτείου Μητροπολίτης Κρήτης Σωφρόνιος (1874-1877) ἤλθε στὴν Κρήτη τὸν Ἰούλιο τοῦ 1875 καὶ ἀναχώρησε τὸν Ἰούλιο τοῦ 1877. Βλ. **Ν. Β. Τωμαδάκη**, *Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης ἐπὶ Τουρκοκρατίας (1645-1898)*, τ. Α', ἐν Ἀθήναις 1974, σ. 119.

²⁵ Βλ. **Θεοχ. Δετοράκη**, «Ἡ ὁμνογραφία...», σσ. 293-294.

²⁶ Ἡ ἔκδοσις εἶναι ἀχρονολόγητη. Βλ. **Νικ. Α.**

Κουτσαυτάκη, *Ακολουθία τῶν ἐκ Μελάμπων τῆς ἐν Κρήτῃ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λάμπης καὶ Σφακίων Ἁγίων Τεσσάρων τοῦ Χριστοῦ Νεομαρτύρων Ἀγγελῆ, Μανουήλ, Γεωργίου καὶ Νικολάου τῶν ἐν Ρεθύμνῃ τῆ κη' Ὀκτωβρίου 1824 μαρτυρησάντων*, ἐν Ἀθήναις 1985, σ. 4.

²⁷ Ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Παπαλεβυζάκης γεννήθηκε τὸ 1907 στὸ Χρωμοναστήρι Ρεθύμνης. Ἦταν ἀπόφοιτος τοῦ Ἄνωτ. Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Κορίνθου. Χειροτονήθηκε σὲ Διάκονο καὶ Πρεσβύτερο τὸ 1935 καὶ ὑπηρέτησεν ὡς ἐφημέριος τῆς γενέτειράς του καὶ τοῦ ἱ. ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Πεταλωτῆ Καλλιθέας Ρεθύμνου. Βλ. **Τίτ. Μ. Συλλιγαρθάκη**, *Ποιμαντορικὸν Ἐγκόλπιον*, Ρέθυμνον 1981, σ. 220.

²⁸ Ὁ Ἀθανάσιος Ἀποστολάκης, Ἐπίσκοπος (μετέπειτα Μητροπολίτης) Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου (1936-1968), γεννήθηκε τὸ 1892 στὸν Πρινὲ (σημ. Ἀρχαία Ἐλευθερνα) Μυλοποτάμου, σπούδασε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ διετέλεσε καθηγητὴς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης (1927-1936). Παραιτήθηκε τὸ 1968 καὶ ἐκοιμήθη τὸ 1981. Βλ. **Τίτ. Μ. Συλλιγαρθάκη**, ὁ.π., σ. 153.

²⁹ Ὁ λόγιος Εὐμένιος Ξηρουδάκης γεννήθηκε τὸ 1856 στὴν Κωνσταντινούπολη ἀπὸ γονεῖς καταγομένους ἀπὸ τὴν Ἀνώπολη Σφακίων. Σπού-

δασε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, τῆς ὁποίας διετέλεσεν ἀργότερα καθηγητὴς (1880-1886). Προηγουμένως εἶχε διδάξει καὶ στὰ Χανιά (1875-1880). Ἡ ἐκλογή του ὡς Μητροπολίτου Κρήτης (12.5.1898) δημιούργησε προβλήματα καὶ ἡ ἐπικύρωσή της ἀπὸ τὸν Ὑπατοὺν Ἀρμοστὴ Κρήτης πρίγκιπα Γεώργιον ἐβράδυνε δύο ὁλόκληρα χρόνια (14.5.1900). Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποχώρησή του ὑπῆρξεν ἐπεισοδιακὴ· μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Ἐλευθ. Βενιζέλου στὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης τὸ 1916 ὁ Εὐμένιος θεωρήθηκεν ἀντιβενιζελικὸς καὶ ἐξορίστηκε στὴ Χίον, ὅπου ἀπεβίωσε πικραμένος τὸ 1920. Βλ. **Ν. Β. Τωμαδάκη**, «Εὐμένιος», *Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία*, 5, Ἀθῆναι 1964, στ. 1061, **Γ. Β. Ἄντουράκη**, *Εὐμένιος Ξηρουδάκης*, Ἀθήνα 1990 καὶ **Ἄνδρ. Νανάκη**, *Τὸ Μητροπολιτικὸ Ζήτημα καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὀργάνωσις τῆς Κρήτης (1897-1900)*, ἐκδ. Ἐπέκτασις, Κατερίνη 1995, σ. 66 κ. ἐξ.

³⁰ Ὁ Στυλ. Καλαϊτζάκης (1840-1917) προσφωῶς ὀνομάστηκε «ὁ Γουτεμβέργιος τοῦ Ρεθύμνου». Ἰδρύσει τὸ πρῶτο τυπογραφεῖο σ' αὐτὸ καὶ ἐξέδωκε ἐπτὰ συνολικὰ ἐφημερίδες. Τὸ πρῶτο φύλλο τῆς ἐφημ. *Νέος Ραδάμανθυς* εἶδε τὸ φῶς τὴν 21.1.1881, ἐνῶ τὰ πρῶτά του βιβλία ἔχουν χρονολογικὴ ἔνδειξη 1880. Βλ. **Γιάννη Παπιμούτογλου**, «Οἱ πρῶτες ἐφημερίδες τοῦ Ρεθύμνου»,

Οί Άγιοι Τέσσερεις Μάρτυρες.
 Διά χειρός Μαρίνου Γ. Νικηφόρου, 1859.
 Φορητή εικόνα σε προσκνητάρι
 του Ίερού Ναού Άγίου Γεωργίου Περιβολίων.

Ρέθυμνο 1893-1913, από την αυτονομία στην Ένωση, Ρέθυμνο 1998, σ. 54 και Γ. Π. Έκκεκάκη, «Η έκδοση βιβλίων στο Ρέθυμνο πριν από την Ένωση», δ.π., σ. 57.

³¹ Ο ναός αυτός ολοκληρώθηκε κι εγκαινιάστηκε το 1958 από τον Επίσκοπο Λάμπτης και Σφακίων Ίσιδωρο Ρουσοχατζάκη. Βλ. Νικ. Α. Κουτσαυτάκη, Άκολουθία μετά Παρακλητικού Κανόνος..., σ. 75.

³² Βλ. Θεοχ. Δετοράκη, «Η ύμνογραφία...», σ. 295. Ο δεύτερος Κανόνας του Όρθρου, τιλοφορούμενος ποίημα άνωνύμου, άποτελείται από προσαρμοσμένα στην περίσταση τροπάρια των Κανόνων στους Άγίους Μάρτυρες Τερέντιο και Νεονίλλη και Ναζάριο, Γερβάσιο, Προτάσιο και Κέλσιο κ.ά. Βλ. Μηναιόν Όκτωβρίου ιδ' και κη'.

³³ Έχουν παραληφθει οι Κανόνες, τὰ Καθίσματα, τὰ Κοντάκια, ο Οίκος και τὸ Συναξάριο του Όρθρου.

³⁴ Για τὴν έκδοση αὐτὴ βλ. Γ. Β. Άντουράκη, δ.π., σσ. 27-28 και 51.

³⁵ Η έκδοση είναι άχρονολόγητη και άντι του Συναξαρίου τῆς άρχικῆς έχει προταχθει τῆς ὄλης ἰ. Άκολουθίας ὁ Βίος τῶν Άγίων. Ο Νικ. Α. Κουτσαυτάκης, Άκολουθία τῶν ἑκ Μελάμπων..., σ. 4, ὑπολογίζει, ὅτι ἡ ἐκτύπωση ἔγινε περίπου 1971 ἢ 1972.

³⁶ Ο Μητροπολίτης Τίτος Συλλιγαρδάκης γεννήθηκε τὸ 1929 στὴ Νεάπολη Λασιθίου καὶ σπούδασε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Βοστώνης Η.Π.Α., στὴν Ἐπισκοπελιανὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Χειροτονήθηκε σὲ Διάκονο καὶ Πρεσβύτερο τὸ 1956 καὶ μέχρι τὴν ἐκλογή του (1970) ὑπηρέτησεν ὡς ἐφημέριος καὶ καθηγητῆς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς. Βλ. **Τίτ. Μ. Συλλιγαρδάκη, Ποιμαντορικὸν Ἐγκόλπιον**, σ. 154. Τόσο τὸ ποιμαντορικὸν ὅσο καὶ τὸ συγγραφικὸ του ἔργο ὑπῆρξε πλουσιώτατο, διακρινόταν δὲ γιὰ τὴν ἰδιαίτερη ἀγάπη του πρὸς τοὺς Ἁγίους τῆς Μεγαλονήσου. Λίγον πρὶν ἀπὸ τὸ *Κρητικὸν Λειμωνάριον*, ποὺ βραβεύτηκε τὸ 1988 ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἐκδόθηκεν ἕνα ἄλλο σημαντικὸν ἔργο του ὑπὸ τὸν τίτλο *Κρητὲς Ἅγιοι* (Ρέθυμνον 1983). Βλ. **Θεοχ. Μ. Προβατάκη**, «Τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ Μητροπολίτου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Τίτου (†1987)», *Παράκλητος*, Αφιέρωμα εἰς μνήμην Μητροπολίτου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κυροῦ Τίτου, Ρέθυμνον Κρήτης 1988, σσ. 77-105.

³⁷ Τοῦ Προλόγου προτάσσεται «Εὐχὴ εἰς γυναικα λέχῶ» καὶ ἔπεται ἡ «Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξις Ἁγιοποιήσεως τῶν Ἁγ. Τεσσάρων Μαρτύρων», στὸ τέλος δὲ παρατίθενται «Ἄλφα-

βητικὸς πίναξ τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων» (σσ. 25-31) καὶ Εὐχὴ εὐλογίας πίττας τοῦ Ἁγ. Φανουρίου (σσ. 31-32).

³⁸ Ο Πρωτοπρεσβύτερος Νικόλαος Κουτσαυτάκης γεννήθηκε τὸ 1927 στὴ γενέτειρα τῶν Ἁγίων Μέλαμπες καὶ μάλιστα, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν. Βλ. **Νικ. Α. Κουτσαυτάκη**, *Ἀκολουθία τῶν ἐκ Μελάμπων...*, σ. 3. Σπούδασε στὸ Ἄνωτ. Ἐκκλησιαστικὸ Φροντιστήριον Χανίων καὶ στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ὑπηρέτησεν ὡς ἐφημέριος τῶν ἱ. Μητροπόλεων Λάμπης καὶ Σφακίων (1957-1975) καὶ Πειραιῶς (1975-1997) καὶ καθηγητῆς στὸ Ἐκκλησιαστικὸ Λύκειον Ἀθηνῶν.

³⁹ Ο Βασίλειος Μπλαβάκης ὑπῆρξεν ἐφημέριος καὶ δάσκαλος στὰ Τοπόλια Κισάμου. Εἶχε στὴν κατοχὴ του μικρὸ τεμάχιο τιμ. Λειψάνων τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων, τὸ ὁποῖο παρέδωσε στὸν σύζυγο τῆς θυγατέρας του Ἱερέα Ἐμμανουὴλ Βολουδάκη, ἐφημέριον τοῦ ἱ. ἐνοριακοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πευκακίων Ἀθηνῶν. Τὸ Μεγαλυνάριον, ποὺ συνέθεσε, τυπώθηκε λίγο μετὰ τὸ 1940 σὲ εἰκόνα τῶν Ἁγίων σχήματος ταχυδρομικοῦ δελταρίου, ἡ ὁποία κυκλοφορήθηκε ἀπὸ Ἑρρικὴ Ἐπιτροπὴ Ρεθυμνίων τῆς πρωτεύουσας γιὰ τὴν ἰστορήσιν εἰκόνας τῶν Ἁγ. Τεσσάρων. Ἡ εἰκόνα ἰστορήθηκε τελικὰ τὸ 1952 ἀπὸ τὸν ἀγιο-

γράφο Δ. Τσεβᾶ καὶ βρίσκεται σὲ καλλιτεχνικὸ προσκυνητᾶρι, ἀφιέρωμα Ἐμμαν. Τσουδεροῦ, στὸν ἐν λόγῳ ἰ. ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὅπου κάθε χρόνον οἱ Ρεθύμνιοι τῶν Ἀθηνῶν τιμοῦν τὴ μνήμη τους τὴν 28ην Ὀκτωβρίου. Βλ. **Μιχ. Μ. Παπαδάκι**, ὁ.π., σσ. 285-286, **Θεοχ. Δετοράκη**, «Ἡ ὕμνογραφία...», σ. 296 καὶ **Ε. Γ. Δαφέριμου**, ὁ.π., σ. 308.

⁴⁰ Ὁ ἰ. ναὸς τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Καστέλλας Πειραιῶς, ἀρχικὰ μονόκλιτη βασιλική, καταστράφηκε ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ σεισμὸ τῆς 24.2.1981 καὶ ἀνοικοδομήθηκε μὲ δυὸ ἐπιπλέον κλίτη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ νότιο εἶναι ἀφιερωμένο στοὺς Ἁγίους Τέσσερις Μάρτυρες καὶ τὸ βόρειο στὸν Προφήτη Ἐλισαῖο. Τὰ ἰ. Ἐγκαίνια τοῦ νέου ἰ. Ναοῦ ἔγιναν τὴν 28.5.1995 ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Πειραιῶς κ.κ. Καλλίνικο, Λάμπης καὶ Σφακίων κ.κ. Εἰρηναῖο καὶ Πέτρας κ.κ. Νεκτᾶριο. Προηγούμενως, τὴν 2.7.1989 ὁ Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου Θεόδωρος Τζεδάκης (1987-1996) παρέδωσε στὸν ἰ. ναὸ τεμάχιο τῶν ἰ. Λειψάνων τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων. Ἡ ἀφιέρωση τοῦ κλίτους στοὺς Ἁγ. Τέσσερις ὀφείλεται σὲ πρωτοβουλία τοῦ Κρητὸς προϊσταμένου τῆς ἐνορίας Πρωτοπρεσβυτέρου Ἐμμανουὴλ Ραπτᾶκη καὶ στὸ γεγονός, ὅτι ἡ περιοχή κατοικεῖται ἀπὸ πολλοὺς Κρηῆτες καὶ γι' αὐτὸ ἐπονομάζεται Κρη-

τικά. Ἐκεῖ ἐδρεύει καὶ ὁ δραστήριος Σύλλογος «Ἀδελφότης Κρητῶν Πειραιῶς: Ἡ Ὁμόνοια». Βλ. **Ἐμμαν. Ραπτᾶκη**, *Ἱερὸς ναὸς Προφήτου Ἡλιοῦ Καστέλλας, Τὸ ἱστορικὸ τοῦ ναοῦ*, Καστέλλα 1996, σσ. 32-34 καὶ 43-44.

⁴¹ Ὁ Μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης, κατὰ κόσμον Ἀναστάσιος – Ἀθανάσιος Γραϊκάς, γεννήθηκε τὸ 1905 στὴ Δρόβιανη Βορείου Ἡπείρου, σπούδασε στὴν Ἀθήνα καὶ τὸ 1923 ἦλθε στὸ Κελλὶ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Σκήτης τῆς Ἁγίας Ἄνης τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὅπου τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐκάρη Μοναχός. Τὸ ὕμνογραφικὸ του ἔργο ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστο –συνέθεσε παραπάνω ἀπὸ δυὸ χιλιάδες ἰ. Ἀκολουθίες– καὶ τιμήθηκε γι' αὐτὸ τόσο ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ποὺ τοῦ ἀπένευσε τὸ ὀφθίκιο τοῦ Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας (1959), ὅσο καὶ ἀπὸ ἄλλες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἐκοιμήθη τὴν 7.12.1991. Βλ. σχετικῶς **Γεωργ. Χρυσοστόμου**, *Οἱ Ἀκολουθίες τῶν Ἁγίων τῆς Θεσσαλονίκης* στὸ ἔργο τοῦ ὕμνογράφου **Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου**, Θεσσαλονίκη 1995, καὶ **Θεοκλ. Διονυσιάτου**, *Γεράσιμος Μοναχὸς Μικραγιαννανίτης*, Ὑμνογράφος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Θεσσαλονίκη 1997.

⁴² Βλ. τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκ. 1470/1989

ἔγγραφοῦ τοῦ πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

⁴³ Βλ. τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκ. 160/5.3.1997 αἰτημά μας πρὸς τὴν Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης.

⁴⁴ Ἡ ἐνέργεια αὐτῆ, ποῦ ἔγινε χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἱ. ναοῦ Προφ. Ἡλιοῦ Καστέλλας, προκάλεσε τὴ δικαιολογημένη ἀντίδραση τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Ἐμμαν. Ραπτάκη, ὁ ὁποῖος μὲ ἐπιστολὴ τοῦ (10.11.1992) διαμαρτυρήθηκε στὸν ἐκδότη.

⁴⁵ Ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Ἐμμανουὴλ Ραπτάκης γεννήθηκε τὸ 1945 στὰ Ἄμυρὰ Βιάννου, σπούδασε στὶς Ἐκκλησιαστικὲς Σχολὲς Πάτμου καὶ Λαμίας καὶ στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, χειροτονήθηκε σὲ Διάκονο καὶ Πρεσβύτερο τὸ 1967 καὶ ὑπηρέτησεν ὡς ἐφημέριος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης (1967-1973) καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς (1973 κ. ἐξ.). Σήμερα εἶναι προϊστάμενος τῆς ἐνορίας τοῦ Προφ. Ἡλιοῦ Καστέλλας καὶ καθηγητὴς στὴ Μέση Ἐκπαίδευση.

Τοιχογραφία τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Κουρταλιώτου, στὴ Φάρμα Agreco τῆς οἰκογενείας Νικολάου Δασκαλαντωνάκη, στό Ἄδελε Ρεθύμνου. Ἔργο τοῦ Παναγιώτη Μόσχου.

Ο ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
ΚΥΡΟΣ ΤΙΤΟΣ
ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΜΑΣ

«Αΐνους καί ὠδᾶς οἱ φίλαθλοι σὺν πόθῳ
ἄδωμεν ἀεὶ τοῖς νέοις τῶν Μαρτύρων.
Ὁ γάρ γεραίρων Μάρτυρας Χριστοῦ
φίλους, Χριστόν γεραίρει,
τόν φίλον τῶν Μαρτύρων»

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἱστορία. Ἡ διωκομένη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τῶν πρώτων Χριστιανικῶν χρόνων ἔδωσε τοὺς πρωτομάρτυρες. Στὴν συνέχειά της τοὺς μάρτυρες. Καί σήμερον τοὺς νεομάρτυρες. Ὅρόσημον στὴν νεωτέρα ἱστορία μας εἶναι ἡ ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ τουρκικὴ τυραννία ἐσημείωσε διωγμοὺς πρωτοχριστιανικῆς θηριωδίας. Θεωρητικῶς οἱ Τοῦρκοι ἀνεγνώρισαν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν. Πρακτικῶς ὅμως σχέσεις διωκομένης πίστεως σημειώνομεν.

*Ἡ λειψανοθήκη τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων στήν
Γερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγική Μονή Ἀρκαδίου.*

Οἱ σουλτάνοι ζητοῦν ἐξόντωσιν, ἐξι-
λαμισμόν. Συστηματικῶς πλέον. Ὁ πορ-
θητής τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρῶτος.
Τυραννοῦν, διώκουν, βασανίζου, ζητοῦν
τόν ἐξιλαμισμόν τῶν Χριστιανῶν. Θά-
νατος, μάλιστα, σ' αὐτούς πού ἐνώ ἐξι-
λαμίζονται ἐπιστρέφουν καί πάλιν στόν
Χριστιανισμόν. Ὁ τουρκικός φανατισμός
θανατώνει τοὺς «ἀπίστους» προκειμένου
νά εὐαρεστήσουν Θεόν καί Μωάμεθ.

Ἐκτοτε νέα μαρτυρολόγια τῶν νεο-
φανῶν μαρτύρων ἀνοίγονται. Νέον νέφος
μαρτύρων μετά τήν ἄλωσιν τῆς Κων-
σταντινουπόλεως ἀπλώνεται κατά και-
ρούς καί τόπους στόν ὀρίζοντα καί τό
στερέωμα τῆς πίστεως. Εἶναι γνωστοί
καί ἄγνωστοι Νεομάρτυρες.

Οἱ Νεομάρτυρες θανατοῦνται ὄλην
τήν ἡμέραν. Πεθαίνουν ἀναπολόγητοι.
Ἄνδρες, γυναῖκες, γέροντες, νέοι, παιδιά.
Μοναχοί, Ἱερεῖς, Ἐπίσκοποι, Πατριάρ-
χες. Στήν ὁμολογίαν τῆς θρησκείας των,
τῶν παραδόσεών των, τῆς πατρότητος

καί μητρότητος τῆς πίστεώς των μαρτυροῦν καί σφραγίζουσι τὴν ζωὴν των μετὰ τὸ μαρτυρικὸν αἷμα των.

Ἡ μισαλλοδοξία καὶ ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς τῶν Τούρκων παραμένοντι ἀπερίγραπτα. Θανατικὴ καταδίκη ἢ ἐξισλαμισμὸς. Καὶ μόνον τὸ τουρκικὸ σαρικὶ στήν κεφαλὴν τοῦ Χριστιανοῦ, ἀστειότητος ἔνεκεν, ἐσημναιε ἀποδοχὴ ἰσλαμισμού. Καὶ μόνον τουρκικὸν ἔνδυμα ἢ ὑπόδημα στὸ σῶμα τοῦ Χριστιανοῦ ἢ τουρκικὴ ἔκφρασις θρησκευτικὴ στὸ στόμα τοῦ ὄφειλε ἀλλαξοπιστίαν. Ἄλλως καταδίκη, βασανιστήρια, θάνατος.

Θαυμαστὴ ἡ καρτερία τῶν νεομαρτύρων. Ἡ ἀντοχὴ των στήν πεισμονὴ καὶ τὴν θηρωδίαν τῶν Τούρκων. Καὶ αὐτὰ τὰ λείψανα τῶν νεομαρτύρων κατεδίωκαν. Ὁ Ὀρθόδοξος λαὸς μας μετὰ τιμὴν πάντοτε τὰ ἱερά λείψανά των διεφύλαξεν. Καὶ ἑορτές στήν μνήμην των ἐπεφύλαξεν. Καὶ Ἁγίους ἄνευ εἰδικῆς ἀνακηρύξεως των (κανονισμού) ἐτίμησεν.

Ἐσχάτως ἐκανονίσθη ἡ ἀγιότης δύο νεομαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Τοῦ νεομάρτυρος Γρηγορίου Ε', στήν ἑκατονταετία ἀπὸ τὸν θάνατόν του (10 Ἀπριλίου 1821). Καὶ τοῦ νεομάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, στήν ἑκατονταογδοηκοστὴ δευτέρα ἐπέτειον ἀπὸ τὸν θάνατόν του (24 Αὐγούστου 1779).

Ἄτυχῶς ἡ ἀγιότης τῶν Τεσσάρων Νεομαρτύρων μας δὲν ἐκανονίσθη ἀκόμη¹ διὰ πράξεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μας, καίτοι στεργοὶ στήν πατρίαν πίστιν δέχθησαν τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου των ἀποκεφαλισθέντες μπροστὰ στήν «Μεγάλην Πόρταν» Ρεθύμνης πρὸ ἑκατονταπεντηκονταετίας καὶ πλέον (28 Ὀκτωβρίου 1824). Ὅμως ἡ συνείδησις τοῦ λαοῦ μας κατέταξεν αὐτοὺς στήν χορείαν τῶν Ἁγίων τῆς καὶ τιμᾶ ἐτησίως τὴν μνήμην των. Καὶ γίνεται λαϊκὸν προσκόνημα καὶ πάνδημος ἐόρτιος ἐκδήλωσις καὶ λιτάνευσις ψυχῶν στὰ ἱερά λείψανά των.

Τοιχογραφία (ἐπάνω) καί φορητή εικόνα (κάτω) τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων στήν Ἱερά Μονή Σωτήρος Χριστοῦ Κομπέ Ρεθύμνης.

Ἄγγελῆς, Μανουήλ, Γεώργιος καί Νικόλαος. Εἶναι τά ὀνόματα πού ἀποτελοῦν τήν τετράδα τῶν Ρεθυμνίων Ἁγίων Μαρτύρων τῆς πίστεώς μας. Εὐσεβεῖς γονεῖς των οἱ παρουσιαζόμενοι ὡς Τοῦρκοι γεννήτορες των. Μέλαμπες Κρήτης ἡ γενέτειρά των. Ἀδέλφια ὁ Ἄγγελῆς καί ὁ Μανουήλ. Παιδιά τοῦ Ἰωάννου Ρετζέπη. Ὁ Γεώργιος, υἱός τοῦ Κωνσταντίνου Ρετζέπη. Ὁ Νικόλαος, υἱός ἐτέρου Ἰωάννου Ρετζέπη. Πλούσια τέκνα καλῆς καί ἐναρέτου οἰκογενείας. Πατέρες τέκνων. Ὑποκρινόμενοι Τοῦρκοι. Στήν καρδιά, στό φρόνημα, στά βιώματα Ἕλληνες Χριστιανοί. Συντάσσονται στόν ἀγῶνα τοῦ 1821. Καί μάχονται στόν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας. Στά Χριστιανικά των καθήκοντα συνεπεῖς πάντοτε. Ἀνταποκρίνονται στίς ὑποχρεώσεις των στούς κατακτητές. Πρῶτοι πάντοτε στούς φόρους των. Ὅμως ἡ καταγγελία των δέν ἐβράδυνεν. Ἀποστάτες τοῦ Μουσουλμανισμοῦ ἀποκαλοῦνται ἀπό τόν Μεχμέτ Πασᾶ.

Ἡ λειψανοθήκη μέ τίς Τίμιες Κάρες τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων, στόν ὁμώνυμο Ἱερό Ναό τῆς πόλεως Ρεθύμνης.

Συλλαμβάνονται καί κατεβαίνουν στό Ρέθυμνον. Καίτοι δέσμιοι δέν κολακεύονται ἀπό τίς κολακεῖες τῶν τυράννων. Οἱ ἄπιστοι Τοῦρκοι τούς φυλακίζουν. Τούς βασανίζουν. Τούς κακοποιοῦν καί ἀποκεφαλίζουν.

Τά ἄγια λείψανά των παραμένουν ἄταφα. Τρεῖς ἡμέρες μοχθοῦν οἱ Χριστιανοί νά τά ἀποσπάσουν ἀπό τούς Τούρκους. Τέλος, μέ τήν ἄδειά των, τά μετακομίζουν στήν Ἱεράν Μονήν Ἁγίου Γεωργίου Περιβολίων, ὅπου μέχρι σήμερα παραμένει ὁ ἀνοιχτός τάφος των. Διότι ἀμέσως τό ἐπόμενο ἐτος ὁ Ἐπίσκοπος Ρεθύμνης Ἰωαννίκιος τά μετακομίζει εἰς τήν πόλιν τῆς Ρεθύμνης, ὅπου ἀποτελοῦν τό τιμαλφέστερον θησαύρισμα τῆς πόλεως. Ἐκεῖ πλέον, μέσα τώρα στόν νεόδμητον Ναόν τῶν Τεσσάρων Μαρτύρων (1975) ἀναπαύονται οἱ Ἅγιοι τῆς Ρεθύμνης. Συγκεκριμένως οἱ τρεῖς κάρες των. Ἡ τετάρτη κάρα ἐδωρήθη στόν Ρῶσσον πλοίαρχον νά μεταφέρῃ τό

μαρτυρικόν μήνυμα τῆς πίστεώς μας στήν ὁμόδοξον χώραν τῆς Ρωσσίας. Ἐκτοτε ἐγκαινίζονται οἱ νεόδμητοι ναοί μας καί φυτεύονται τά ἱερά λείψανα τῶν Ἁγίων στό φυτόν τῆς Ἁγίας Τραπέζης τῶν Ἱερῶν Θυσιαστηρίων τῆς μαρτυρικῆς μεγαλονήσου μας.

Ἡ Ἱερά Μονή Ἀρκαδίου φυλάσσει μέρος τῶν ἱερῶν τούτων λειψάνων, τά ὅποια φιλοφρόνως παρέχονται στούς ἐγκαινιασμούς. Καί ἐκεῖ μέ τήν σωρείαν τῶν λειψάνων τῶν ἡρώων τῆς Πατρίδος μας φιλοξενοῦνται καί τά ὀλίγα τεμαχισμένα ἱερά λείψανα τῶν ἡρώων τῆς Πίστεως. Ὡστε, δικαίως οἱ ἥρωες Ἅγιοι ἢ οἱ Ἅγιοι ἥρωες νά στεφανώνουν τόν τόπον μας καί νά τρέφουν μέ τό αἶμα των τό δένδρον τῆς Πίστεώς μας.

Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ρεθυμνίων σεμνύνεται ἔκτοτε καί ἐορτάζει σεμνοπρεπῶς τήν μνήμην τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων τῆς. Στά θαύματά των τιμᾶται. Στήν ζωήν των διδάσκεται. Στήν μαρτυρία

των νουθετεῖται. Στό μαρτύριό των στερώνεται. Στό αἶμα των ἀποπλύνεται.

Οἱ νεομάρτυρες τοῦ Χριστιανισμοῦ τῶν τουρκικῶν διωγμῶν εἶναι ἀπειράριθμοι. Ἄγνωστοι κατ' ὄνομα καί ἀριθμόν πολλοί. Γνωστοί εἶναι οἱ ὀλίγοι. Ποιός θά τολμοῦσε ν' ἀναγράψῃ τούς νεομάρτυρας τῶν Μονῶν τοῦ Σινᾶ καί τοῦ Ἄθω; Τῶν σπηλαίων καί τῶν ἐρήμων; Τῶν κακουμένων στά δεσμοτήρια καί καθειργμένων στά λατομεῖα; Τῶν θλιβομένων καί ἀγχομένων στά μύρια βασανιστήρια, στίς κακώσεις καί στρεβλώσεις;

Στήν μνήμην τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων ἡ μνήμη μας εὐλαβικά ἀναπολεῖ τόν βυθόν τῆς Χριστιανικῆς νεομαρτυρικῆς ἱστορίας μας. Καί τό ὕψος τοῦ οὐρανοῦ μέ δέος ἀναλογίζεται. Ἡ βίβλος τῆς ζωῆς συνεχῶς καταγράφει. Τό μαρτυρολόγιον ἀδιακόπως κωδικοποιεῖ. Οἱ διωγμοί δέν ἔπαυσαν. Συνεχίζονται. Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας δέν εἶναι στατική. Στρατευομένη ὅπως

εἶναι στήν σύνθεσίν της, θά προχωρεῖ διωκομένη, θά δικαιώνεται ἀγωνιζομένη, θά προσθέτει στους παλαιούς Ἁγίους της νέους. Καί στους νεωτέρους ἐφαμίλλους ἀγωνιστές. Μέ τήν εὐχήν νά ὑπάρχουν καί νά ἐντάσσωνται στους πρωτομάρτυρες, μάρτυρες καί νεομάρτυρες, τῶν ὁποίων τήν μνήμην ὅσων ἐκανονίσθησαν ὑπό τῆς Ἐκκλησίας θά τιμᾷ ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Καί ὅσων ἡ συνείδησις τοῦ λαοῦ μαρτυρεῖ καί κανονίζει τήν ἀγιότητα θά ἀπογραφοῦν καί θά κανονισθοῦν «ἐν ἡμέρα βουλῆς Κυρίου, ὅτε ἴλεως ἐφ' ἡμᾶς καί ἐπί τήν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ θά εὐδοκῆσῃ νά ἐπιβλέψῃ ὁ φιλόανθρωπος Θεός».

Κείμενο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κυροῦ Τίτου, δημοσιευθέν στό βιβλίο του «ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΥΩΔΙΑ», ΡΕΘΥΜΝΟΝ 1976

¹ Τό παρόν κείμενο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Τίτου δημοσιεύθηκε τό ἔτος 1976, ἕνα ἔτος πρὶν ἀπό τήν «ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙ-

Ἀρχιερατικό Ἐγκόλλιο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Προδρόμου.

ΚΗΝ ΠΡΑΞΙΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΡΕΘΥΜΝΗ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ», ἡ ὁποία ἐκδόθηκε τήν 29ῃ Αὐγούστου 1977, ἐπί Πατριαρχίας τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου.

Πορτραίτο τοῦ μακαριστοῦ
Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου
κυροῦ Καλλινίκου Νικολετάκη στό Ἐπισκοπεῖο
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

**ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ
ΤῶΝ ἉΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ
ΝΕΟΜΑΡΤΥΩΝ**

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τῆς Κρήτης γεννήματα,
καὶ Λάμπης θρέμματα, τοὺς τετραρίθμους
Νεομάρτυρας ἀνευφημήσωμεν,
Γεώργιον, Ἀγγελῆν, Μανουὴλ καὶ Νικόλαον.
Οὗτοι γὰρ διὰ πίστιν, τοῦ Κυρίου σφαγέντες,
τὸ αἶμα αὐτῶν ἐθελουσίως,
ἐν τῇ Ῥεθύμνῃ ἐξέχεαν·
διὸ καὶ παρρησίαν ἔχοντες πρὸς Χριστόν,
πρεσβεύουσιν αἰεὶ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

*Ποίημα Καλλινίκου Νικολετάκη,
Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.*

Οἱ ἅγιοι Τέσσερις Μάρτυρες.
Ἔργο τοῦ ἀγιογράφου Σπυρίδωνος Καλαϊτζαντωνάκη
πού βρίσκεται στό γραφεῖο τοῦ Ἐπισκόπου
στό Μητροπολιτικό Μέγαρο.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

εἰς τοὺς ἅγιους ἐνδόξους
τέσσαρας νεομάρτυρας
Ἄγγελῆν, Μανουήλ,
Γεώργιον καὶ Νικόλαον.

Ποίημα τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου
Πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου
Μικραγιαννανίτου τοῦ Ὑμνογράφου

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως τὸ Κύριε εἰσάκουσον, μεθ' ὃ τὸ Θεὸς Κύριος ὡς συνήθως καὶ τὰ ἐξῆς:

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τοὺς Νεομάρτυρας Χριστοῦ τοὺς γενναίους, καθικετεύσωμεν πιστοὶ ἐκβοῶντες· Ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύετε πρὸς Κύριον, Ἄγγελῆ Γεώργιε καὶ Νικόλαε μάκαρ, σὺν τῷ Μανουήλ ὁμοῦ, πάσης ρύεσθε βλάβης, τοὺς ἀδιστακτῶ πίστει καὶ στοργῇ τῇ προστασίᾳ ὑμῶν καταφεύγοντας.

Θεοτοκίον.

Οὐ σιωπήσομέν ποτε, Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι. Εἰ μὴ γὰρ σὺ προΐστασο πρεσβεύουσα, τὶς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσοῦτων κινδύνων, τὶς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστῶμεν, Δέσποινα, ἐκ σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σῶζεις αἰεὶ ἐκ παντοίων δεινῶν.

Ὁ Ν΄ ψαλμὸς καὶ ὁ Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:

«Τετραὸς Ἀθλητῶν αἰεὶ με σκέπε» Γερασίου.

Ῥδὴ α΄. Ῥχος πλ. δ΄. Ῥγρὰν διοδεύσας.

Τὸν πάντων Δεσπότην καὶ Ποιητὴν, αἰεὶ δυσωπεῖτε, Ἀθλοφόροι νεοφανεῖς, διδόναι ἡμῖν πταισμάτων λύσιν, τοῖς τῇ πρεσβείᾳ ὑμῶν καταφεύγουσιν.

Ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ καὶ συμφορᾷ, Ἀγγελῆ θεόφρον, καὶ Γεώργιε Μανουήλ, σὺν τῷ

Νικολάῳ βοηθεῖτε, τοῖς προσιοῦσιν ὑμῖν μετὰ πίστεως.

Τοῦ βίου κυκλούμενοι τοῖς δεινοῖς, προσπίπτομεν πίστει τῇ θερμῇ ὑμῶν ἀρωγῇ, ὥς ἂν Νεομάρτυρες Κυρίου, τῆς ἐπελευθούσης ρυσθείημεν θλίψεως.

Θεοτοκίον.

Ροαῖς τῶν πλουσίων σου οἰκτιρμῶν, κατάρδευσον Κόρη, ξηρανθεῖσάν μου τὴν ψυχὴν, παθῶν συνοχῇ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ ἐχθροῦ τῆς κακίας με λύτρωσαι.

Ῥδὴ γ΄. Οὐρανίας ἀψίδος.

Ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, καὶ χαλεπῆς θλίψεως, ἢ τῶν αὐταδέλφων Μαρτύρων δυὰς ὑπέρτιμος, ὦ Ἀγγελῆ θαυμαστέ, καὶ Μανουήλ θεομάκαρ, θᾶπτον ἀπαλλάξατε, ἡμᾶς δεόμεθα.

Συνοχῆς ἐπωδύνου, καὶ θλιβερᾶς ρύσασθε, σὺν τῷ εὐκλεεῖ Γεωργίῳ, Μάρτυς Νικόλαε, ὑμῶν δεήσεσι, τοὺς ἐκζη-

τοῦντας ἐν πίστει, τὴν ὑμῶν ἐκάστοτε, θείαν ἀντίληψιν.

Ἀνωτέρους τηρεῖτε, πάσης φθορᾶς πάντοτε, τοὺς εἰλικρινῶς προσιόντας, ὑμῶν τῇ χάριτι, ᾧ Νεομάρτυρες, καὶ τοῦ ἐχθροῦ τὴν μανίαν, καθ' ἡμῶν συντρίψατε, ὑμῶν δεήσεσι.

Θεοτοκίον.

Θρόνος πύρινος ὤφθης, καὶ θαυμαστὸς ἄχραντε, τοῦ Παμβασιλέως τῆς δόξης καὶ Παντοκράτορος, τοῦτον βαστάζουσα, ἐν ταῖς ἀγίαις χερσὶ σου, ὄν ἀφράστωσ τέτοκας, δι' ἀγαθότητα.

Διάσωσον ᾧ τετρακτὺς τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων, πάσης βλάβης καὶ νοσημάτων καὶ θλίψεων, τοὺς προσιόντας τῇ θείᾳ ὑμῶν πρεσβεῖᾳ.

Ἐπίβλεψον ἐν εὐμενεῖᾳ, πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

Ἄττησις καὶ τὸ Κάθισμα.

Ἦχος β'. Πρεσβεῖα θερμῆ.

Προστάται ἡμῶν, ὑπάρχοντες καὶ ἔφοροι, στερρῆ Ἄγγελῆ, καὶ Μανουὴλ Γεώργιε, Νικόλαε μακάριε, προστατεύειν ἡμῶν μὴ ἐλλίπητε, ὡς ἂν παθῶν καὶ δεινῶν προσβολῶν, ρυώμεθα πάντοτε τοῦ ὄφους.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Λαμπρυνόμενοι χάριτι, τῇ τοῦ Παρακλήτου Ἁγιοὶ Μάρτυρες, σκοτασμὸν παθῶν διώξατε, ἐξ ἡμῶν καὶ πάσης περιστάσεως.

Ἦσορὸς ὑμῶν Ἁγιοὶ, βλύζει ιαμάτων χάριν ἀέναον, πρὸς ἣν πίστει προσπελάζοντες, πάσης ἀλγηδόνης ἐκλυτρούμεθα.

Τὸν ναὸν ὑμῶν Μάρτυρες, οἷᾳ περ λιμένα ἄκλυστον ἔχοντες, πάσης ζάλης ἐκλυτρούμεθα, ἐν αὐτῷ προστρέχοντες ἐκάστοτε.

Θεοτοκίον.

Ως Θεὸν σωματώσασα, Κεχαριτωμένη ὑπὲρ κατάληψιν, σώματός μου τὴν ἀσθένειαν, καὶ ψυχῆς τὸν κλύδωνα κατάπαυσον.

Ἰδὴ ε΄. Φώτισον ἡμᾶς.

Νόσων χαλεπῶν, Ἀθληταὶ Χριστοῦ τετραριθμοὶ, τοῖς λειψάνοις καταφεύγοντες ὑμῶν, ἐκλυτρούμεθα καὶ χάριτος πληρούμεθα.

Ἄπας εὐλαβῶς, τῷ ναῷ ὑμῶν ὧ Μάρτυρες, προσίων λαμβάνει θείας δωρεάς, καὶ καρποῦται ὧν περ ἠῤῥατο ἐκ πίστεως.

Ἐχοντες πολλήν, παρρησίαν πρὸς τὸν Κύριον, ὧ τετραὸς Νεομαρτύρων ἐκλεκτῆ, ἐκτενῶς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῷ πρεσβεύετε.

Θεοτοκίον.

Ἰασαὶ Ἀγνή, τῆς ψυχῆς μου τὰ συντριμματα, καὶ τοῦ σώματος τὰ πάθη τὰ δεινά, τῇ πολλῇ σου συμπαθείᾳ καὶ χρηστότητι.

Ἰδὴ στ΄. Τὴν δέησιν.

Μαρτύρων, ἀξιοθέντες τῆς δόξης, Μανουὴλ καὶ Ἀγγελῆ Ἀθλοφόροι, σὺν Γεωργίῳ τε καὶ Νικολάῳ τῆς τῶν παθῶν ἀδοξίας ἰάσασθε, τὴν ἀσθενουσαν μου ψυχὴν, ὡς Χριστοῦ εὐκλεεῖς Νεομάρτυρες.

Ἐκ πάσης, ἐπιβουλῆς ὀλεθρίου, Ἀγγελῆ καὶ Μανουὴλ δυσωποῦμεν, σὺν Γεωργίῳ τε καὶ Νικολάῳ ἡμᾶς ἀτρώτους τηρεῖτε δεόμεθα, ταῖς ἀντιλήψεσιν ὑμῶν, καὶ θερμαῖς ἰκεσίαις πρὸς Κύριον.

Συνόντες, ταῖς τῶν Ἀγγέλων χορείαις, Ἀγγελῆ σὺν Γεωργίῳ τῷ θείῳ καὶ Μανουὴλ καὶ Νικόλαε ἅμα, ἐξ οὐρανίων ἀψίδων μὴ παύσησθε, ἡμῖν παρέχοντες αἰεὶ, τῆς ὑμῶν προστασίας τὰς χάριτας.

Θεοτοκίον.

Κυρίου, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, ἀνεδείχθης ἀειπάρθενος Μήτηρ, τοῦτον ἀφθόρως τεκοῦσα Παρθένε, καὶ ἐκ μαζῶν σου ὡς νήπιον ἔθρεψας· διὸ διά-

θρεφον κάμέ, μετανοίας τῷ ἄρτω και σῶσόν με.

Διάσωσον ὧ τετρακτὺς τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων, πάσης βλάβης και νοσημάτων και θλίψεων, τοὺς προσιόντας, τῇ θείᾳ ὁμῶν πρεσβείᾳ.

Ἄχραντε, ἡ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα, δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρηρησίαν.

Αἵτησις και τὸ Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων.

Ως τῆς Τριάδος στερροὶ Νεομάρτυρες, σὺν Ἀγγελῇ Γεωργίῳ Νικόλαε, ὁμοῦ Μανουὴλ παναοίδιμε, ἡμῖν αἰτεῖσθε, πταισμάτων συγχώρησιν, και βίου εἰρήνην δεόμεθα.

Προκείμενον.

Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἐπιβαλοῦσι γὰρ ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, και διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς και φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς και ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος μου. Ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα και σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. Παραδοθήσεσθε δὲ και ὑπὸ γονέων και ἀδελφῶν και συγγενῶν και φίλων και θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν· και ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· και θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

Δόξα.

Ταῖς τῶν σῶν Μαρτύρων πρεσβείαις, Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις,
Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν
ἐγκλημάτων.

Προσόμιον.

Ἦχος πλ. β'. Ὁλην ἀποθέμενοι.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα
ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν
οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Μάρτυρες τετράριθμοι, οἱ τῆς ἀπάτης τὴν
φλόγα, ἐν ἐσχάτοις ἔτεσι, τοῖς αἱμάτων
ρεύμασι κατασβέσαντες, Ἀγγελῆ ἔνδοξε,
Μανουὴλ θεόφρον, καὶ Γεώργιε Νικόλαε,
Ἀγγέλων σύσκηνοι, παύσατε ὑμῶν παρα-
κλήσεις, παθῶν πικρῶν τοὺς ἄνθρακας,
ἡμῶν τὴν ζωὴν ἀναλίσκοντας, καὶ δρόσον
ἀγίαν, ὀμβρήσατε ἡμῖν ἀναψυχῆς, ἵνα τοῖς
πᾶσι κηρύττωμεν, ὑμῶν τὴν ἀντίληψιν.

Ὁ Ἱερέυς·

Σῶσον ὁ Θεός...

ᾠδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Ἐκ Θεοῦ δεδεγμένοι, Νεομάρτυρες θεῖοι
θαυμάτων δύναμι, ἴασθε τοὺς ἐν πίστει,
ὕμῶν τῷ θείῳ οἴκῳ προσιόντας καὶ ψάλ-
λοντας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς
εὐλογητὸς εἶ.

Πλήρης χάριτος πέλει, καὶ ὁσμῆς οὐρα-
νίου ὃ Νεομάρτυρες, ἡ θήκη τῶν λειψά-
νων, ὑμῶν καὶ κατευφραίνει, τοὺς ἐν πί-
στει προστρέχοντας, καὶ ἀνυμνοῦντας
ὕμῶν, τὴν ἄθλησιν τὴν θείαν.

Ἐκ παντοίων κινδύνων, ἐκλυτρούμεθα
τάχος ὑμῶν τῇ χάριτι, Γεώργιε θεόφρον,
καὶ Ἀγγελῆ τρισμάκαρ, Μανουὴλ καὶ Νι-
κόλαε, καὶ εὐγνωμόνως ὑμῖν, ἄδομεν
θεῖον ὕμνον.

Θεοτοκίον.

Γεννηθεὶς ἀπορρήτως, ἐξ ἀγνῶν σου
αἱμάτων ὁ Ὑπερούσιος, ἀπάντων ἀνω-
τέρα, ἀνέδειξε σε Κόρη, καὶ Ἀγγέλων
βασίλισσαν· διὸ καμὲ χαμαιρπῶν, ὑψω-
σον νοημάτων.

Ἰδὴ η΄. Τὸν Βασιλέα.

Ἐνηθληκότες, ὑπὲρ Χριστοῦ ὁμοφρόνως, Νεομάρτυρες ἡμᾶς ἐν ὁμονοίᾳ, ἀεὶ συντηρεῖτε, καὶ ἀληθεῖ ἀγάπη.

Ρῶσιν πηγάζει, ὑμῶν λειψάνων ἡ θήκη, Νεομάρτυρες τῇ θεῖᾳ ἐπομβρία, τοῖς προσερχομένοις, αὐτοῖς ἐν εὐλαβείᾳ.

Ἄλυπον βίον, ἐν ἀληθεῖ εὐπραγία, ἐνισχύσατε ἡμᾶς πιστῶς ἀνύειν, τοὺς ὑμᾶς τιμῶντας, ὧ Μάρτυρες Κυρίου.

Θεοτοκίον.

Σὺ εἶ Παρθένη, τῶν εὐσεβῶν προστασία, καὶ βοήθεια καὶ στήριγμα καὶ δόξα· ὅθεν τῇ θερμῇ σου, προσπίπτομεν πρεσβεία.

Ἰδὴ θ΄. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἰσχὺν ἡμῖν αἰτεῖσθε, ὡς ἡμῶν προστάται, παρὰ Χριστοῦ θαυμαστοὶ Νεομάρτυρες, κατὰ παθῶν τῶν ἐν βίῳ καὶ ἀπολύτρωσιν.

Μαρτύρων τετραὸς θεῖα, Ἀγγελῆ τρισμάκαρ, καὶ Μανουῆλ καὶ Νικόλαε ἔνδοξε,

σὺν Γεωργίῳ ἀπαύστως ἡμῶν προΐστασθε.

Οἱ νέοι Ἀθλοφόροι, Κρήτης οἱ λαμπτήρες, καὶ Ἐκκλησίας τὰ νέα προπύργια, τὰς ἰκεσίας ἀπάντων ἡμῶν προσδέξασθε.

Θεοτοκίον.

Ἵψίστου χαῖρε θρόνε, Κεχαριτωμένη χαῖρε ἡμῶν ἀσφαλὲς καταφύγιον, καὶ σωτηρία καὶ σκέπη καὶ ἀγαλλίαμα.

Τὸ Ἄξιόν ἐστι καὶ τὰ μεγαλυνάρια.

Χαίρετε ὀπλίται νέοι Χριστοῦ, Γεώργιε μάκαρ, Ἀγγελῆ τε καὶ Μανουῆλ, σὺν τῷ Νικολάῳ, Ρεθύμνης θεῖα δόξα, καὶ πάντων τῶν Μαρτύρων, οἱ ἰσοστάσιοι.

Γνώμη τε καὶ πίστει τῇ ἀληθεῖ, συνδούμενοι ὄντως, Νεομάρτυρες εὐκλεεῖς, τὴν τῶν παρανόμων, καθεῖλετε μανίαν, ὑπὲρ Χριστοῦ νομίμως, ἀνδραγαθήσαντες.

Χαίροντες ὑπέστητε τὴν τομὴν, δι' ἀγάπην θεῖαν, Νεομάρτυρες τοῦ Χριστοῦ,

καὶ ρεῖθροις αἱμάτων, Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν, ἠρδεύσατε πλουσίως, ὑμᾶς γεραίρουσαν.

Χαίρετε τῆς Κρήτης θεῖοι βλαστοί· χαίρετε Ρεθύμνης, πολιοῦχοι καὶ ἄρωγοί, Νικόλαε ἅμα, καὶ Ἀγγελῆς ὁ θεῖος καὶ Μανουήλ· Γεώργιος ὁ αἰοίδιμος.

Πίστει τῷ ἁγίῳ ὑμῶν ναῶ σπεύδοντες προθύμως, Νεομάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, ὑμῶν τῶν λειψάνων, τὴν θήκην προσκυνούμεν, καὶ ἐξ αὐτῶν πλουσίαν, χάριν λαμβάνομεν.

Ρύεσθε ἐκ πάσης ἐπιφορᾶς, Ἀγγελῆ θεόφρον, καὶ Γεώργιος ὁ στερρός, Μανουήλ τρισμάκαρ, ὁμοῦ σὺν Νικολάῳ, τοὺς σπεύδοντας ἀπαύστως, ὑμῶν τῆ χάριτι.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου, Ἀποστόλων ἡ δωδεκάς, οἱ Ἅγιοι πάντες μετὰ τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πρεσβείαν εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Τὸ Τρισάγιον καὶ τὰ Τροπάρια.

Ἦχος πλ. β΄.

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· πάση γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες, ταύτην σοι τὴν ἰκεσίαν ὡς Δεσπότη, οἱ ἄμαρτωλοὶ προσφέρομεν· ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα.

Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν· μὴ ὀργισθῆς ἡμῖν σφόδρα, μηδὲ μνησθῆς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὐσπλαχνος καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς σου, πάντες ἔργα χειρῶν σου· καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῆς εὐσπλαχνίας τὴν πύλην ἀνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε. Ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν· ρυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλουσις, μεθ' ἣν φάλλομεν
τὸ ἐξῆς:

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Νέοι τοῦ Σωτῆρος Ἀθληταί, οἱ ἐν τῇ
Ρεθύμνη νομίμως, ἀνδραγαθήσαντες,
Ἄγγελῇ Γεώργιε, καὶ Μανουὴλ σὺν αὐ-
τοῖς, καὶ ὁ θεῖος Νικόλαος, τοὺς τῇ προ-
στασίᾳ, ὑμῶν καταφεύγοντας, πάσης
στενώσεως, ρύεσθε ὑμῶν τῇ πρεσβείᾳ,
καὶ πταισμάτων λύσιν αἰτεῖσθε, παρὰ
τοῦ Χριστοῦ ἡμῖν δεόμεθα.

Δίστιχον.

Τήνδε τὴν παράκλησιν τοῦ Γερασίμου
Τετραῶς θεῖα πρόσδεξαι Νεομαρτύρων.

Οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Μάρτυρες οἱ ἐν Ρεθύμνη μαρτυρήσαντες.
Διά χειρὸς Φωτίου Κόντογλου, 1955. Φορητὴ εἰκόνα στό
τέμπλο τοῦ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων
Μαρτύρων πόλεως Ρεθύμνης.

Οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Μάρτυρες οἱ ἐν Ρεθύμνῃ τῆς Κρήτης μαρτυρήσαντες. Ἐν Ἀθήναις, Νοεμβρίου 20 1885, Ἐμμ. Ἰ. Παπαδάκης, ζωγράφος. Φορητὴ εἰκόνα στὸν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Χρωμοναστηρίου Ρεθύμνης.

**ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ
ΤῶΝ ἉΓΙΩΝ Τεσσάρων
Νεομαρτύρων**

Ἦχος δ' . Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὴν πίστιν σεβόμενοι, τὴν ἀληθῆ εὐσεβῶς,
Χριστὸν ἐκηρύξατε ἐπὶ ἀπίστων στερρῶς,
τετράριθμοι μάρτυρες,
ξίφεσι τοὺς αὐχένας, ἀπεμύθητε πόθῳ·
ὄθεν τοῖς τῶν μαρτύρων ἠριμύθητε δήμοις.
Καὶ νῦν ταῖς ἱκεσίαις ὑμῶν,
ρύσασθε κινδύνων ἡμᾶς.

*Ποίημα Μελετίου Νικολετάκη,
Μητροπολίτου Κρήτης.*

Ἡ εἰκὼν πάντων τῶν ἐν Κρήτῃ διαλαμψάντων Ἁγίων

- 4/1 Νικηφόρος ὁ Λεπρός ὄσιος (1964).
 5/1 Γρηγόριος ὁ ἐν Ἀκρίτα ὄσιος (820).
 11/1 Νικηφόρος ὁ ἐκ Κριτῶν Μεραμβέλλου νεομάρτυς (1832).
 22/1 Ἰωσήφ Σαμακοῦ ὁ Ἁγιασμένος, ὁ ἐξ Ἀζωκεράμου Σηπειῶν ὄσιος (1511).
 29/1 Ἰγνάτιος ὁ Σιναΐτης, ὁ Πνευματικός, ὁ ἐκ Ρεθύμνης ὄσιος (17ος αἰ).
 4/2 Νικόλαος ὁ Στουδίτης, ὁ ἐκ Κυδωνίας ὁμολογητῆς (868).
 7/2 Γεώργιος Διβόλης, ὁ ἐξ Ἀλικιανοῦ Κυδωνίας νεομάρτυς (1866).
 15/3 Μανουὴλ ὁ ἐκ Σφακίων νεομάρτυς (1792).
 17/3 Παῦλος ὀσιομάρτυς (8ος αἰ).
 20/3 Μύρων ὁ ἐξ Ἡρακλείου νεομάρτυς (1793).
 31/3 Θεόφιλος μάρτυς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ (4ος αἰ.).
 3/4 Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος ὄσιος (833).
 7/4 Γεράσιμος ὁ Βυζάντιος ὄσιος (1770).
 1/5 Μαρία Μεθυμοπούλα ἡ ἐκ Φουρνῆς Μεραμβέλλου νεομάρτυς (1826).
 14/5 Λεόντιος Ἱεροσολύμων (11ος αἰ.).
 14/5 Μάρκος ὁ ἐν Σμύρῃ νεομάρτυς (1643).
 15/5 Ἀνάμνησις τῆς ἐκ Βενετίας εἰς Ἡράκλειον

- ἐπανακομιδῆς τῆς τιμίας Κάρας τοῦ Ἀποστόλου Τίτου (1966).
- 23/5 Εὐμένιος ὁ ἐξ Ἐθιᾶς Ἡρακλείου νέος ὄσιος.
9/6 Πέντε Κανονικά Παρθένου Μαρία, Μαρίας-Μνη, Μάρθα, Θέκλα καὶ Ἐνναθα.
- 14/6 Κύριλλος Γορτύνης ἱερομάρτυς (3ος αἰ.).
- 23/6 Γεράσιμος Κρήτης, Νεόφυτος Κνωσοῦ, Ἰωακείμ Χερρονήσου, **Γεράσιμος Ρεθύμνης**, Καλλίνικος Κυδωνίας, Ἰερόθεος Λάμπης, Ζαχαρίας Σητείας, Ἰωακείμ Πέτρας, Μελχισεδέκ Κισάμου, Καλλίνικος Διοπόλεως καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς νεομάρτυρες (1821-1822).
- 25/6 **Μεθόδιος ὁ ἐν Νιβρύτῳ ὄσιος, ὁ ἐκ Ρεθύμνης (16ος αἰ.).**
- 27/6 Κύριλλος Α΄ ΚΠόλεως ὁ Λούκαρις (1638).
- 28/6 Σέργιος Νικητιάτης μάγιστρος (9ος αἰ.).
4/7 Ἀνδρέας Κρήτης ὁ Ἱεροσολυμίτης (712).
5/7 Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ ὄσιος (10ος αἰ.).
9/7 Μεθόδιος Λάμπης ἱερομάρτυς (1793).
- 10/7 Παρθένιος καὶ Εὐμένιος οἱ ἐν Κουδουμᾷ ὄσιοι (1905 καὶ 1920).
- 12/7 Γεράσιμος Βυζάντιος καὶ Ἀκάκιος οἱ ἐν Μονῇ Τζαγκαρόλων Χανίων ὄσιοι (17ος αἰ.).
- 14/7 Πέτρος Κρήτης ὁ νέος ἱερομάρτυς (4ος αἰ.;).
14/7 Ἐμμανουήλ, Ἀνεζίνα, Γεώργιος καὶ Μαρία οἱ ἐκ Μελισσουργείου Κισάμου νεομάρτυρες (1681).
7/8 Ἰωσήφ Γεροντογιάννης ὁ ἐν Καψᾷ Σητείας ὄσιος (1874).

- 8/8 Μύρων Κρήτης ὁ θαυματουργός.
12/8 Δώδεκα Στρατιῶται ἐν Κρήτῃ μάρτυρες (4ος αἰ.;).
- 17/8 Εὐτύχιος Γορτύνης, Εὐτυχιανός καὶ Κασσιανή αὐτάδελφοι ὄσιοι (4ος αἰ.).
- 18/8 **Ματθαῖος ὁ ἐκ Γερακαρίου Ἀμαρίου καὶ ἐν Ρεθύμνι μαρτυρήσας νεομάρτυς (1700).**
- 21/8 **Ἀθανάσιος Πατελάρος, ὁ ἐκ τῆς Ἀξοῦ Μυλοποτάμου Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ θαυματουργός (1654).**
- 23/8 Χαραλάμης ὁ ἐν Καλυβιανῇ Μεσαράς Ἡρακλείου ὄσιος (1788).
- 25/8 **Τίτος ἀπόστολος, πρῶτος Ἐπίσκοπος Κρήτης (1ος αἰ.).**
1/9 Νικόλαος Κουρταλιώτης ὄσιος (17ος αἰ.).
2/9 Κοσμάς ὁ Ἐρημίτης ὄσιος (658).
4/9 Ἄνθιμος ἐκ Κεφαλληνίας νέος ἀσκητής (1781).
8/9 **Ἑορτὴ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μυριοκεφάλων.**
- 12/9 **Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἀντιφωνητρίας ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ξένου ἰδρυθείσῃ Ἱερᾷ Μονῇ Μυριοκεφάλων Ρεθύμνης.**
- 15/9 Ἰωάννης ὁ ἐκ Σφακίων νεομάρτυς (1811).
18/9 Εὐμένιος Γορτύνης ὁ θαυματουργός (7ος αἰ.).
20/9 **Ἰωάννης ὁ Ξένος ὄσιος (1027).**
20/9 Ἰλαρίων ὁ ἐξ Ἡρακλείου νέος ὀσιομάρτυς (1804).

- 7/10 Ἰωάννης ὁ Ἐρημίτης καί οἱ σὺν αὐτῷ ἐν Κυδωνία 98 ὄσιοι (1632).
- 8/10 Φίλιππος Γορτύνης (2ος αἰ.).
- 10/10 Πινυτός Κνωσοῦ (2ος αἰ.).
- 13/10 Μελέτιος Πηγᾶς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί ἐπιτηρητής τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου (1601).
- 17/10 Ἀνδρέας ὀσιομάρτυς ὁ ἐν Κρίσει (8ος αἰ.).
- 20/10 Ἀνδρόνικος ὀσιομάρτυς (8ος αἰ.).
- 20/10 Γεράσιμος ἐν Κεφαλληνία ὄσιος (1579).
- 28/10 **Γεώργιος, Ἄγγελῆς, Μανουήλ καί Νικόλαος οἱ ἐν Ρεθύμνῃ νεομάρτυρες (1824).**
- 22/11 Ἄνθιμος Ἀθηνῶν καί Πρόεδρος Κρήτης ὁμολογητής (15ος αἰ.).
- 26/11 Νίκων ὁ «Μετανοεῖτε», ὁ ἐν Σπάρτῃ ὄσιος (10ος αἰ.).
- 27/11 Γρηγόριος Κλαζομένιος καί Γεράσιμος Εὐβοεὺς οἱ Σιναΐται ὄσιοι (μετὰ τὸν 10ον αἰ.).
- 27/11 Ἀρσένιος ὁ Ἄγιοφαραγγίτης ὄσιος (μετὰ τὸν 10ον αἰ.).
- 11/12 Νικηφόρος Φωκᾶς βασιλεὺς (966).
- 23/12 Γελάσιος, Εὐνικιανός, Εὐπορος, Θεόδουλος καί Σατορνίνος ἐκ Γορτύνης, Ζωτικὸς ἐκ Κνωσοῦ, Πόμπιος ἐκ Λεβήνος, **Ἀγαθόπους ἐκ Πανόρμου**, Εὐάρεστος ἐξ Ἡρακλείου καί Βασιλείδης ἐκ Κυδωνίας δέκα μάρτυρες (250).
- 30/12 **Γεδεών Καρακαλληνός ὁ ἐν Τυρνάβῳ ὀσιομάρτυς καί ἐν Ρεθύμνῃ ἀσκήσας (1818).**

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2024

Ἰνδικτιῶν Β' - Ἡλίου κύκλοι 28.

Σελήνης κύκλοι 8 - Σελήνης θεμέλιον 4.

Κρεωφαγίας ἡμέραι: 77.

Τὸ Τριώδιον ἄρχεται Φεβρουαρίου 25.

Ἡ Ἀπόκρεως: Μαρτίου 10.

Ὁ Εὐαγγελισμός: Δευτέρα Β' Νηστειῶν.

Νομικόν Φάσκα: Ἀπριλίου 28.

Λατίνων Πάσχα: Μαρτίου 31.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ: Μαΐου 5.

Ἡ Ἀνάληψις: Ἰουνίου 13.

Ἡ Πεντηκοστή: Ἰουνίου 23.

Ἡ Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων: Ἰουνίου 30.

Ἡ Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων: ἡμέραι 0.

Οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Μάρτυρες καὶ ὁ Ἅγιος Χαραλάμπης.
Φορητὴ εἰκόνα, τοῦ ἔτους 1905,
στό δίκλιτο Ἱερό Ναό Ἁγίου Χαραλάμπους
καὶ Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων Ἀλφᾶς Μυλοποτάμου.

**ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ
ΤῶΝ ἉΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ
ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ**

Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῶν ἁγίων Μαρτύρων τὴν τετράδα τιμῶμεν,
τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος
ὁμοφρόνως ἀθλήσαντας,
Γεώργιον ὁμοῦ καὶ Ἀγγελῆν,
Νικόλαον καὶ θεῖον Μανουὴλ·
θεῖαν χάριν γὰρ αἰτοῦνται πᾶσιν ἡμῖν,
τοῖς εὐλαβῶς κραυγάζουσι·
δόξα τῷ ἐνισχύσαντι ὑμᾶς,
δόξα τῷ στεφανώσαντι,
δόξα τῷ ἐνεργοῦντι δι' ὑμῶν,
πᾶσιν ἰάματα.

*Ποίημα τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Γερα-
σίμου Μικραγιαννανίτου τοῦ Ὑμνογράφου.*

Ἡ Θεία Λειτουργία στὶς Ἐνορίες τῆς Πόλεως Ρεθύμνης

Καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ ἔτους, μὲ ἑξαίρεση τὶς περιόδους τῶν νηστειῶν (Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ Δεκαπενταγουστού), καθημερινὰ τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία στοὺς Ἱερούς Ναοὺς τῆς πόλεως Ρεθύμνης σύμφωνα μὲ τὸ παρακάτω πρόγραμμα:

ΔΕΥΤΕΡΑ	ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΡΙΤΗ	ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΚΥΡΙΑΣ ΤΩΝ ΑἴΓΕΛΩΝ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑἴΓΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ	ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑἴΓΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑἴΓΙΑΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΚΟΥΜΠΕ
ΠΕΜΠΤΗ	ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑἴΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑἴΓΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΣΤΑΜΠΑ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑἴΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἀρχίζει στὶς 7:00' π.μ.
καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τελειώνει στὶς 9:00' π.μ.

Στὸν Ἱερό προσκυνηματικὸ Ναὸ τοῦ Τιμίου
Σταυροῦ τελεῖται κάθε δευτέρα Κυριακὴ ἡ Θεία
Λειτουργία καὶ κάθε Τετάρτη στὶς 4:30' μ.μ. ἡ ἀκολου-
θία τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως.

Στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Λουκά τοῦ Νοσοκομείου,
ἐκτός ἀπὸ τὴν Θεία Λειτουργία τοῦ Σαββάτου, κάθε

Τρίτη ἀπόγευμα ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μι-
κροῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος στὴν Ὑπεραγία Θεο-
τόκο. Ἐπίσης, τὴν πρώτη Πέμπτη κάθε μηνὸς
τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ Ἱεροῦ Εὐχέλαιου.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

1 Δ	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, Βασιλείου του Μεγάλου
2 Τ	Σεραφεΐμ ὁσ. Σάρωφ, Σιλβέστρου π. Ρώμης, Μάρκου ὁσ. κωφοῦ
3 Τ	Μαλαχίου πρ., Θωμαΐδος μ. ἐν Λεσβῷ, Θεαγένους ἱερομ.
4 Π	† Σύν. τῶν 70 Ἀποστόλων, Νικηφόρου Λεπρού ὁσ. Κρητός
5 Π	Θεοπέμπτου ἱερομ., Συγκλητ. ὁσ., Γρηγορ. ὁσ. ἐν Ἀκρίτᾳ (νῆστ.)
6 Σ	† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ (Μέγας Ἁγιασμός)
7 Κ	† Η ΣΥΝ. ΤΟΥ ΤΙΜ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤ. ΙΩΑΝΝΟΥ
8 Δ	Γεωργίου ὁσ. Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσ. ἐν ΚΠόλει
9 Τ	Παρθένας νεομ. Ἑδεσσαίας, Πολυεύκτου μ., Ἐνδρατίου ὁσ.
10 Τ	Γρηγορίου ἐπ. Νύσσης, Δομετιανῶ ἐπ. Μελιτινῆς
11 Π	Νικηφόρου νεομ. ἐκ Κριτσοῦς, Θεοδοσίου ὁσ. Κοινοβιάρχου
12 Π	Μερτίου, Πέτρου καὶ ἐτέρων 8 μαρτύρων, Τατιανῆς διακον.
13 Σ	Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου μ., Μαξίμου ὁσ. Καυσοκαλυβίτου
14 Κ	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ, Ὁσίου. Ἀββάδ. ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῶ, Νίνας ἱσαπ.
15 Δ	Παύλου ὁσ. τοῦ Θηβαίου, Ἰωάννου ὁσ. τοῦ Καλυβίτου
16 Τ	Προσκύνησις τιμίας ἀλύσεως Ἀπ. Πέτρου, Νικολάου νεομ.
17 Τ	† Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Γεωργίου νεομ. ἐν Ἰωαννίνος
18 Π	† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριάρχων Ἀλεξανδρείας
19 Π	Μακαρίου ὁσ. Αἰγυπτίου, Μάρκου ἐπ. Ἐφέσου Εὐγενικοῦ
20 Σ	† Εὐθύμιου ὁσ. Μεγάλου, Ζαχαρίου νεομ., Πέτρου τοῦ Τελώνου
21 Κ	† ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ, Μαξίμου ὁσ. ὁμολογητοῦ, Ἀγνῆς μ.
22 Δ	Τιμοθ. Ἀπ., Ἰωσήφ ὁσ. Ἁγιασμ., Ἡσαοριάνου ὁσ. Ἀγαθωνίτου
23 Τ	Κλήμ. ἐπ. Ἀγκύρας, Ἀγαθαγ. μ., Διονυσ. ὁσ. τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ
24 Τ	Ἐζήνης ὁσ., Νεοφύτου ὁσ. Ἐγκλείστου, Βαβύλα ἱερομ.
25 Π	† Γρηγορίου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως Θεολόγου, Αὐξεντίου νεομ.
26 Π	Ἐενοφάντος καὶ Μαρίας ὁσ. καὶ τῆς συνοδείας αὐτῶν
27 Σ	† Ἀνακ. λειψ. Ἰωάννου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως τοῦ Χρυσοστόμου
28 Κ	† ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ, Ἐφραίμ ὁσ. τοῦ Σύρου, Παλλαδίου ὁσ.
29 Δ	† Ἰγνατίου ὁσ. Σιναΐτου ἐκ Ρεθύμνης, Ἀνακ. λειψ. Ἰγνατ. Θεοφ.
30 Τ	† Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (Σχολικῆ Ἑορτῆ)
31 Τ	Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων, Ἀρσενίου ὁσ. ἐν Πάρῳ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Πράξ. ιθ' 1-8	Ἰωάν. α' 29-34	πλ. β'	Θ'
14	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	βαρύς	Ι'
21	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιζ' 12-19	πλ. δ'	ΙΑ'
28	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	α'	Α'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

- Μεγάλου Βασιλείου:** Ἄιμονα, Ἄξου, Κρασοῦνα, Ὕρου, Πλευριανῶν.
- Μάρκου Κωφοῦ:** Ἱεράς Μονῆς Ἀρσανίου.
- Συνάξεως Τιμίου Προδρόμου:** Γαράζου, Κυριάννας, Μύλων, Περιβόλιων.
- Μεγάλου Ἀντωνίου:** Ἀγγελιανῶν, Ἁγίου Κωνσταντίνου, Ἄδελε, Ἀμπελακίου, Ἀλφᾶς, Ἄνω Καλλιθέας, Ἀστερίου, Γερανίου, Γωνιάς, Καρωτῆς, Καστέλλου, Ἀτσιποπούλου, Βλυχάδας, Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου πόλεως Ρεθύμνης, Κεραμωτῶν, Κούμων, Μαρουλά, Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ρεθύμνης, Μύλων, Ὕρου, Πρασσῶν, Πρινέ, Πρίνου, Ρουμελῆ, Σισῶν, Φωτεινοῦ, Χαρκίων.
- Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου:** Πασσαλιτῶν, Ρουστίκων.
- Τριῶν Ἱεραρχῶν:** Ἀγγελιανῶν, Μαργαριτῶν, Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ρεθύμνης.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

1	Π	Τρύφωνος μ., Άναστασίου νεομ. ἐκ Ναυπλίου, Περπετούας μ.
2	Π	† Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Σ	Συμεών τοῦ Θεοδόχου, Άννης Προφ., Σταματίου, Ίωάννου
4	K	† ΙΕ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ισιδώρου ὁσ., Νικολάου ὁσ. Στουδίτου
5	Δ	Άγάθης παρθενομ., Θεοδούλης μ. ἐν Κιλικία
6	Τ	Βουκόλου ἐπ. Σμύρνης, Φωτίου πατρ. ΚΠόλεως τοῦ Μεγάλου
7	Τ	Παρθενίου ἐπ. Λαμψ., Γεωργ. νεομ. Διβόλη , Λουκά ὁσ. ἐν Στερίφω
8	Π	Θεοδώρου μεγαλομ. Στρατηλ., Ζαχαρ. πρ., Μάρθας καὶ Μαρίας μ.
9	Π	Νικηφόρου μ., Παγκρατίου ἐπ. Ταυρομενίου ἱερομ.
10	Σ	† Χαράλαμπος ἱερομ. , Ζήνωνος ὁσ. τοῦ Ταχυδρόμου
11	K	† ΙΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Βλασίου ἱερομ., Θεοδώρας Αἰγυόστας
12	Δ	Μελετίου ἐπ. Άντιοχείας, Χρήστου νεομ. κηπουροῦ
13	Τ	Άκύλα καὶ Πρισκίλλης ἀπ., Μαρτινιανοῦ ὁσ.
14	Τ	Αὔξεντιοῦ, Μάρωνος, Άβραάμ ὁσ., Νικολάου ἐπ. Άμισοῦ νεομ.
15	Π	Όνησίμου ἀπ., Άνθίμου ὁσ. ἐν Χίω, Ίωάν. ὁσιμο. ἐκ Χαλάστρας
16	Π	Παμφίλου μ., Φλαβιανοῦ πατρ. ΚΠόλεως, Μαρίας ὁσ. ἐν Θράκη
17	Σ	Θεοδώρου μεγαλομ. Τήρωνος, Μαρκανοῦ καὶ Πουλχερίας βασ.
18	K	† ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Λέοντος Π. Ρώμης, Αγαπητοῦ ἀρχ. Σναιίου
19	Δ	Φιλοθέης ὁσ. τῆς Άθην., Αρχίππου, Φιλήμονος καὶ Άπφιας ἀπ.
20	Τ	Λέοντος ἐπ. Κατάνης, Άγάθωνος π. Ρώμης, Βησσαριώνας ὁσ.
21	Τ	Εὔσταθίου ἀρχιεπ. Άντιοχείας, Τιμοθέου ὁσ. ἐν Συμβόλοις
22	Π	Εὔρ. λειψάνων τῶν ἐν τοῖς Εὔγενιου μαρτύρων, Άνθούσης μ.
23	Π	Πολυκάρπου ἐπ. Σμύρνης ἱερομ., Πολυχρονίου ὁσ.
24	Σ	† Α΄ καὶ Β΄ εὔρεσις Τιμ. Κεφαλῆς Ἁγ. Ίωάννου τοῦ Προδρόμου
25	K	† ΙΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ) (Άρχή Τριφιδίου)
26	Δ	Πορφυρίου ἐπ. Γάζης, Φωτεινῆς Ἰσαπ. Σαμαρειτίδος
27	Τ	† Ἐφραίμ ὁσ. Κατουνακίωτου, Προκοπίου ὁσ. Δεκαπολίτου
28	Τ	Βασιλείου ὁσ. ὁμολ., Κυράννης νεομ. ἐν Θεσσαλονίκη
29	Π	Κασσιανοῦ ὁσ. Ρωμαίου, Βαρσανουφίου ὁσ. ἐν Νιτρία

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΘΘΙΝΟΝ
4	<i>B΄ Κορ. δ΄ 6-15</i>	<i>Ματθ. κβ΄ 35-46</i>	<i>β΄</i>	<i>B΄</i>
11B	<i>Κορ. στ΄ 1-10</i>	<i>Ματθ. κε΄ 14-30</i>	<i>γ΄</i>	<i>Γ΄</i>
18B	<i>Κορ. στ΄ 16-18, ζ΄ 1</i>	<i>Ματθ. ιε΄ 21-28</i>	<i>δ΄</i>	<i>Δ΄</i>
25B	<i>Τιμ. γ΄ 10-15</i>	<i>Λουκ. ιη΄ 10-14</i>	<i>πλ. α΄</i>	<i>E΄</i>

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

- 1. Τρύφωνος μάρτυρος:** Άνω Βαλσαμονέρου.
- 2. Ύπαπαντής:** Άβδελά, Κάτω Μαλακίου, Κούμων, Λαγκάς, Μισιρών.
- 10. Χαράλαμπος ἱερομάρτυρος:** Άλφας, Άργυρουπόλεως, Γάλλου, Γαράζου, Γωνιάς, Δοξαροῦ, Ἐλευθέρης, Ζωνιανῶν, Καλύβου, Λιβαδίων, Μαργαριτῶν, Περιβολίων, Πηγῆς, Ρουμελεῆ, Ρουστικῶν, Χαμαλευρίου.
- 11. Βλασίου ἱερομάρτυρος:** Ἐρφων.
- 17. Θεοδώρου Τήρωνος:** Περιβολίων, Πετρέ, Σελλίου.
- 19. Φιλοθέης Ἀθηναίας:** Άργυρουπόλεως, προσκυνήματος Μεταμορφώσεως Ρουστικῶν.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

1	Π	Ευδοκίας όσιου., Αντωνίνης και Μαρκέλλου μ., Παρασκευᾶ νεομ.
2	Σ	Νικολ. όσ. Πλανᾶ, Ηουχίου μ., Ευθάλιας μ., Ίωακειμ. όσ. Παπουλάκη
3	K	† ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ (ΑΣΟΤΟΥ), Θεοδώρητου ιερομ., Εύτροπιου μ.
4	Δ	Γερασίμου όσ. Τορδανίτου, Παύλου και Ίουλιανής μ.
5	Τ	Μάρκου όσ. Αθηναίου, Άρχελάου και τών συν αυτώ 152 μαρτ.
6	Τ	Τών εν Άμοριώ 42 μαρτύρων, Μνήμη ευρέσεως Τιμίου Σταυρού
7	Π	Λαυρεντίου όσ. Μεγάρων, Παύλου όσ. άπλοῦ
8	Π	† Τών εν Σεβαστεία 40 Μαρτύρων , Θεοφυλάκτου έπ. Νικομηδ.
9	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ
10	K	† ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ, Κοδράτου έπ. Κορίνθ., Άναστας. Πατρικ.
11	Δ	Σωφρονίου άρχιεπ. Ίεροσολ., Θαλλού, Θεοδώρας Βασιλίσ. Άρτης
12	Τ	Θεοφάνους όμ., Γρηγορίου πάπα Ρώμης Διαλόγου
13	Τ	Άνακ. λειψ. Νικηφόρου πατρ. ΚΠόλεως, Χριστίνης μ. εν Περιοία
14	Π	Εύσχήμονος έπ. Λαμψάκου, Βενεδίκτου όσ.
15	Π	Άγαπίου μ., Άριστοβούλου άπ., Μανουήλ νεομ. εκ Σφακίων
16	Σ	† Τών εν άσκήσει λαμψ. όσίων , Χριστοδούλου όσ. εν Πάτμω
17	K	† ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ, Άλεξίου άνθρ. του Θεού, Παύλου όσιου.
18	Δ	† ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ (Αρχή Νηστείας) , Κυρίλ. άρχιεπ. Ίεροσ.
19	Τ	Χρυσάνθου και Δαρείας μ., Κλαυδίου και Ίλαρίας μ. τών όμοζ.
20	Τ	Τών εν Μονή Άγ. Σάββα όσιομαρτ., Μύρωνεομ. Κρητός
21	Π	Θωμά πατρ. ΚΠόλεως, Ίακώβου όσ. όμολογητοῦ
22	Π	† Α΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Βασιλείου ιερομ., Καλλινίκης μ.
23	Σ	† Θεοδώρου Τήρωνος θαῦμα Κολλύβων , Νίκωνος όσιου.
24	K	† Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΣΙΑΣ), Παρθενίου Γ΄ ΚΠόλεως
25	Δ	† Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
26	Τ	† Σύνταξις Άρχαγγέλου Βαβυρήλ
27	Τ	Ματρώνης όσ. τής εν Θεσσαλονίκη, Φιλητού και Λυδίας μ.
28	Π	Ίλαρίωνος του νέου, Ηρωδίωνος άπ., Γαβριηλίας όσ. Γεροντίσ.
29	Π	† Β΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Μάρκου έπ. Άρεθ., Ίονά και Βαραχσιού μ.
30	Σ	Ίωάννου όσ. τής Κλιμακος, Ζαχαρίου έπ. Κορίνθου
31	K	† Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορ. Παλαμά), Θεοφίλου μ. Κρητός

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Έβρ. ια΄ 24-26, 32-40	Ίωάν. α΄ 44-52	πλ. α΄	Ε΄
12	Έβρ. α΄ 10 - β΄ 3	Μάρκ. β΄ 1-12	πλ. β΄	ΣΤ΄
19	Έβρ. δ΄ 14 - ε΄ 6	Μάρκ. η΄ 34 - θ΄ 1	βαρύς	Ζ΄
26	Έβρ. στ΄ 13-20	Μάρκ. θ΄ 17-31	πλ. δ΄	Η΄

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

8. Τεσσαράκοντα Μαρτύρων: Άγιων Τεσσάρων Μαρτύρων Ρεθύμνης, Δαφνέδων, Μέσης, Σαϊτουρών.
23. Θεοδώρου Τήρωνος θαῦμα Κολλύβων: Άδελε.
25. Ευαγγελισμού Θεοτόκου: Άγγελιανών, Άγιου Κωνσταντίνου, Άγιου Μάμαντος, Άλφᾶς, Άνωγειών, Άργυρουπόλεως, Έλευθέρνης, Καλανδαρέ, Κυρίας τών Άγγέλων Ρεθύμνης, Λιβαδίων, Μαργαριτών, Μελιδονίου, Μούνδρου, Μισιρίων, Όρθέ, Πηγής, Πίκρη, Πλευριανών, Πρινέ, Πρινου, Σαϊτουρών, Σκουλουφίων, Φαρατσίου, Φραντζεσκιανών Μετοχιών, Χώνους.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

1	Δ	Μαρίας όσ. τής Αιγυπτίας, Μακαρίου όσ. όμολ.
2	Τ	Τίτου όσ. θαυματοργού, Σάββα όσ. έν Καλύμνω
3	Τ	Νικήτα όσ. όμολογητού, Ιωσήφ όσ. Ύμνογράφου
4	Π	Γεωργίου όσ. έν Μαλεψ, Γεωσιά όσ., Θεωνά άρχιεπ. Θεσσαλ.
5	Π	† Γ' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Γεωργίου νεομ. έν Εφέσω, Κλαυδιου μ.
6	Σ	Ευτυχίου πατρ. ΚΠόλεωσ, Πλατωνίδοσ όσ., Γρηγορίου όσ. Σιν.
7	Κ	† Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚ/ΣΕΩΣ) , Γερασίμου όσ. Βυζ.
8	Δ	Ήρωδιωνοσ, Αγάβου, Ρούφου, Ασυγκρίτου άπ. έκ τών Ο'
9	Τ	Εψυχιου μ. έν Καισαρεία, Βαδιμου όσοιμ.
10	Τ	Τερεντίου, Πομπηίου μ. Γρηγορίου Ε' πατρ. ΚΠόλεωσ
11	Π	Άντίπα έπ. Περγάμου ιερομ., Τρυφαινής και Ματρώνης όσ.
12	Π	† Δ' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Βασιλείου έπ. Παρίου, Σεργ. πατρ. ΚΠόλεωσ
13	Σ	Μαρτίνου πάπα Ρώμησ Όμολ., Ζωΐλου μ. Ρωμαιοί
14	Κ	† Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάννου τής Κλίμακοσ) , Άριστάρχου άπ.
15	Δ	Λεωνίδου έπ. Αθηνών, Άνανίου άρχιεπ. Λακεδαιμονίασ
16	Τ	Αγάπης, Ειρήνης, Χιονίασ μ., Αμφιλοχίου όσ. έν Πάτμω
17	Τ	Μακαρίου άρχιεπ. Κορίνθου (ψάλλεται ό Μέγασ Κανών)
18	Π	† Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΝΩΝ , Κυρίλλου Στ' πατρ. ΚΠόλεωσ νεομ.
19	Π	† Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ , Παφνουτίου ιερομ.
20	Σ	Ζακχαίου άπ., Θεοδώρου όσ. του Τριχινά
21	Κ	† Ε' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας τής Αιγυπτ.) , Άλεξάνδρασ Βασιλ.
22	Δ	Ναθαναή άπ., Θεοδώρου όσ. Συκεώτου, Νεάρχου μ.
23	Τ	Γεωργίου Μεγαλομάρτυροσ του Τροπαιοφόρου (μετατίθεται)
24	Τ	Έλισάβετ όσ., Νικολάου νεομ. έν Μαγνησία
25	Π	Μάρκου του Αποστόλου και Εύαγγελιστού (μετατίθεται)
26	Π	Βασιλέωσ έπ. Αμασειάσ, Γλαφύρασ και Ιούστασ όσ.
27	Σ	† Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ
28	Κ	† ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ
29	Δ	† ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ , Ιωσήφ του Παγκάλου
30	Τ	† ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ , Τών 10 Παρθένωσ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Έβρ. δ' 14 - ε' 6	Μάρκ. η' 34 - θ' 1	γ'	ΙΑ'
14	Έβρ. ζ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	δ'	Α'
21	Έβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. α'	Β'
28	Φιλιπ. δ' 4-9	Ιωάν. ιβ' 1-18	-	Ματθ. κα' 1-11, 15-17

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

20. Θεοδώρου Τριχινά: Φορτέτζασ Ρεθύμνης.

ΜΑΪΟΣ 2024

ΜΑΪΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Πράξ. α' 1-8	Ίωάν. α' 1-17	-	Β'
12	Πράξ. ε' 12-20	Ίωάν. κ' 19-31	-	Α'
19	Πράξ. ε' 1-7	Μάρκ. ιε' 43 - ις' 8	β'	Δ'
26	Πράξ. θ' 32-42	Ίωάν. ε' 1-15	γ'	Ε'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

2. Άγια Τραπέζα: Καλαναρέ.
5. Αναστάσεως: Ορθέ.
6. Γεωργίου Τροπαιοφόρου: Ίερών Μονών Άρσανιου καί Δισκουρίου, Αγίου Γεωργίου Αρμένιων, Αγίου Γεωργίου Ζουριδίου, Άδελε, Γαρίτα, Γερανίου, Γρόττας Ρεθ., Δαφνέδων, Επισκοπής Μυλοποτάμου, Θεοδώρας, Καλλιθέας, Καλύβου, Καρέ, Καρωτής, Καστέλλου, Κοΰμων, Κυνηγιανών, Λιβαδίων, Μαρουλά, Μονοπαρίου, Μύρθιου, Ξηροΰ Χωριού, Παλαιμίμου, Περάματος, Περιβολίων, Πηγής, Πρινέ, Πρίνου, Ρουμελή, Ρουμπάδου, Σαϊτουρών, Σισών, Σκορδίλο, Σωματά, Χουμερίου, Χρωμοναστηρίου.
7. Μάρκου ευαγγελιστοῦ: Μισιρίων. **Ραφαήλ, Νικολάου καί Ειρήνης μαρτύρων:** Ίεράς Μονής Αγίας Ειρήνης, Άδελε, Αλλοειδων, Αξού, Ατσιποπούλου, Γωνιάς, Μαρουλά, Πηγής. **Πέντε Κανονικῶν Παρθένων:** Μύλων.
8. **Ίωάνων ευαγγελιστοῦ:** Άγγελιανών, Αλώνων, Καβουσίσι, Κάτω Πόρου, Κουμπέ, Μαργαριτών, Πρινέ, Ξελλίου, Φαρατίσιου, Χρωμοναστηρίου.
9. **Χριστοφόρου μεγαλομάρτυρος:** Αρμένιων, Κράνας, Χαμαλευρίου, Ειρήνης μεγαλομάρτυρος: Ίεράς Μονής Αγίας Ειρήνης, Αγίου Μάμαντος, Αξού, Πανωτιδίου, Γωνιάς, Δαμαβόλου, Επισκοπής, πόλεως Ρεθύμνης, Σκεπαστής, **Έρραιμ νεοφ. οσιομάρτυρος:** Ατσιποπούλου, Έλευθέρνης, Καστέλλου (Μετόχιον) Ι. Μ. Κουμπέ).
10. **Ζωοδόχου Πηγής:** Άβδανιτών, Αγίου Κωνσταντίνου κοιμητηρίου πόλεως, Άδελε, Αμνάντου, Άμπελακίου, Κάτω Πόρου, Καστελλακίων, Κοψης, Πρίνου, Σκεπαστής, Σωματά.
11. **Μαρίας Μεθυστοπούλας:** Κυρίαννας, **Πελαγίας μάρτυρος:** Άπλαδιανών, Μισιρίων. **Πέντε Κανονικῶν Παρθένων:** Αργυρούπολεως.
12. **Θωμά ἀποστόλου:** Σισών. 13. **Γλυκερίας μάρτυρος:** Μισιρίων. 14. **Θεράποντος ιερομάρτυρος:** Κεραμωτών. 20. **Νικολάου Μύρων:** Πηγής.
21. **Κωνσταντίνου καί Ελένης:** Ίεράς Μονής Άρκαδίου, Αγίου Κωνσταντίνου, Αρμένιων, Αξού, Ζωνιανών, Καλύβου, Λιβαδίων, Περιβολίων, πόλεως Ρεθύμνης.

- 1 Τ † ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ, Τῆς ἀλειψάσης τόν Κύριον μύρω
- 2 Π † ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ, Ὁ Μυστικός Δείπνος
- 3 Π † ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, Τά Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου
- 4 Σ † ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ, Ἡ εἰς Ἄδου καθόδος τοῦ Κυρίου
- 5 **Κ † ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ, Ἡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ**
- 6 Δ † Γεωργίου Μεγαλομ. Τροπαιοφόρου, Ἰωβ Πολυάθλου,
- 7 Τ † Μάρκου Ἀπ. καί Εὐαγ., Ραφαήλ, Νικολάου & Ειρήνης νεοφ. μ.
- 8 Τ † Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καί Εὐαγγελ., Ἀρσενίου ὁσ. τοῦ Μεγ.
- 9 Π † Χριστοφόρου μεγαλομ., Ειρήνης μεγαλομ., Έρραιμ ὁσιου.
- 10 Π † Ζωοδόχου Πηγῆς, Σίμωνος ἀπ. τοῦ Ζηλωτοῦ
- 11 Σ **Μαρίας νεομ. ἐκ Φουρνῆς,** Κυρίλ. καί Μεθοδ. ἰσαπ., Μωκίου ιερομ.
- 12 **Κ † ΤΟΥ ΘΩΜΑ, Ἐπιφανίου ἐπ. Κύπρου, Γερμαν. πατρ. ΚΠόλεως**
- 13 Δ Γλυκερίας μ., Ἰωάννου, Εὐθύμιου, Γεωργίου, Γαβριήλ ὁσ. Ἰβηρ.
- 14 Τ Θεράπ. ιερομ., Λεοντίου πατρ. Ἱεροσολ., Μάρκου νεομ. Κρητ.
- 15 Τ † Έπανακ. τιμ. Κάρας ἀπ. Τίτου, Παχωμ. ὁσ. Μεγ., Ἄχιλ. ἐπ. Λαρίσ.
- 16 Π Θεοδώρου ὁσ. τοῦ ἡγιασμ., Νικολ. πατρ. ΚΠόλεως τοῦ Μυστ.
- 17 Π Ἄνδρονίκου καί Ἰουνίας ἀπ., Ἄθανασίου ἐπ. Χριστιανουπόλεως
- 18 Σ Πέτρου, Διονυσίου καί τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων
- 19 **Κ † ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ, Πατρικίου ἐπ. Προύσης, Μέμν. ὁσ.**
- 20 Δ Μετακομ. λειψ. Νικολ. ἀρχιεπ. Μύρων, Θαλλελ. μ., Λυδίας Φιλίπ.
- 21 Τ † Κωνσταντίνου καί Ελένης Βασιλέων καί Ἰσαποστόλων
- 22 Τ Βασιλίσκου μ., Κόδρου μ., Καλῆς ὁσ. τῆς ἐλεημονος
- 23 Π Εὐμέν. ὁσ. Νέου Κρητ., Μιχαήλ ἐπ. Συνάδ., Μαρίας μυροφ. Κλωπᾶ
- 24 Π Συμεών ὁσ. ἐν Θαυμαστώ ὄρει, Μελετίου μεγαλομ. Στρατηλ.
- 25 Σ † Γ' Ἐβρεσις Τιμίας Κεφαλῆς Αγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
- 26 **Κ † ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ, Κάρπου ἀπ.**
- 27 Δ Ἰωάννου ὁσ. Ρύσσου ὁμολογητοῦ, Ἐλλαδίου ιερομάρτυρος
- 28 Τ Εὐτυχοῦς ἐπ. Μελιτινῆς, Ἄνδρου ὁσ. τοῦ διὰ Χριστόν σαλοῦ
- 29 Τ † Ἡ ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, Θεοδοσίας Ἰπομονῆς (Μν. Ἀλ. ΚΠόλεως)
- 30 Π Ἰσαακίου ὁσ., Ἐμμελείας ὁσ. μητρός Μεγάλου Βασιλείου
- 31 Π Ἐρμείου μ., Πετρονίλης θυγ. ἀπ. Πέτρου, Εὐσταθ. πατρ. ΚΠόλεως

ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

1	Σ	Ίουστίνου μ. φιλοσόφου, Χαρίτωνος όσ., Θεσπεσίου όμολ.
2	K	† ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΪΤΙΔΟΣ, Νικηφόρου πατρ. ΚΠόλεως
3	Δ	Λουκιλλιανού και Παύλης μ. και σύν αυτοίς νηπίων
4	T	Μητροφάν. αρχιεπ. ΚΠόλεως, Μάρθας και Μαρίας αδελφ. Λαζ.
5	T	Δωροθέου επ. Τύρου, Νικάνδρου, Γοργίου, Απόλλωνος μ.
6	Π	Ίαρίωνος όσ. του νέου, Άττάλου όσ. θαυματ., Γελασίου μ.
7	Π	Θεοδότου ιερομ. του έν Αγκύρα, Παναγή όσ. Μπασιά
8	Σ	Άνακ. λειψάνων Θεοδώρου του Στρατηλάτου, Καλλιόπης μ.
9	K	† ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ, Κυρίλλου πατρ. Άλεξάνδρ., Πέντε Καν. Παρθ.
10	Δ	Άλεξάνδρου και Άντωνίνης μ., Τιμοθέου ιερομ. επ. Προύσης
11	T	† Βαρθολ. και Βαρνάβα άπ., Παναγ. Άξιόν έστι, Λουκά Συμφ.
12	T	† ΑΠ. ΕΟΡΤΗΣ ΠΑΣΧΑ, Όνουφρ. όσ. Αιγυπτ., Πέτρου όσ. Άθων.
13	Π	† Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
14	Π	Έλισαίου πρ., Μεθοδίου πατρ. ΚΠόλεως όμ., Κυρίλλου επ. Γορτ.
15	Σ	Άμώς πρ., Αύγουστίνου επ. Ίππώνος, Ίερωνύμου όσ. Πεντάγλ.
16	K	† ΑΓ. 318 ΠΑΤΕΡΩΝ Α' Οίκ. Συν., Τύχωνος επ. Άμαθιόντος
17	Δ	Μανουήλ, Σαβέλ και Ίσμαήλ μ. έν Περίοι, Ίσαύρου διακ.
18	T	Λεοντίου, Ύπατιου και Θεοδούλου μ.
19	T	Ίούδα άπ. του Άδελφοθέου, Παΐσιου όσ. του Μεγάλου
20	Π	Μεθοδίου ιερομ. επίσκ. Πατάρων, Νικολάου όσ. Καβάσιλα
21	Π	Ίουλιανού μάρτυρος, Τερεντίου ιερομάρτυρος επίσκ. Ίκονίου
22	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ, Εύσεπίου ιερομ. επίσκ. Σαμοσατών
23	K	† ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ, Γερασίμου ιερομάρτ. επίσκ. Ρεθύμν.
24	Δ	† ΤΟΥ ΑΓ. ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, Τό Γενέσιον του Τιμ. Προδρόμου
25	T	Μεθοδίου όσιου έν Νιβρύτφ του εκ Ρεθύμνης, Φεβρωνίας όσ.
26	T	Δαβίδ όσ. έν Θεσσαλονικη, Ίωάννου επ. Ιορτζής
27	Π	Κυρίλλου Α' πατρ. ΚΠόλεως Λουκάρεως, Σαμψών όσ. Ξενοδ.
28	Π	Άνακ. λειψ. Άναργ. Κύρου και Ίωάννου, Σεργίου όσ. μαγιάτρ.
29	Σ	† ΠΕΤΡΟΥ και ΠΑΥΛΟΥ τών Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων
30	K	† ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ, Η ΣΥΝ. ΤΩΝ ΑΓ. ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Πράξ. ια' 19-30	Ίωάν. δ' 5-42	δ' Ζ'
9	Πράξ. ις' 16-34	Ίωάν. θ' 1-38	πλ. α' Η'
16	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ίωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' Ι'
23	Πράξ. β' 1-11	Ίωάν. ζ' 37-52, η' 12	- Ίωάν. κ' 19-23
30	Έβρ. ια' 33 - ιβ' 2	Ματθ. θ' 36 - ι' 8	πλ. δ' Α'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

- Φωτεινής Σαμαρείτιδος:** Κουμπέ πόλεως Ρεθύμνης, Λούτρας, Σιριπιδιανών, Φωτεινού.
- Θεοδώρου Στρατηλάτου:** Κουνάλου.
- Πέντε Κανονικών Παρθένων:** Αργυρουπόλεως, Μύλων.
- Όνουφρίου:** Άλώνων, Μαργαριτών, Ίρφάν Μετοχίου, Ρουσοσπιτιού.
- Αναλήψεως Σωτήρος:** Άνωγειών, Άτσιποπούλου, Ζουριδίου, Μαρουλά, Μπαλή, Πανόρμου, Ρουστίκων.
- Πατέρων Α' Οικουμενικής Συνόδου:** Σισών (Μετόχιον Ί. Μ. Βωσάκου).
- Άγίας Πεντηκοστής:** Ίεράς Μονής Ρουστίκων, Αργουλιού. Γερασίμου Ρεθύμνης: Χουμερίου.
- Άγιου Πνεύματος:** Άλλοειδών, Άμπελακίου, Άνω Μαλακίου, Βρύσινα, Γωνιάς, Καλύβου, Κούφης, Μαρουλά, Λιβαδίων, Πρίνου, Σαΐτουρων, Χελιαντών.
Άγίας Τριάδος: Άγίας Τριάδας, Άγγελιανών, Κάτω Βαλαμονέρου, Μπαλή, Παγκαλοχωρίου, Πλατανιά.
Γενεθίου Τιμίου Προδρόμου: Ίεράς Μονής Ατάλης- Μπαλή, Άγίας Παρασκευής, Άδελε, Βεδέρων, Καρωτής, Λαγκάς, Μαργαριτών, Μέσης, Παγκαλοχωρίου.
- Πέτρου και Παύλου:** Ίεράς Μονής Άγίου Παύλου Γάλλου, Άδελε, Άξου, Γωνιάς, Καστέλλου, Κούφης, Μισιρίων, Τσαχαντών, Χουμερίου.
- Δώδεκα Αποστόλων:** Καλανδαρέ, Καστέλλου, Μητροπολιτικού Ναού Ρεθύμνης.
Άγιων Πάντων: Άϊμονα, Δαφνέδων.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

1	Δ	† Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων τῶν ἐν Ρώμῃ
2	Τ	† Κατάθεσις Τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις
3	Τ	Υακίνθου μ., Ανατολίου πατρ. ΚΠόλεως
4	Π	† Ἀνδρέου ἀρχιεπ. Κρήτης Ἱεροσολ., Θεοδώρου ἱερομ. ἐπ. Κυρήν.
5	Π	Ἀθανασίου ὁσ. τοῦ Ἀθῶν, Λαμπαδοῦ ὁσ. τοῦ θαυματουργοῦ
6	Σ	Σισῶη ὁσ. τοῦ Μεγάλου, Λουκίας παρθενομ.
7	Κ	† Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Πάντων τῶν ἐν Κρήτῃ Ἁγ., Κυριακῆς μεγαλομ.
8	Δ	Προκοπίου μεγαλομ. καὶ Θεοδοσίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ
9	Τ	Παγκρατίου ἐπ. Ταυρομ., Μεθοδίου νέου ἱερομ. ἐπ. Λάμπης
10	Τ	† Παρθενίου καὶ Εὐμενίου ὁσ. ἐν Κουδομαῖ, τῶν ἐν Νικοπ. 45 μ.
11	Π	Εὐφημίας Μεγαλομ., Ὀλγας ἰσαπ., Σωφρονίου ὁσ. ἐν Ἐσσεξ
12	Π	† Παΐσιου ὁσ. Ἁγιορ., Ἰαρίου μ., Γερασίμου καὶ Ἀκακίου ὁσ.
13	Σ	Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσ. τοῦ Σαββαίτου
14	Κ	† ΑΓ. 630 ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' Οἰκ. Συν., Νικοδήμου ὁσ. Ἁγιορ.
15	Δ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης μ., Βλαδιμήρου πρίγκ. Κιέβου ἰσαπ.
16	Τ	Ἀθηνογένους ἱερομ. ἐπ. Πηδαχθός, Φαύτου μ.
17	Τ	† Μαρίνης μεγαλομάρτυρος, Βερονίκης καὶ Σπεράτου μ.
18	Π	Αἰμιλιανοῦ μ., Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης μ., Παμβῶ ὁσ.
19	Π	Μακρίνης ὁσ. ἀδελφῆς Μεγάλου Βασιλείου, Δίου ὁσ.
20	Σ	† Προφήτου Ἠλιοῦ τοῦ Θεσβίτου
21	Κ	† Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ἰωάννου καὶ Συμεὼν διὰ Χριστὸν Σαλοῦ ὁσ.
22	Δ	Μαρίας Μαγδ. Μυροφόρου, Μαρκελλῆς ὀσιμ. Χιοπολιτίδος
23	Τ	Φωκᾶ ἱερομ., Ἰεζεκὴλ. πρ., Πελαγίας ὁσ. ἐν Τήνῃ
24	Τ	Χριστίνης μεγαλομ., Καπίτωνος καὶ Ἐρμιόγενους μ.
25	Π	† Ἡ Κοίμησις τῆς Ἁγίας Ἄννης, Ὀλυμπιάδος διακόνου
26	Π	† Παρασκευῆς ὀσιομάρτυρος, Ἐρμιόλου ἱερομάρτυρος
27	Σ	† Παντελεήμονος Μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰαματικῶ
28	Κ	† Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Εἰρήνης ὁσ. Χρυσοβ., Παύλου ὁσ. Ἐρηροπ.
29	Δ	Καλλινίκου μάρτ., Θεοδότῃς μάρτ. καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς
30	Τ	Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκ., Ἐπαινετοῦ, Ἀνδρονίκου ἐκ τ. Ο' ἀπ.
31	Τ	Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀρμαθαίας, Ἐδδοκίμου τοῦ δικαίου

ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Γαλ. γ' 22 - δ' 5	Ματθ. δ' 18-23	α'	Β'
14	Τιτ. γ' 8-15	Ματθ. ε' 14-19	β'	Γ'
21	Ρωμ. στ' 18-23	Ματθ. η' 5-13	γ'	Δ'
28	Ρωμ. ι' 1-10	Ματθ. η' 28 - θ' 1	δ'	Ε'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

1. **Κοσμά καὶ Δαμιανῶ:** Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀρμένων, Βιρὰν Ἐπισκοπῆς, Περιβολίων.
2. **Τιμίας Ἐσθῆτος:** Βιρὰν Ἐπισκοπῆς.
3. **Υακίνθου μάρτυρος:** Ἀναγείων.
Παναγίας Παλακτοτροφούσης: Καυαλιανῶν.
4. **Ἀνδρέου Κρήτης:** Ἱ. Μονῆς Δισκουρίου, Καλονύκτη, παλαιᾶς πόλεως Ρεθύμνης.
5. **Ἀθανασίου Ἀθωνίου:** Ἀργυρουπόλεως.
7. **Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος:** Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Γεωργίου Ἀρμένων, Γαράζου, Γουλεδιανῶν, Γυνιάς, Πρίνου, Τριῶν Μοναστηριῶν, Χίνου.
11. **Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος:** Ἱεράς Μονῆς Ἁγίας Εἰρήνης.
12. **Παναγίας Τριχερούσης:** Λιβαδιῶν.
Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου: Μαρουλά.
14. **Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου:** Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου πόλεως Ρεθύμνης.
17. **Μαρίνης μεγαλομάρτυρος:** Ἀμνάτου, Ἀμπελακίου, Ἰρφάν Μετοχίου, Κούμου, Κούφης, Λατμία, Λιβαδίων, Λούτρας, Μαρουλά, Ὀρους, Περάματος, Ρουμελιῆ.
20. **Ἠλιοῦ Θεσβίτου:** Ἱεράς Μονῆς Ρουστικῶν, Ἁγῶ Καλλιθέας, Ἀρχαίας Ελευθέρας, Ἐπισκοπῆς, Λιβαδίων, Μαρουλά, Τριῶν Μοναστηριῶν.
22. **Μαρίας Μαγδαληνῆς:** Νέας Μαγνησίας.
Μαρκελλῆς μάρτυρος: Ἁγίου Κωνσταντίνου.
25. **Ἄννης, μητρὸς Θεοτόκου:** Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου πόλεως Ρεθύμνης, Λούτρας, Μαρουλά, Χαρκίων.
26. **Παρασκευῆς ὀσιομάρτυρος:** Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀπλαδιανῶν, Ἀχλαδέ, Βενίου, Βιλανδρέδου, Γερανίου, Καραωτῆς, Καστέλλου, Κάτω Βαλοσαμονέρου, Κάτω Μύλου, Κεραμωτῶν, Μαρουλά, Πηγῆς, Πίκρη, Πρινέ, Ρουμελιῆ, Ρουσοσπίτιου, Σαΐτουριῶν, Σεισάρχων, Σισῶν, Χουμερίου.
27. **Παντελεήμονος ἱαματικῶ:** Ἐπισκοπείου, Ἄδελε, Αἴμονα, Ἀρολιθίου, Ἐπισκοπῆς, Ζουριδίου, Καστέλλου, Περάματος, Πρινέ, Χρυσοναστηρίου.
28. **Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου:** Σταυρωμένου.
30. **Σίλα ἀποστόλου:** ὁμῶν οἰκιστοῦ Δαμαβόλου.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

1	Π	Ἡ Πρόδος τοῦ Τιμ. Σταυροῦ, Ἀγ. Ἐπτὰ Μακκαβ. (Ἀρχὴ νηστ.)
2	Π	Ἀνακομιδὴ λειψάνων Στεφάνου Πρωτομάρτυρος
3	Σ	Δαλμάτου, Φαύστου, Ἰσαακίου ὁσ., Σαλώμης Μυροφόρου
4	K	† ΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, τῶν ἐν Ἐφέσῳ Ἐπτὰ παιδῶν, Ἐυδοκίας ὁσ.
5	Δ	Εὐσινίου μ., Νόννης μητρός Ἱερηγοῦ τοῦ Θεολόγου
6	T	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	T	Δομετίου ὀσιουμ., Ἰωσήφ ὁσ. Ἱερωνυμίου
8	Π	† Μύρωνος ἐπ. Κρήτ., Αἰμιλιανοῦ ἐπ. Κυζ., Καλλιν. μητρ. Ἐδέσ.
9	Π	Ματθία ἀπ., Ἁγίων 10 μαρτύρων τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ
10	Σ	Λαυρεντίου ἀρχιδιακ., Ἐύστου πάπα Ῥώμης, Ἰπολίου μαρτ.
11	K	† Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Εὐπλου διακ., Ἀνάμν. θαύμ. Ἀγ. Σπυρίδ.
12	Δ	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου μ., 12 Μαρτ. Στρατιωτῶν ἐκ Κρήτης
13	T	Ἀπόδ. Ἑορτῆς Μεταμορφώσεως, ἀνακ. λειψ. Μαξιμου ὁσ. ὁμ.
14	T	Μιχαίου προφήτου, Συμεῶν Τραπεζουντίου τοῦ Χρυσοστόμου
15	Π	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Π	Ἁγίου Μανδηλίου, Διομήδους μ., Τιμοθέου ἐπ. Εὐρίπου
17	Σ	Μύρωνος μ., Εὐτυχίου Γορτύνης καὶ τῶν αὐταδέλφων αὐτοῦ
18	K	† Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ματθαίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ρεθύμνῃ
19	Δ	Ἀνδρέου μεγαλομ. Στρατηλάτου, Θεοφάνους ὁσ.
20	T	Σαμουὴλ προφ., Λουκίου μ. τοῦ βουλευτοῦ
21	T	† Ἀθανασίου Πατελάρου Πατρ. ΚΠόλεως τοῦ ἐκ τῆς Ἄξου
22	Π	Ἁγαθονίκου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων, Ἀνθοῦσης μ.
23	Π	† Ἀπόδοσις Κοιμώσεως Θεοτόκου, Εἰρηναίου ἐπ. Λουδοῦνου
24	Σ	† Κοσμᾶ ἱερομ. Αἰταλῶν, Εὐτυχίου ἱερομ., Ἀν. λειψ. Ἀγ. Διονυσ.
25	K	† Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Τίτου ἀπ. πρώτου ἐπισκόπου Κρήτης
26	Δ	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μ., Ἰωάσαφ ὁσ.
27	T	† Φανουρίου μεγαλομ., Ποιμένος ὁσ.
28	T	Μωϋσέως ὁσ. τοῦ Αἰθίοπος, Ἄννης προφ., Ἰωσήφ ὁσ. Ἠσυχ.
29	Π	† Ἡ Ἄποτ. τῆς Τιμ. Κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ (Νηστεία)
30	Π	Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου πατρ. ΚΠόλεως
31	Σ	† Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ζώνης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Ρωμ. β' 6-14	Ματθ. θ' 1-8	πλ. α'	ΣΤ'
11	Ρωμ. ιε' 1-7	Ματθ. θ' 27-35	πλ. β'	Ζ'
18	Α΄ Κορ. α' 10-17	Ματθ. ιδ' 14-22	βαρὺς	Η΄
25	Α΄ Κορ. γ' 9-17	Ματθ. ιδ' 22-34	πλ. δ'	Θ'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

1. Ἐλέσης μάρτυρος: Λαγκάς.
2. Στεφάνου πρωτομάρτυρος: Δαμαβόλου, Καρέ, Μελισσουργακίου, Πρινέ.
3. Μεταμορφώσεως Σωτήρος: Ἱερῶν Μονῶν Ἀρκαδίου, Κουμπέ καὶ Χαλέπας, Ἀμπελακίου, Ἀρμένων, Γερανίου, Δαμαβόλου, Ἐπισκοπῆς, Θεοδώρου, Καπεδιανῶν, Καρέ, Κάτω Βαλασαμονέρου, Κάτω Μαλακίου, Κούμων, Λιβαδίων, Μαρουλά, Πασσαλιτῶν, Πηγῆς, προσκνητῆτος Μεταμορφώσεως Ρουστικῶν, Ρουστικῶν, Σαΐτουρῶν, Σελλίου, Σκουλουφίαν.
4. Μύρωνος Κρήτης: παλαιὰς πόλεως Ρεθύμνης.
5. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου: Ἀγιάς.
6. Κοιμώσεως τῆς Θεοτόκου: Ἱερῶν Μονῶν Ἀτάλης-Μπαλιῆ καὶ Χαλεβῆ, Ἄιμονα, Ἀμπελακίου, Ἄνω Βαλασαμονέρου, Ἀνωγειῶν, Ἄνω Τριπόδου, Ἀρμένων, Βελονάδου, Γιάλλου, Παράου, Καμαριανῆς Γερανίου, Ἰωνίας, Δοξαροῦ, Ἐλευθερνας, Ἐρρων, Θεοδώρας, Καλύβου, Καρωτῆς, Κούμων, Κράνας, Κρουνηρίου, Κυριάνας, Μαργαριτῶν, Μαρουλά, Μασταμπά, Πηγῆς, Ρουστικῶν, Σισῶν, Χαμαλευρίου.
7. Ἀλκιβιάδου μάρτυρος: Ἀνωγειῶν.
8. Εὐτυχίου Κρητός: Χρωμοναστηρίου.
9. Ἀθανασίου Κωνσταντινουπόλεως: Ἄξου.
10. Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ: Ἱερὰς Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας Ρωμαίας.
11. Τίτου ἀποστόλου: Παρεκκλησίον Ἐπισκοπείου, Ἁγίου Κωνσταντίνου, Ἀργυρουπόλεως, Μισιρίων, Πρίνου, Σελλίου.
12. Φανουρίου μάρτυρος: Ἀτσιποπούλου, Ἀχλαδέ, Ἱεροῦ Ναοῦ Ἐλευθερίας Ἄνω Καλλιθέας, Καπεδιανῶν, Καστέλλου, Κρουνηρίου, Ὀρθῆ, Ἁγίου Κωνσταντίνου, Φραντζεσκιανῶν Μετοχιῶν.
13. Ἀποτομῆς Τιμίου Προδρόμου: Ἱερῶν Μονῶν Κουμπέ καὶ Ἀτάλης-Μπαλιῆ, Ἀβδελά, Ἁγίου Δημητρίου, Ἀδελε, Ἀνωγειῶν, Ἄιμονα-Χώνων, Γαρίπα, Καρέ, Καρωτῆς, Καστέλλου, Κάτω Βαλασαμονέρου, Πηγῆς, Σισῶν, Χρωμοναστηρίου.
14. Ἀλεξάνδρου Κωνσταντινουπόλεως: Ἀλεξάνδρου Χανίου, Μουρτζανῶν, Περιβολίων.
15. Ἁγίας Ζώνης: Ἱερὰς Μονῆς Ρουστικῶν, Ἀρχοντικῆς, Ἀτσιποπούλου, Μύρθιου, Ρουμελιῆ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	K	† Αρχή τῆς Ἰνδίκτου, Παναγ. Παμμακαρίστου, Νικολ. Κουρτ.
2	Δ	Μάμαντος μ., Ἰωάν. ΚΠόλεως Νηστευτοῦ, Κοσμά ὁσ. Ἐρημ.
3	T	Ἀνθίμου ἱερομ., Φοίβης διακ., Ἀνακ. Λειψ. Ἁγίου Νεκταρίου
4	T	Μωϋσέως προφ., Βαβίλα ἱερομ., Ἀνθίμου ὁσ. τοῦ νέου ἄσκ.
5	Π	Ζαχαρίου προφήτου πατρὸς Προδρόμου
6	Π	Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
7	Σ	Σφίζοντος μ., Κασσιανῆς ὁσ. Ὑμνογρ., Δανιήλ ὁσ. Κατουνακ.
8	K	† ΠΡΟ ΥΨΩΣΕΩΣ, ΤΟ ΓΕΝΕΘΛ. ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓ. ΘΕΟΤΟΚΟΥ
9	Δ	Σύναξις Ἁγίων καὶ Δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης
10	T	Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας μ.
11	T	Θεοδώρας ὁσ., Εὐφροσύνου ὁσ. μάγειρος, Εὐανθίας μ.
12	Π	† Ἀπόδ. Γενεθλ. Ὑπεραγ. Θεοτ., Παναγίας Ἀντιφων. Μυριοκεφ.
13	Π	Ἀνάμν. Ἐγκαιν. Ναοῦ Ἀναστ., Ἀριστείδου μ., Κορηλίου ἐκατοντ.
14	Σ	† Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
15	K	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ, Νικήτα μεγαλομ., Ἰωάν. νεομ. ἐκ Σφακ.
16	Δ	† Εὐφημίας μεγαλομ., Μελιτηνῆς μ., Κασσιανοῦ ὁσ.
17	T	Σοφίας, Πίστewς, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης μ.
18	T	Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης, Ἀριάδνης μάρτυρος
19	Π	Τροφίμ., Σαββατ. καὶ Δορυμέδ.μ., Ἄν. λειψ. Ὁσ. Ἄμφιλ. ἐν Πάτωμ
20	Π	† Εὐσταθίου μεγαλομ., Ἰωάν. ὁσ. τοῦ Ξένου, Ἰλαρ. ὁσ. Κρητ.
21	Σ	Ἀπόδοσις Ἐορτῆς τῆς Ὑψώσεως, Κοδράτου ἀπ., Ἰωανᾶ προφ.
22	K	† Α' ΛΟΥΚΑ, Φωκᾶ ἱερομ. ἐπ. Σινώπης, Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μ.
23	Δ	† Σύλληψις Τιμίου Προδρόμου, Ξανθίππης καὶ Πολυξένης ὁσ.
24	T	† Σύναξις Μυρτιδιωτ., Θέκλης ἰσαπ., Σιλουανοῦ ὁσ. Ἀθων.
25	T	Εὐφροσύνης ὁσίας καὶ Παφνουτίου πατρὸς αὐτῆς
26	Π	† Η Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Γεδεών τοῦ Δικαίου
27	Π	Καλλιστράτου μ., Μάρκου, Ἀριστάρχου καὶ Ζήνων. ἐκ τῶν Ο' ἀπ.
28	Σ	Βαροῦχ προφ., Χαρίτωνος ὁμ., Αὐξεντίου ὁσ.
29	K	† Β' ΛΟΥΚΑ, Κυριακοῦ ὁσ. Ἀναχωρητοῦ, Γοβδελαᾶ μ.
30	Δ	Γρηγορίου ἐπ. Ἀρμενίας τοῦ Φωτιστοῦ, Ρηψίμιας καὶ Γαϊανῆς μ.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
1 Α' Τιμ. β' 1-7	Λουκ. δ' 16-22	α'	Γ'
8 Γαλ. στ' 11-18	Ἰωάν. γ' 13-17	β'	Λουκ. α' 39-49, 56
15 Γαλ. β' 16-20	Μάρκ. η' 34 - θ' 1	γ'	Α'
22 Α' Κορ. ιστ' 13-24	Λουκ. ε' 1-11	δ'	Β'
29 Β' Κορ. α' 21-24, β' 1-4	Λουκ. στ' 31-36	πλ. α'	Γ'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

1. **Παμμακαρίστου Θεοτόκου:** Πετρέ Γερανίου, Νικολάου Κουρταλιώτου: Ἄδελε, Ἀργυρουπόλεως, πόλεως Ρεθύμνης.
2. **Μάμαντος μάρτυρος:** Ἁγίου Μάμαντος, Ἀνωγειών, Λιβαδιών, Σελλίου, Πρασσών.
3. **Ἀνθίμου Νικομηδείας:** Ἄδελε.
5. **Ζαχαρίου προφήτου:** Ἀγγελιανών.
6. **Θαύματος ἐν Χώναις:** Πασσαλιτών, Σελλίου, Σωματᾶ, Χρωμοναστηρίου.
8. **Γενεσίου τῆς Θεοτόκου:** Ἰεράς Μονῆς Μυριοκεφάλων, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀρχοντικῆς, Καλλέργου, Καλονύκτη, Καστέλου, Μαρουλᾶ, Πρίνου, Σαΐτουρών, Χρωμοναστηρίου.
11. **Θεοδώρας τῆς ἐν Βάστα:** Θεοδώρας.
14. **Τιμίου Σταυροῦ:** Ἰεράς Μονῆς Βωσάκου, Ἁγίου Δημητρίου, Ἄξου, Ἀπλαδιανών, Καρέ, Καρωτῆς, Κουλουκωνα, Κυριάννας, Μαρουλᾶ, Σταυρωμένου, Πλευριανών, πόλεως Ρεθύμνης, προσκυνημάτων Μεταμορφώσεως Ρουστικῶν, Τζανακιανῶν, Φωτεινοῦ, Ψηλορείτη.
15. **Νικήτα μεγαλομάρτυρος:** Ἀνωγειών, Χρωμοναστηρίου.
16. **Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος:** Ἰεράς Μονῆς Ἁγίας Εἰρήνης.
17. **Σοφίας μάρτυρος καὶ θυγατέρων:** Δροσιάς, Μελιδιονίου, Μουρτζανῶν, Φραντζεσκιανῶν Μετοχιῶν.
18. **Εὐμενίου Κρήτης:** Σαΐτουρών.
20. **Ἰωάννου Ξένου ὁσίου:** Ρισβάν Μετοχίου, Μυριοκεφάλων. **Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος:** Περάματος.
24. **Μυρτιδιωτῆσις:** Καγαλιανῶν, Πρασσών. **Θέκλης ἰσαποστόλου:** Περάματος.
26. **Ἰωάννου Θεολόγου:** Ἁγίας Τριάδας, Γωνιάς.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

1	T	† Παναγίας Ἐλευθερωτρίας, Ἀνανίου ἀπ., Ρωμανοῦ ὁσ. Μελ.
2	T	Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης μ., Θεοφίλου ὁσ. ὁμολογητοῦ
3	Π	Διονυσίου ἱερομ. Ἀρεοπαγίτου, Ρουσιτικοῦ καὶ Ἐλευθερίου μ.
4	Π	Ἰεροθέου ἐπ. Ἀθηνῶν, Δομνίνης μ., Ἄμμου ὁσ. τοῦ Αἰγυπτίου
5	Σ	Χαριτίνης μ., Εὐδοκίμου μ., Μεθοδίας ὁσ. τῆς ἐν Κιμώλῃ
6	K	† Γ' ΛΟΥΚΑ, Θωμᾶ ἀπ., Μακαρίου ὁσιomu. ἐκ Κίου
7	Δ	Σεργίου καὶ Βάκχου μ., Πολυχρον. ἱερομ., Ἰωάν. τοῦ Ἐρημίτου
8	T	Πελαγίας ὁσ., Ταϊσίας ὁσ., Φιλίππου ἐπ. Γορτύνης
9	T	Ἰακώβου ἀπ. τοῦ Ἀλφαίου, Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας ὁσ.
10	Π	Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μ., Θεοφίλου ὁμολ., Πινντοῦ ἐπ. Κνωσ.
11	Π	Φιλίππου ἀπ. ἐκ τῶν 7 Διακ., Θεοφάνους ὁμολ. τοῦ Γραπτοῦ
12	Σ	Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μ., Συμεῶν ὁσ. Νέου Θεολ.
13	K	† Δ' ΛΟΥΚΑ (ΠΑΤ. Ζ' Οἰκ. Συν.), Χρυσῆς νεomu., Μελετ. Πηγᾶ
14	Δ	Ναζαρίου, Γερβασίου μ., Κοσμᾶ ἐπ. Μαιουμᾶ Μελωδοῦ
15	T	Λουκιανοῦ ἱερομ., Σαβίνου ἐπ. Κύπρου
16	T	Λογγίνου μ. ἑκατοντάρχου, Λεοντίου μ., Γάλλου ὁσ.
17	Π	Ἰωσή πρ., Ἀνδρέου ὁσιomu. τοῦ ἐν Κρίσει, Ἄν. λειψ. δικ. Λαζάρου
18	Σ	† Λουκᾶ Ἀποστ. καὶ Εὐαγγελιστοῦ, Μαρίνου μ. τοῦ γέροντος
19	Σ	Ἰωήλ προφ., Οὐάρου μ., Κλεοπάτρας ὁσ., Ἰωάννου ὁσ. ἐν Ρίλα
20	K	† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ, Γερασίμου ὁσ. τοῦ ἐν Κεφαλ., Ἀρτεμ. μεγαλομ.
21	Δ	Ἰλαρ. ὁσ. τοῦ Μεγ., Σωκράτους καὶ Θεοδοτῆς μ., Φιλοθ. ὁσ. Ἄθ.
22	T	Ἀβερκίου ἐπ. Ἱεραπόλεως ἰσαπ., Ἀλεξάνδρου μ.
23	T	Ἰακώβου ἀπ. τοῦ Ἀδελφοθέου, Ἰγνατίου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως
24	Π	Ἀρέθα μεγαλομ. καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Σεβαστιανῆς μ.
25	Π	Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μ., Ταβιθάς ἐλεψιμ., Χρυσάνθης μ.
26	Σ	† Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Μυροβλήτου
27	K	† Ζ' ΛΟΥΚΑ, Νέστορος μ., Πρόκλης συζ. Πιλάτου
28	Δ	† Ἁγ. Σκέπης Θεοτόκου, Ἁγ. Τεσσάρων Νεομαρτ. Ρεθύμνης
29	T	Ἀναστασίας ὁσιomu. Ρωμ., Ἀβραμίου ὁσ. καὶ Μαρίας
30	T	Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μ., Κλεόπα καὶ Ἄρτεμᾶ ἐκ τῶν Ο' ἀπ.
31	Π	Στάχους, Ἀπελ., Ἀμπλίας, Οὐρβαν., Ἀριστοβ., Ναρκίσ. ἐκ τῶν Ο' ἀπ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
6 Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. ζ' 11-16	πλ. β'	Δ'
13 Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	βαρῆς	Ε'
20 Β' Κορ. στ' 16-18, ζ' 1	Λουκ. η' 27-39	πλ. δ'	ΣΤ'
27 Β' Κορ. θ' 6-11	Λουκ. η' 41-56	α'	Ζ'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

1. Παναγίας Ἐλευθερώτριας: Ἄνω Καλλιθέας, Παναγίας Γοργοῦπηκόου: Μαρουλοῦς, Ἁγίας Σκέπης: Ἄδελε (Ἀδελιανός Κάμπος).
2. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος: Ἄνω Καλλιθέας, Ἐξάντη.
8. Πελαγίας ὁσίας: Ἀπλαδιανῶν, Πανόρμου.
13. Χρυσῆς νεομάρτυρος: Ἀτσιποπούλου.
18. Λουκᾶ εὐαγγελιστοῦ: Γάλλου, Νοσοκομείου, Ρουσοσσιπτιοῦ.
23. Ἰακώβου Ἀδελφοθέου: Γαράζου.
26. Δημητρίου Μυροβλήτου: Ἁγίου Δημητρίου, Ἀγριδιῶν, Ἄϊμονα, Ἀλλοειδῶν, Ἀνωγειῶν, Ἀχλαδέ, Βιράν Ἐπισκοπῆς, Γαρίπα, Ἐπισκοπῆς, Καλλιθέας, Καρέ, Κοιμητηρίου Ρεθύμνης, Λιβαδιῶν, Μαργαριτῶν, Μελιδονίου, Μπαλίου, Ὀμάλας, Ρουσιτικῶν, Σκουλουφίων, Χουμερίου.
28. Τεσσάρων Νεομαρτύρων Ρεθύμνης: πόλεως Ρεθύμνης, Ἄλφᾶς, Ἀπλαδιανῶν, Περιβολίων.
29. Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας: Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας Ρωμαίας.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	Π	† Αναγρ. Κοσμά και Δαμιαν., Θεοδότ. μητρ. αὐτ., Δαυὶδ ὁσ. ἐν Εὐβ.
2	Σ	Ἀκινδύνου, Πηγαίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἄνεμποδ. μ.
3	K	† Ε' ΛΟΥΚΑ, Ἀνακ. Λειψ. Ἁγίου Γεωργίου Τροπαιοφόρου
4	Δ	Ἰωαννικίου ὁσ. τοῦ Μεγάλου, Νικάνδρου καὶ Ἐρμαίου ἱερομ.
5	Τ	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μ., Ἐρμά κ. Λίνου ἐκ τ. Ο' ἀπ.
6	Τ	Παύλου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως ὁμολ., Παύλου ὁσ. σαλοῦ
7	Π	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων, Λαζάρου ὁσ. τοῦ Γαλιθαίου
8	Π	† Τῶν Παμ. Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ (Ὀλοκ. Ἀρκαδίου)
9	Σ	† Νεκταρίου ἐπ. Πενταπόλ. ἐν Αἰγίνῃ, Θεοκτ. ὁσ. ἐκ Λέσβου
10	K	† Η' ΛΟΥΚΑ, Ροδίωτος, Ὀλυμπά ἀπ., Ἀρσεν. ὁσ. Καππαδ.
11	Δ	† Μηνά μεγαλομ., Βικτωρος, Βικεντίου μ., Θεοδώρου Στουδ.
12	Τ	Ἰωάννου ἀρχιεπ. Ἀλεξάνδρ. Ἐλεήμονος, Νείλου ὁσ. Μυροβλ.
13	Τ	† Ἰωάν. ἀρχιεπ. ΚΠόλεως τοῦ Χρυσοστ., Ἀνθοῦσης μητρ. αὐτ.
14	Π	Φιλίππου ἀπ., Ἰρηγ. Θεοσ/νίκης τοῦ Παλαμᾶ, Κων/νου τοῦ Ὑδρ.
15	Π	Γουρία, Σαμωνά καὶ Ἀβίβου μ. (Ἀρχή νηστείας Χριστουγέννων)
16	Σ	† Ματθαίου Ἀποστ. καὶ Εὐαγγελιστοῦ, Ἰφιγενείας παρθενομ.
17	K	† Θ' ΛΟΥΚΑ, Γρηγορ. ἐπ. Νεοκαισαρείας θανμ.
18	Δ	Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ μ., Ἀναστασίου νεομ.
19	Τ	Ἀβδίου πρ., Βαρλαάμ, Ἀγαπίου καὶ Ἡλιοδώρου
20	Τ	Γρηγορίου ὁσ. Δεκαπολίτου, Πρόκλου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως
21	Π	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Ἱερ. Μητρ. Ναός Ρεθύμνης)
22	Π	Ἰακώβου ὁσ. ἐν Εὐβοίᾳ, Ἀνθίμου νεομ. ἐπ. Ἀθηνῶν
23	Σ	Ἀμφιλοχίου ἐπ. Ἰκονίου, Γρηγορίου ἐπ. Ἀκραγαγνίνων
24	K	† Γ' ΛΟΥΚΑ, Κλήμεντος π. Ρώμης, Πέτρου ἐπ. Ἀλεξάνδρ.
25	Δ	† Αἰκατερίνης μεγαλομ. τῆς πανσόφου, Μερκουρίου μεγαλομ.
26	Τ	† Στυλιανοῦ ὁσ. Παφλ., Νικῶνος ὁσ. τοῦ «Μετανοεῖτε»
27	Τ	Ἰακώβου ὁσιομ. τοῦ Πέρσου, Ἀρσενίου ὁσ. Ἁγιοφαραγγίτου
28	Π	Στεφάνου ὁσ. τοῦ Νέου ὁμολογητοῦ, Εἰρηνάρχου μ.
29	Π	Διονυσίου ἐπ. Κορίνθου ἱερομ., Παραμόνου μ., Πιτυροῦν ὁσ.
30	Σ	† Ἀνδρέου ἀπ. τοῦ Πρωτοκλήτου (Θρον. Ἐορτή Οἰκ. Πατριάρχ.)

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
3 Β' Κορ. ια' 31-33, ιβ' 1-9	Λουκ. ιστ' 19-31	β'	Η'
10 Γαλ. α' 11-19	Λουκ. ι' 25-37	γ'	Θ'
17 Γαλ. β' 16-20	Λουκ. ιβ' 16-21	δ'	Ι'
24 Γαλ. στ' 11-18	Λουκ. ιη' 18-27	πλ. α'	ΙΑ'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

- Κοσμά και Δαμιανού:** Ἱεράς Μονῆς Κουμπέ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Μοῦνδρου.
- Γεωργίου Τροπαιοφόρου:** Ἀγριδίων, Ἄλλοσιδων, Ἴνω Βαλσαμονέρου, Ἀρμένων, Ἀστερίου, Καρωτῆς, Κρασοῦνα, Κεφαλίου, Λιβαδίων, Ὀρους, Πηγῆς, Χελιανῶν.
- Ἀρχαγγέλων:** Ὀλοκαύτωμα Ἱεράς Μονῆς Ἀρκαδίου, Ἀλικῶν, Ἀργυρουπόλεως, Γιαννουδίου, Καλύβου, Καψαλιανῶν, Νέας Μαγνησίας, Φωτεινοῦ.
- Νεκταρίου Πενταπόλεως:** Ἱεράς Μονῆς Ἀνωγειῶν, παλ. πόλεως Ρεθύμνης, Ἀρμένων, Γωνιάς, Κάμπου Δοξαροῦ, Κυριάννας, Περάματος, Πηγῆς, Πλατανιά, Ρουμελῆ.
- Μηνά μεγαλομάρτυρος:** Γαράζου, Καλλιθέας, Ρουμελῆ.
- Ἰωάννου Χρυσοστόμου:** Ἁγίου Ἰωάννου, Ἀτσιποπούλου, Βιράν Ἐπισκοπῆς, Μαρουλοῦς.
- Εἰσοδίων Θεοτόκου:** Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός, Βιτανδρέδου, Παγκαλοχωρίου, Περάματος, Σαῖτουρῶν, Χουμερίου.
- Αἰκατερίνης Πανσόφου:** Ἱεράς Μονῆς Ἁγίας Εἰρήνης, Ἄγγελιανῶν, Ἀστερίου, Φορτέζας.
- Στυλιανοῦ Παφλαγόνος:** Ἄδελε, Ἀρμένων, Λατζιμά, Μαρουλᾶ, Ρουστικῶν.
- Ἀνδρέου Πρωτοκλήτου:** Ἁγίου Ἀνδρέου, Κάτω Τριπόδου, Ρουπῶν.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	K	† ΙΔ' ΛΟΥΚΑ , Ναούμ <i>προφ.</i> , Φιλαρέτου <i>ός. του</i> Έλεήμονος
2	Δ	Πορφυρίου <i>ός. Κανυσκαλιβίτου</i> , Άββακούμ <i>προφ.</i>
3	T	Σοφονίου <i>πρ.</i> , Θεοδώρου <i>ιερομ.</i> , Θεοδούλου
4	T	† Βαρβάρας <i>μεγαλομ.</i> , πολιούχ. Ρεθύμνης, Ιωάν. <i>ός. Δαμασκ.</i>
5	Π	† Σάββα <i>ός. του</i> Ηγιασμένου, Διογένους <i>μ.</i>
6	Π	† Νικολάου <i>άρχιεπισκ.</i> Μύρων <i>της</i> Λυκίας <i>του</i> θαυματουργού
7	Σ	Άμβροσίου <i>έπ. Μεδιολ.</i> , Νεοφύτου <i>μ.</i> , Γερασίμου <i>ός. Ύμνογρ.</i>
8	K	† Ι' ΛΟΥΚΑ , Άπολλώ <i>έκ των</i> Ο' <i>άποστόλων</i> , Παταπίου <i>ός.</i>
9	Δ	† Σύλλης <i>Άγίας Άνης</i> <i>μητρός</i> <i>της</i> Θεοτόκου
10	T	Μηνά <i>του</i> Καλλικελάδου, Έρμογένους <i>καί</i> Εϋγράφου
11	T	Δανιήλ <i>καί</i> Λουκά <i>τών</i> Στυλιτών, Νικηφόρου Φωκά <i>του</i> Βασιλ.
12	Π	† Σπυριδώνος <i>έπισκόπου</i> Τριμθύντος <i>του</i> θαυματουργού
13	Π	Εϋστρατ., Αύξεντ., Εϋγενίου, Μαρδαρ., Όρεστ. <i>μ.</i> , Λουκίας <i>παρθ.</i>
14	Σ	Θύρσου, Φιλήμονος, Άπολλωνίου, Άρριανού <i>μ.</i>
15	K	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (Προπατόρων), Ελευθερίου <i>ιερομ. καί</i> Άνθίας
16	Δ	Άγγαίου <i>προφ.</i> , Μοδέστου <i>έπ. Ιεροσολύμων</i>
17	T	Διονυσίου <i>έπ. Αίγινης</i> , Δανιήλ <i>πρ.</i> , Άγ. Τριών Παίδων <i>έν</i> <i>καμίνω</i>
18	T	Σεβαστιανού, Νικοστράτου <i>καί</i> Ζωής <i>μ.</i>
19	Π	Βονιφατίου <i>μ.</i> , Αγλαΐδος <i>της</i> Ρωμαίας
20	Π	† Ίγνατίου <i>ιερομ. του</i> Θεοφόρου , Φιλογονίου <i>όσιου</i>
21	Σ	Θεμιστοκλέους <i>μ.</i> , Ιουλιανής <i>καί</i> <i>τών</i> <i>σύν</i> <i>αυτή</i> 500 <i>μαρτύρων</i>
22	K	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ , Άναστασίας Φαρμακ.
23	Δ	† Τών <i>έν</i> Κρήτη Άγιων Δέκα Μαρτύρων
24	T	Εϋγενίας <i>όσοι</i> <i>παρθενομάρτυρος</i>
25	T	† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Π	† Η Σύναξις <i>της</i> Ύπεραγίας Θεοτόκου
27	Π	† Στεφάνου Πρωτομάρτυρος <i>καί</i> Αρχιδιακόνου
28	Σ	Τών <i>έν</i> Νικομηδεία Δισυρίων Μαρτύρων , Μυθονίου <i>μ.</i>
29	K	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ , Τών Άγ. 14.000 Νηπίων
30	Δ	† Γεδεών <i>όσιο</i> <i>μάρτυρος</i> <i>του</i> Καρακαλληνού
31	T	Άπ. Έορτ. Χριστουγ., Μελάνης <i>ός. Ρωμ.</i> , Ζωτικού <i>όρφανοτρ.</i>

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΗΜ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
1 Έφες. β' 4-10	Λουκ. ιη' 35-43	πλ. β'	Α'
8 Έφες. β' 14-22	Λουκ. ιη' 10-17	βαρίς	Β'
15 Β' Τιμ. α' 8-18	Λουκ. ιδ' 16-24	πλ. δ'	Γ'
22 Έβρ. ια' 9-10, 32-40	Μαθθ. α' 1-25	α'	Δ'
29 Γαλ. α' 11-19	Μαθθ. β' 13-23	β'	Ε'

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ

2. **Πορφυρίου Κανυσκαλιβίτου:** Μαρούλα.
4. **Βαρβάρας** **μεγαλομάρτυρος:** πόλεως Ρεθύμνης, Άργυρουπόλεως, Βεργιανών, Τουλεδιανών, Μαργαριτών, Μελιδονίου.
5. **Σάββα** **ήγιασμένου:** πόλεως Ρεθύμνης, Δαφνέδων.
6. **Νικολάου** **Μύρων:** πόλεως Ρεθύμνης, Άγιάς, Άδελε, Βιράν' **Επισκοπής**, Κάτω Μύλων, Μακρυγιάννη, Μικρών Άνωγειών, Μαρούλα, Μούνδρου, Πηγής, Πρίνου, Πρινέ, Σαΐτουρών, Σκεπαστής.
7. **Άμβροσίου** **Μεδιολάνων:** όμοιώνου Μετοχίου **Αρκαδίου**.
8. **Παταπίου** **όσιου:** **Επισκοπής**, Μύλων.
9. **Άνης** **μητρός** **Θεοτόκου:** **Αβδανίων**, **Ιερού** **Ναού** **Άγιου** **Κωνσταντίνου** **πόλεως** **Ρεθύμνης**, **Τριών** **Μοναστηρίων**.
11. **Νικηφόρου** **Φωκά:** **Αρμένων**.
12. **Σπυριδώνος** **Τριμθύντος** **θαυματουργού:** **Κουμπέ**, **Πηγου** **νιαών**, **Φορτέτζας**, **προσκυνηματος** **Μεταμορφώσεως** **Ρουστικών**.
13. **Εϋγενίου** **μάρτυρος:** **Ιερού** **Ναού** **Άγιου** **Κωνσταντίνου** **πόλεως** **Ρεθύμνης**, **Εϋστρατίου** **μάρτυρος:** **Επισκοπής**.
15. **Ελευθερίου** **ιερομάρτυρος:** **παλαιάς** **πόλεως** **Ρεθύμνης**, **Άτσιπο** **πούλου**.
17. **Διονυσίου** **Αίγινης:** **Περιβολίων**.
22. **Άναστασίας** **Φαρμακολτρίας:** **Άγιάς**, **Βενίου**, **Γωνιάς**, **Λιβαδίων**.
23. **Δέκα** **Μαρτύρων** **Κρήτης:** **Ιερού** **Ναού** **Τεσσαράων** **Μαρτύρων** **πό** **λεως** **Ρεθύμνης**, **Άγιου** **Άγαθόποδος** **Πανόρμου**.
25. **Γεννήσεως** **Χριστού:** **Ιεράς** **Μονής** **Χαλέπας**.
27. **Στεφάνου** **Πρωτομάρτυρος:** **Άνω** **Βαλσαμονέρου**, **Τρφάν** **Μετο** **χίου**, **Μαργαριτών**, **Ρουπών**.
30. **Γεδεών** **Καρακαλληνού:** **Μαργαριτών**.

Οἱ Ἅγιοι Τέσσαρες Νεομάρτυρες οἱ ἐκ Μελάμπων
ἐν Ρεθύμνῃ ἀθλήσαντες.

Ἰωάν. Σ. Παπαδόπουλος ἐποίησε, 1955.

Φορητὴ εἰκόνα στὸ προσκυνητᾶρι τοῦ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ
Ναοῦ τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων πόλεως Ρεθύμνης.

ἈΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΤῶΝ ἉΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Τὴν καλλιμάρτυρα Κρήτην τιμήσωμεν,
τὴν ἐξανθήσασαν καὶ νέους μάρτυρας,
Γεώργιον, Ἀγγελῆν, Μανουὴλ καὶ τὸν Νικόλαον.
Τέσσαρες γὰρ ὑπάρχοντες
καὶ τῆς Λάμπης οἱ ἦρωες,
δύναμιν μυρίοπλον τῶν τυράννων κατήσχυναν·
διὸ καὶ τοὺς στεφάνους ἐδέξαντο,
ἐν τῇ Ρεθύμνῃ σφαγέντες,
μάρτυρες Χριστοῦ οἱ καρτερόψυχοι.

Ποίημα Εὐμενίου Ξηρουδάκη,
Μητροπολίτου Κρήτης.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

I) ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

A) Κυριακές, έορτές και λοιπές ημέρες της εβδομάδος.

Έσπερινές Ίερές Άκολουθίες από 1ης Μαΐου έως 31ης Οκτωβρίου, ώρα 6:30' μ.μ.

Άπό 1ης Νοεμβρίου έως 30ης Άπριλίου, ώρα 5:00' μ.μ.

Ό Όρθρος, ώρα 7:00' π.μ.

B) Παραμονή Χριστουγέννων, έορτή Χριστουγέννων και παραμονή Φώτων:

Έναρξη Ίερών Άκολουθιών, ώρα 6:00' π.μ.

Γ) Έορτή Φώτων: Έναρξη Ίερών Άκολουθιών, ώρα 6:30' π.μ.

II) ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

A) Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Οί Άκολουθίες των Χαιρετισμών, του Μεγάλου Κανόνος, του Άκαθίστου Ύμνου και οί έσπερινές Θείες Λειτουργίες των Προηγιασμένων Δώρων, ώρα 7:00' μ.μ.

B) Μεγάλη Έβδομάδα.

1) Οί Άκολουθίες του Νυμφίου, ώρα 8:00' μ.μ.

2) Οί Ώρες και ή Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων, ώρα 7:00' π.μ.

3) Μεγάλη Τετάρτη: Τό Άγιον Εϋχέλαιον, ώρα 5:30' μ.μ.

4) Μεγάλη Πέμπτη:

α) Έσπερινός και Θεία Λειτουργία, ώρα 6:30' π.μ.

β) Άκολουθία των Παθών, ώρα 7:00' μ.μ.

5) Μεγάλη Παρασκευή:

α) Μεγάλες Ώρες και Μέγας Έσπερινός της Άποκαθηλώσεως, ώρα 9:00' π.μ.

β) Όρθρος του Μεγάλου Σαββάτου (Επιτάφιος Θρήνος), ώρα 7:30' μ.μ.

6) Μέγα Σάββατον: Ό Μέγας Έσπερινός και ή Θεία Λειτουργία, ώρα 8:30' π.μ.

Γ) Κυριακή του Πάσχα.

1) Κρούση κωδώνων και Έναρξη ιερās ακολουθίας, ώρα 11:00' μ.μ. του Μεγάλου Σαββάτου.

2) Η Άνάσταση, ώρα 12:00' νυκτερινή και στή συνέχεια ή Θεία Λειτουργία.

3) Ό Μέγας Έσπερινός της Άγάπης, ώρα 11:00' π.μ.

ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

1) Νηστεία σέ όλα:

Ίανουαρίου 5, Αύγουστου 29, Σεπτεμβρίου 14, Δεκεμβρίου 24. Επίσης κατά την Άγια και Μεγάλη Έβδομάδα και κατά τις νηστήσιμες Τετάρτες και Παρασκευές του έτους.

2) Κατάλυση ιχθύος:

Ίανουαρίου 7, Φεβρουαρίου 2, Μαρτίου 25, Ιουνίου 24 και 29, Αύγουστου 6 και 15, Σεπτεμβρίου 8, Νοεμβρίου 14 και 21, ανεξαρτήτως της ημέρας της εβδομάδος, στην οποία συμπίπτουν. Επίσης κατά τις Τετάρτες της Μεσοπεντηκοστής και της αποδόσεως του Πάσχα, κατά τὰ Σάββατα και τις Κυριακές από Νοεμβρίου 21 έως Δεκεμβρίου 17.

3) Κατάλυση τυροῦ, αὐγῶν καὶ γάλακτος:

Καθ' ὅλη τὴν ἐπομένη τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀποκρεω εβδομάδα (τῆς Τυροφάγου).

4) Κατάλυση σέ ὅλα:

Ἀπό Δεκεμβρίου 25 ἕως Ίανουαρίου 4, Ίανουαρίου 6, ἀπό τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελῶνων καὶ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου καὶ κατά τις εβδομάδες τῆς Διακαινησίμου (Κυριακή τοῦ Πάσχα ἕως τὴν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ) καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Κυριακή τῆς Πεντηκοστής ἕως τὴν Κυριακή τῶν Ἁγίων Πάντων).

Πρακτικές οδηγίες
πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας
γιά τὰ ἱερά μυστήρια τῆς Βαπτίσεως
καὶ τοῦ Γάμου καθὼς καὶ
γιά τὰ ἱερά μνημόσυνα
τῶν κεκοιμημένων

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βαπτίσεις τελοῦνται καθ' ὅλον τό ἔτος, πλὴν τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος, καὶ κατ' αὐτήν, ἐάν παραστεῖ ἔκτακτη ἀνάγκη. Πρὸς τοῦτο προσάγεται ἀπαραιτήτως ληξιαρχική πράξη γεννήσεως τοῦ βαπτισθησομένου.

Γιά τὴ βάπτισι καὶ τό ὄνομα πού θά δοθεῖ στό παιδί ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσι τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας.

Ὁ ἀνάδοχος πρέπει νά εἶναι Ὁρθόδοξος χριστιανός. Δέν γίνονται ἀνάδοχοι ὅσοι ἔχουν τελέσει πολιτικό γάμο.

Γιά νά πληροφοροῦνται οἱ πιστοὶ πού ἐπιθυμοῦν νά γίνουν ἀνάδοχοι, ἐκδόθηκε ἀπό τὴν Ἱερά Μητρόπολι Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου τό τρίπτυχο φυλλάδιο μέ τίτλο «Θά γίνεις νονός; / Θά γίνεις νονά;»,

τό όποιο έπιμελήθηκε ό Καθηγητής Θεολόγος κ. Θεόδωρος Ρηγιλιώτης.

Τό φυλλάδιο περιέχει μία σύντομη και προσιτή σέ όλους Κατήχηση άναφορικά μέ τά έλάχιστα άναγκαία στοιχεία της Όρθοδοξου

Πίστεως μας, τά όποια όφείλει νά γνωρίζει, νά άποδέχεται και νά όμολογεί όποιος ή όποια έπιθυμεί νά ένσωματωθεί στην Άγία μας Έκκλησία μέ τό Άγιο Βάπτισμα.

Μέ τό φυλλάδιο γίνεται μία συστηματική και έπιμελημένη προσπάθεια νά βοηθηθούν οι ύποψήφιοι Ανάδοχοι στό πολυέπθυνο πνευματικό έργο πού έπωμίζονται ένώπιον του Θεου άλλα και του βαπτιζομένου πού άναδέχονται άπό την Άγία Κολυμβήθρα. Για τόν λόγο αυτό, καλό είναι, μαζί μέ όποια άλλη προετοιμασία, ό ύποψήφιος Ανάδοχος νά παραλαμβάνει στά χέρια του αυτό τό φυλλάδιο, νά τό με-

λετά και νά έμβαθύνει στό Μεγάλο Μυστήριο του Άγίου Βαπτίσματος. Επίσης όποιος έπιθυμεί μπορεί νά άναγνώσει τό περιεχόμενό του στην ιστοσελίδα της Ίεράς Μητροπόλεως μας.

ΓΑΜΟΙ

Η τέλεση Γάμων δέν έπιτρέπεται γενικώς κατά τίς νηστήσιμες ήμέρες. Πιό συγκεκριμένα, κατά τίς νηστήσιμες Τετάρτες και Παρασκευές όλου του έτους, άπό 15 Νοεμβρίου έως 24 Δεκεμβρίου, την 5η Ιανουαρίου, κατά τή διάρκεια όλης της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, της Νηστείας των Άγίων Άποστόλων και του Δεκαπενταύγουστου, την 29η Αύγουστου και την 14η Σεπτεμβρίου.

Έπίσης δέν γίνονται οι Γάμοι μετά μη χριστιανών ή μετά προτεσταντών, των όποιών τό βάπτισμα δέν άναγνωρίζεται άπό την Όρθόδοξη Έκκλησία.

Γιά τήν τέλεση Γάμου άπαιτείται ειδική άδεια, έκδιδόμενη άπό την Ίερά Μητρόπολη του τόπου τελέσεως αυτού. Ό δέ παράνυμφος πρέπει νά είναι Χριστιανός Όρθόδοξος.

Γιά να βοηθηθούν οι άνθρωποι που ξεκινούν με τό Μυστήριο του Γάμου την κοινή τους πορεία, εκδόθηκε από την Ύερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αύλου - ποτάμου τρίπτυχο φυλλάδιο με τίτλο «Ορθόδοξος Γάμος.

Ένας δρόμος που περπατιέται στη γη, αλλά καταλήγει στον ουρανό», τό όποιο έπιμελήθηκε ό Θεολόγος κ. Θεόδωρος Ρηγιγιώτης. Τό φυλλάδιο αυτό περιέχει μία εύσύννοπη παρουσίαση τής όρθόδοξης θεολογίας του ιερού και, κατά τόν Άπόστολο Παύλο, μεγάλου μυστηρίου του γάμου.

Μέ τό άνωτέρω φυλλάδιο έπιχειρείται μία συστηματική προσπάθεια για νά ένημερωθούν οι νέοι άνθρωποι που άποφασίζουν νά ένώσουν τίς ζωές τους μέ τήν κατά Θεόν συζυγία και νά πληροφορηθούν για τό περιεχόμενο και τήν όντολογία του Όρθόδοξου Γάμου και έτσι νά βοηθηθούν

στό σημαντικό αυτό κεφάλαιο τής ζωής που άνοίγεται μπροστά τους.

Τό φυλλάδιο προσφέρεται στους μελλονύμφους κατά τήν έκδοση τής άδείας του γάμου τους στά Γραφεία τής Ύεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου. Έπίσης όποιος έπιθυμεί μπορεί νά άναγνώσει τό περιεχόμενο του στην ίστοσελίδα τής Ύεράς Μητροπόλεώς μας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τά Σάββατα όρίζονται από τήν παράδοση τής Έκκλησίας ως οι προσφορώτερες ήμέρες τελέσεως Μνημοσύνων ύπέρ άναπαύσεως των κεκοιμημένων.

Μνημόσυνα μετά κολλύβων δέν τελούνται από του Σαββάτου του Λαζάρου έως τής Κυριακής του Θωμά, από τής 24ης Δεκεμβρίου έως και τής 6ης Ύανουαρίου, κατά τήν Κυριακή τής Πεντηκοστής και τήν Δευτέρα του Άγίου Πνεύματος και τήν 15η Αύγούστου. Η τέλεση αυτών πρέπει νά άποφεύγεται επίσης στους έορτάζοντες ιερούς ναούς κατά τήν ήμέρα τής έορτής τους.

ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

- 33 μ.Χ. Κρήτες ευαγγελίζονται τόν Χριστιανισμό στή Ἱεροσόλυμα παρά του Ἀποστόλου Πέτρου (Πράξ. β', 10).
- 60-61 μ.Χ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀγόμενος στή Ρώμη, διέρχεται ἀπό τόν ὄρμο τῶν Καλῶν Λιμένων τῆς νότιας Κρήτης (Πράξ. κζ' 8).
- 65-66 μ.Χ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καθιστᾶ στή Γόρτυνα τόν μαθητή του Τίτο πρώτο Ἐπίσκοπο τῆς νήσου, καί του ἀπευθύνει μετὰ ἀπό λίγο ἀπό τή Μακεδονία τή γνωστή ἐπιστολή.
- 733 μ.Χ. Ἡ Ἐκκλησία Κρήτης ἀποσπᾶται ὑπό Λέοντος Γ' τοῦ Ἰσαύρου ἀπό τή Ρώμη καί προσαρτᾶται ὀριστικῶς στήν Κωνσταντινούπολη.
- 827 μ.Χ. Ἡ Κρήτη κατακτᾶται ὑπό τῶν Σαρακηνῶν Ἀράβων, οἱ ὅποιοι καί καταστρέφουν τόν στή Γόρτυνα περιλαμπρον Ἱερό Ναό του Ἀποστόλου Τίτου, κτίσμα του 6ου αἰῶνος.
- 961 μ.Χ. Ἡ νήσος ἀπελευθερώνεται ἀπό τόν Νικηφόρο Φωκά.
- 1204 μ.Χ. Ἡ Κρήτη περιέρχεται στούς Ἐνετούς (1211-1669).
- 1669 μ.Χ. Ἡ νήσος κατακτᾶται ἀπό τούς Τούρκους.

- 1821-1822 μ.Χ. Θανατώνονται από τους Τούρκους οι άρχιερείς τής νήσου Γεράσιμος Παρδάλης, Μητροπολίτης Κρήτης, Νεόφυτος, Επίσκοπος Κνωσού, Ίωακείμ, Επίσκοπος Χερρονήσου, Ίερόθεος, Επίσκοπος Λάμπης, Ζαχαρίας, Επίσκοπος Σητείας, Ίωακείμ, Επίσκοπος Πέτρας, Γεράσιμος, Επίσκοπος Ρεθύμνης, Καλλίνικος, Επίσκοπος Κυδωνίας, Μελχισεδέκ, Επίσκοπος Κισάμου και ό Επίσκοπος Διοπόλεως Καλλίνικος, καθώς και άλλοι κληρικοί και πρόκριτοι του λαού τής Κρήτης.
- 1824 μ.Χ. Άθληση τών εν Ρεθύμνη νεομαρτύρων Άγγελη, Γεωργίου, Μανουήλ και Νικολάου.
- 1866 μ.Χ. Όλοκαύτωμα τής Ίεράς Μονής Άρκαδίου Ρεθύμνης.
- 1900 μ.Χ. Ψηφίζεται ό Καταστατικός Χάρτης τής εν Κρήτη Έκκλησίας (Νόμος 276 τής Κρητικής Πολιτείας).
- 1913 μ.Χ. Η νήσος ενώνεται μέ τή μητέρα Έλλάδα.
- 1961 μ.Χ. Οί Έπισκοπές τής Μεγαλονήσου ανακηρύσσονται σέ τιμής ένεκεν Μητροπόλεως. Ψηφίζεται ό Νόμος 4149 (Καταστατικός Χάρτης τής εν Κρήτη Όρθοδόξου Έκκλησίας).
- 1967 μ.Χ. Η Μητρόπολις Κρήτης ανακηρύσσεται σέ Άρχιεπισκοπήν υπό τής Ίεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου.
- 1992 μ.Χ. (9-23 Νοεμβρίου) Ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ό Α΄ επισκέπτεται τήν Κρήτη.
- 1993 μ.Χ. (9 Μαρτίου) Έκδοση Πατριαρχικού τόμου ανακηρύξεως σέ έν ενεργεία Μητροπόλεως τών τιμής ένεκεν Ίερών Μητροπόλεων τής Κρήτης.
- 1995 μ.Χ. (10-11 Νοεμβρίου) Ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ό Α΄ επισκέπτεται τήν Κρήτη και προεξάρχει τών έορταστικών έκδηλώσεων γιά τήν 100ετηριόδα του Ίερού Μητροπολιτικού Ναού του Άγίου Μηνά Ήρακλείου.
- 2001 μ.Χ. Ίδρύεται ή Ίερά Μητρόπολις Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου. Η Ίερά Μητρόπολις Λάμπης και Σφακίων μετονομάζεται σέ Ίερά Μητρόπολη Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων και ή Ίερά Μητρόπολις Πέτρας σέ Ίερά Μητρόπολη Πέτρας και Χερρονήσου.
- 2002 μ.Χ. (15-21 Ίουνίου) Ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ό Α΄ επισκέπτεται γιά τρίτη φορά τήν Κρήτη.
- 2008 μ.Χ. (16 Όκτωβρίου) Ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ό Α΄ και Προκαθήμενοι άλλων αυτοκεφάλων Όρθοδόξων Έκκλησιών επισκέπτονται τό Ήρακλειο, τή Ίόρτυνα και τούς Καλούς Λιμένες Κρήτης στό πλαίσιο του έορτασμού του 2008 ως έτους Αποστόλου Παύλου.
- 2012 μ.Χ. (2 και 3 Σεπτεμβρίου) Ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ό Α΄ επισκέπτεται επίσημα τήν Ίερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου.
- 2016 μ.Χ. Η Άγία και Μεγάλη Σύνοδος.

Η ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

1. Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Κρήτης, υπέρτιμος και έξαρχος πάσης Εύρώπης κ.κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ. Ήδρα: 712 01 Ήράκλειο. Τηλ. 2810 282.632..
2. Σεβ. Μητροπολίτης Γορτύνης και Άρκαδίας, υπέρτιμος και έξαρχος Κεντρώας Κρήτης κ.κ. ΜΑΚΑΡΙΟΣ. Ήδρα: 704 00 Μοΐρες. Τηλ. 28920 22.824.
3. Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου, υπέρτιμος και έξαρχος Άνω Κρήτης και Πελάγους Κρητικού κ.κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ. Ήδρα: 741 31 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 36.162.

4. Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Άποκορώνου, υπέρτιμος και έξαρχος Μυρτώου και Κρητικού Πελάγους κ.κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ. Ήδρα: 731 00 Χανιά. Τηλ. 28210 27.808.
5. Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων, υπέρτιμος και έξαρχος Νοτίου Κρήτης κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ. Ήδρα: 740 53 Σπήλι. Τηλ. 28320 22.133.
6. Σεβ. Μητροπολίτης Ήραπύτνης και Σητείας, υπέρτιμος και έξαρχος Ανατολικής Κρήτης κ.κ. ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ. Ήδρα: 722 00 Ήράπετρα. Τηλ. 28420 22.251.
7. Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας και Χερρονήσου, υπέρτιμος και έξαρχος Καρπαθίου Πελάγους κ.κ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ. Ήδρα: 724 00 Νεάπολη. Τηλ. 28410 31.345.
8. Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου, υπέρτιμος και έξαρχος Έσπερίας Κρήτης κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ. Ήδρα: 732 00 Καστέλλι. Τηλ. 28220 22.018.
9. Σεβ. Μητροπολίτης Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου, υπέρτιμος και έξαρχος Πεδιάδος κ.κ. ΑΝΔΡΕΑΣ. Ήδρα: 703 00 Άρκαλοχώρι. Τηλ. 28910 24.610.

**ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ**

Διεύθυνση: Άγιου Μηνᾶ 25, 71201 - Ήράκλειο.
Τηλ.: 2810 288.658.

Ίστοσελίδα: www.ekklesiakritis.com

Ηλεκτρονική διεύθυνση: info@ekklesiakritis.com

Άρχιγραμματέας: Άρχιμ. Νήφων Βασιλάκης,
τηλ. 6983632476, e-mail: nifonvasilakis@gmail.com

Υπογραμματέας: Άρχιμ. Ειρηναῖος
Μπατσάκης, τηλ. 6947894338.

Κωδικογράφος: Άρχιμ. Εὐγένιος
Καρακωνσταντάκης, τηλ. 6984732670.

**ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
«ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΤΟΣ»**

Διευθυντής Σύνταξης:
Άρχιμ. Εὐγένιος Καρακωνσταντάκης.

**ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΚΡΗΤΗΣ**

Διεύθυνση: Κυρίλλου Λουκάρεως 1, 712 01
Ήράκλειο Τηλ. 2810 284.852 και 335.864.

Πρόεδρος: Ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Κρήτης
κ.κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ.

Αντιπρόεδρος: Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Κυδωνίας και Άποκορώνου κ.κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ.

**ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ**

Διεύθυνση: Άλκιβιάδου 10, 713 07 Ήράκλειο
Τηλ. 2810 239.123 και 230.259.

Πρόεδρος Ακαδημαϊκού Συμβουλίου:

Άναπλ. Καθηγητής Δρ. Μιχαήλ Στρουμπάκης.

Διευθυντής Προγράμματος Ίερατικών Σπουδών:

Άναπλ. Καθηγητής
Δρ. Χριστόφορος Αρβανίτης.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Διεύθυνση: 730 06 Κολυμπάρι Χανίων
Τηλ. 28240 22.245.

Πρόεδρος:

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κισιάμου και Σελίνου
κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ.

**Έκπρόσωπος τής Ίεράς Έπαρχιακής Συνόδου
τής Έκκλησίας Κρήτης:**

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Άποκορώνου
κ.κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ.

Άναπληρωτής:

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου
κ.κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ.

Γενικός Διευθυντής:

Έντιμολ. Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπάς,
Άρχων Ίερομνήμων τής Α.τ.Χ.Μ.Ε..

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

Α. ΔΙΟΙΚΗΣΗ Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

α) Ὁ Μητροπολίτης

✚ Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Ἀγλοποτάμου, ὑπέρτιμος καὶ Ἐξαρχος Ἄνω Κρήτης καὶ Πελάγους Κρητικῆς κ. Πρόδρομος, (κατὰ κόσμον Ζαχαρίας Ξενάκης) γεννήθηκε στὰ Σταυράκια Ἡρακλείου, τὴν 3η Νοεμβρίου 1979. Μετὰ τίς ἐγκύκλιες σπουδές, φοίτησε στή Θεολογικὴ Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπ' ὅπου ἔλαβε τὸ πτυχίο του τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2001. Κατόπιν Σεπτῆς Ἐντολῆς τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου

κ.κ. Βαρθολομαίου, μετέβη, κατὰ τὴ διετία 2010-2012, στὸ Κολλέγιο τοῦ Ἁγίου Πατρικίου στὸ Μαγνοοθ Ἴρλανδίας, ὅπου παρακολούθησε καὶ περάτωσε ἐπιτυχῶς Πρόγραμμα Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν στή Βιβλικὴ Θεολογία.

Ἐκάρη μοναχὸς στὴν Ἱερά Μονὴ Ὁσίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου Ἡρακλείου, τὴν 11η Ἰανουαρίου 2005 ἀπὸ τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Κνωσοῦ (νῦν Σεβ. Μητροπολίτη Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας) κ. Μακάριο καὶ χειροτονήθηκε διάκονος τὴν 25η Ἰουνίου 2005 ἀπὸ τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Κνωσοῦ (νῦν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης) κ. Εὐγένιο. Πρεσβύτερος χειροτονήθηκε ἀπὸ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Εἰρηναῖο, τὴν 11η Ἰανουαρίου 2013, προχειρισθεὶς τὴν ἴδια ἡμέρα σὲ Ἀρχιμανδρίτη.

Ἐπηρέτησε στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Κρήτης ὡς διάκονος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Εἰρηναίου, Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος, Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Α' Ἀρχ. Περιφέρειας, Γραμματέας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱεραῦς Ἀρχιε-

πισκοπής, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Έπικοινωνιακού και Μορφωτικού Ίδρυματος αυτής και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου της Ίερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης, Ὑπεύθυνος Νεότητας καὶ παραγωγὸς Ραδιοφωνικῶν Ἐκπομπῶν στὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ «ΤΟ ΦΩΣ» τῆς Ίερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης.

Ὑπηρετήσε τὴν Ίερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδο ἀπὸ τίς θέσεις τοῦ Κωδικογράφου (Ἰανουάριος 2008 - Σεπτέμβριος 2010), τοῦ Ὑπογραμματέως (Σεπτέμβριος 2010 - Ὀκτώβριος 2016) καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως (Ὀκτώβριος 2016 - Φεβρουάριος 2022). Διετέλεσε Διευθυντὴς Συντάξεως τοῦ Ἐπίσημου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΤΟΣ», μέλος καὶ γραμματεὺς διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Ίερᾶς Συνόδου. Μετέιχε σὲ Ἀντιπροσωπείες τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ στὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση καὶ εἶναι ὑπεύθυνος τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ίερᾶς Συνόδου.

Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ ἐξελέγη τὴν 16η Ὀκτωβρίου 2019 καὶ χειροτονήθηκε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἁγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου, τὴν 26η Ὀκτωβρίου 2019. Ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Βοηθοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπηρετήσε τὴν Ίερά Ἀρχιεπισκοπὴ Κρήτης, ἕως τῆς ἐκλογῆς του σὲ Μητροπολίτη Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, τὴν 18η Φεβρουαρίου 2022.

Ὄνομαστήρια: 24 Ἰουνίου.

Τὸ Γενέσιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Διεύθυνση:

Ίερά Μητρόπολις Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου,
Π. Μανουσάκη 3, Τ.Θ. 64, 741 31 ΡΕΘΥΜΝΟΝ

Ἐπικοινωνία:

Τηλ. γραφείων Ίερᾶς Μητροπόλεως:	28310 22.415
Fax γραφείων Ίερᾶς Μητροπόλεως:	28310 28.557
Τηλ. γραφείου Μητροπολίτου:	28310 36.162
Fax γραφείου Μητροπολίτου:	28310 22.411
Τηλ. Ἐπισκοπεῖου:	28310 55.662
Fax Ἐπισκοπεῖου:	28310 55.956
Email Μητροπολίτου:	prodromosmra@imra.gr

β) Μητροπολιτικό Γραφείο

Γενικός Αρχιερατικός Έπίτροπος

Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος
Τηλ. γραφ. 28310 36.016, οικ. 50.582,
κιν. 6942 042124 email: nikiforos_n@imra.gr

Περιφερειακοί Αρχιερατικοί Έπίτροποι

Α' Αρχιερατικής Περιφέρειας

Πρωτ. Δημήτριος Χριστοδουλάκης
Τηλ. γραφ. 28310 28.914

Β' Αρχιερατικής Περιφέρειας

Πρωτ. Δημήτριος Μπεμπής. Τηλ. 28310 31.340

Γ' Αρχιερατικής Περιφέρειας

Πρωτ. Ιωάννης Νεονάκης
Τηλ. 28310 24.958 και 6976 992739

Δ' Αρχιερατικής Περιφέρειας

Πρωτ. Ιωάννης Άλεξανδράκης
Τηλ. γραφ. 28340 23.102

Ε' Αρχιερατικής Περιφέρειας

Πρωτ. Γεώργιος Μυρθητιανός. Τηλ. 28340 41.144

Γραμματέας:

Γεώργιος Σηφάκης, Θεολόγος. Τηλ. 28310 22.415
fax 28310 28.557, email: sifakis@imra.gr

Γραφείο Γάμων:

Πρωτ. Σπυρίδων Βαρδιδάκης
Τηλ. 28310 22.415

Τοπικό Ταμείο Προνοίας

Όρθοδόξου Έφημεριακού Κλήρου Ελλάδος
Υπεύθυνος ό Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος

Κλητήρας: Γεώργιος Βελονάκης

γ) Μητροπολιτικό Συμβούλιο

Πρόεδρος:

Ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Μέλη:

Οί Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος
και Δημήτριος Καραγιαννάκης,
ό κ. Ζαχαρίας Βαρδάκης,
Προϊστάμενος Διευθύνσεως Δ.Ο.Υ. Ρεθύμνης,
ή κ. Αναστασία Δρανδάκη,
Έκκλησιαστική Σύμβουλος
και ό κ. Νικόλαος Κοτζαμπασάκης, δικηγόρος

Γραμματέας:

Ό κ. Γεώργιος Σηφάκης, Θεολόγος

Νομικοί Σύμβουλοι:

Οί κ. Νικόλαος Κοτζαμπασάκης,
κ. Γεώργιος Βλατάκης
και κ. Βασίλειος Χριστοδουλάκης

δ) **Επισκοπικό Δικαστήριο**

Πρόεδρος:

Ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Άναπλ. Προέδρου:

Ό Αρχιμ. Παρθένιος Καλυβιανάκης

Μέλη: Οί Αρχιμ. Βασίλειος Παπαδάκης

καί Πρωτ. Σωκράτης Ξενικάκης

Άναπλ. Μέλη: Οί Πρωτ. Γεώργιος Γ. Μανουσάκης

καί Πρωτ. Βασίλειος Δραμουντάνης

Γραμματέας: Ό κ. Γεώργιος Σηφάκης, Θεολόγος

ε) **Δ.Σ. Όργανισμοῦ Διοικήσεως**

Μοναστηριακῆς Περιουσίᾳς Νομοῦ Ρεθύμνης

Πρόεδρος:

Ό Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου

κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Άντιπρόεδρος:

Ό Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου

καί Σφακίων κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Τακτικά Μέλη: Ό κ. Εὐάγγελος Μουνδριανάκης,

Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ρεθύμνης,

καί ἡ κ. Ἐλένη Πετρακάκη, Προϊσταμένη

Διοικητικοῦ- Οἰκονομικοῦ τῆς Ἀποκεντρωμένης

Διοικήσεως Κρήτης στό Ρέθυμνο

Γραμματέας: Ό κ. Ἐμμανουήλ Γοργοράπτης,

Θεολόγος (Τηλ. 28310 26.631)

II. ΙΕΡΕΣ ΜΟΝΕΣ

α) **Άνδρῶες:**

**Άγιών Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Ἀρκαδίου
Ρεθύμνης.**

Τ.Κ. 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 83.136.
Μον. 5. Ἡγουμενοσυμβούλιο: Αρχιμ. Τίτος
Βαμβακάς, Ἡγούμενος, Αρχιμ. Εὐμένιος Τσι-
λιμπῶκος, Γραμματέας, Αρχιμ. Θεολόγος
Παπαλεβυζάκης, Ταμίας. Ἑορτές: 21 Μαΐου,
6 Αὐγούστου καί 8 Νοεμβρίου. Μετόχια τῆς
Μονῆς ἀποτελοῦν οἱ ὑπό ἀναστήλωση Ἱερές
Μονές Ἁγίου Παύλου Γάλλου καί Ἁγίου
Ἄντωνίου στό Βένη.

Άγιου Γεωργίου Άρσανίου.

Τ.Κ. 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 71.228.
Μον. 1. Ήγουμενοσυμβούλιο: Άρχιμ. Εύφραϊμ Μανουσάκης, Ήγούμενος, Πρωτ. Φανούριος Σπυριδάκης, Πρωτ. Κωνσταντίνος Τζαγκαράκης.

Έορτές: 23 Άπριλίου καί 2 Ίανουαρίου.

Προφήτου Ήλιού Ρουστίκων Ρεθύμνης.

Τ.Κ. 740 55 Έπισκοπή. Τηλ. 28310 91.205.
Μον. 3. Ήγουμενοσυμβούλιο: Άρχιμ. Ίωάννης Κουφουδάκης, Ήγούμενος, Άρχιμ. Ρωμανός Άναστασιάδης, Πρωτ. Παύλος Λουκογεωργάκης.

Έορτές: 20 Ίουλίου, Κυριακή τής Πεντηκοστής καί 31 Αύγουστου.

Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χαλέπας.

Τ.Κ. 740 54 Γαράζο. Τηλ. 6975858920.
Μον. 1. Ήγουμενοσυμβούλιο: Άρχιμ. Πορφύριος Άουάντ, Ήγούμενος, Πρωτ. Γεώργιος Τσιρίτας, Πρωτ. Μιχαήλ Κλωνάρης.

Έορτές: 6 Αύγουστου καί 25 Δεκεμβρίου.

Τιμίου Σταυρού Βωσάκου.

Τ.Κ. 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340 61.884.
Μον. 2. Ήγουμενοσυμβούλιο: Άρχιμ. Τιμόθεος Παναγιωτάκης, Ήγούμενος, Ίερομ. Σάββας Δρακουλάκης, Γραμματέας, Πρωτ. Σταύρος Γοργοράπτης, Ταμίας.

Έορτές: 14 Σεπτεμβρίου καί 6 Δεκεμβρίου.

Άγιου Γεωργίου Δισκουρίου.

Τ.Κ. 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340 41.277.
Μον. 1. Ήγουμενοσυμβούλιο: Άρχιμ. Ραφαήλ Μαϊνωλάς, Ήγούμενος, Πρωτ. Γεώργιος Μυρθιανός, Πρωτ. Νικόλαος Ρουσσάκης.

Έορτή: 23 Άπριλίου.

Τιμίου Προδρόμου Άτάλης-Μπαλή.

Τ.Κ. 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340 94.274.
Μον. 3. Ήγουμενοσυμβούλιο: Άρχιμ. Παρθένιος Καλυβιανάκης, Ήγούμενος, Άρχιμ. Γεράσιμος Πυθαρούλιος, Μον. Θεοτόκης Φρουδαράκης.

Έορτές: 24 Ίουνίου καί 29 Αύγουστου.

Άγίας Άναστασίας τῆς Ρωμαίας Ρεθύμνης.

Τ.Κ. 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 56.328.
Μον. 1. Ἡγουμενοσυμβούλιο: Ἀρχιμ. Βα-
σίλειος Παπαδάκης, Ἡγούμενος, Πρωτ.
Ἰωάννης Κλειδῆς, Γραμματέας, Πρωτ. Παν-
τελεῆμων Σακελλαρίδης, Ταμίας.
Ἑορτές: 29 Ὀκτωβρίου καὶ 24 Αὐγούστου.

β) Γυναικεῖες:

Σωτήρος Χριστοῦ Κουμπέ Ρεθύμνης.

Τ.Κ. 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 29.103.
Μον. 12. Ἡγουμενοσυμβούλιο: Μον. Μα-
ριάμ Ὠωμά, Ἡγουμένη, Μον. Μαρκιανή
Μπαρμπουνάκη, Γραμματέας, Μον. Τατιανή
Βουρβαχάκη, Ταμίας. Ἐφημέριος: Πρωτ.
Ἰωάννης Μαουrolάκης.
Ἑορτές: 6 καὶ 29 Αὐγούστου καὶ 1 Νοεμ-
βρίου. Μετόχιο τῆς Μονῆς ἀποτελεῖ ὁ Ἱερός
Ναός τοῦ Ὁσιομάρτυρος Ἐφραίμ τοῦ νεο-
φανοῦς στὸν Κάστελλο Ρεθύμνης (ἑορτὴ 5
Μαΐου).

Άγίας Εἰρήνης Ρεθύμνης.

Τ.Κ. 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 27.791 καὶ
6975 518972. Μον. 9. Ἡγουμενοσυμβούλιο:
Μον. Θέκλα Τσαγκαράκη, Ἡγουμένη, Μον.
Νικοδήμη Μπότση, Γραμματέας, Μον. Θεο-
δοσία Σηφάκη, Ταμίας. Ἐφημέριος: Πρεσβ.
Κωνσταντῖνος Μανουσέλης.
Ἑορτές: 5 Μαΐου, 11 Ἰουλίου, 16 Σεπτεμ-
βρίου, 25 Νοεμβρίου καὶ Τρίτῃ τῆς Διακαι-
νησίμου. Μετόχιο τῆς Μονῆς ἀποτελεῖ ἡ
Ἱερά Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Χα-
λεβῆ Ρεθύμνης (ἑορτὴ 15 Αὐγούστου).

Άγίου Νεκταρίου Ἀνωγείων.

Τ.Κ. 740 51 Ἀνώγεια. Τηλ. 28340 31.293.
Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ: Πρωτ. Νικόλαος
Νικηφόρος, Πρόεδρος, Πρωτ. Ἀνδρέας
Κεφαλογιάννης καὶ Πρωτ. Κωνσταντῖνος
Πλουσῆς.
Ἑορτές: 9 Νοεμβρίου καὶ 21 Μαΐου.

III. ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ

Τιμίου Σταυροῦ πόλεως Ρεθύμνης.

Ἑορτή: 14 Σεπτεμβρίου.

Προφ. Ἡλιοῦ πόλεως Ρεθύμνης.

Ἑορτή: 20 Ἰουλίου.

Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Μυριοκεφάλων.

Ἑορτές: 8 καί 12 Σεπτεμβρίου.

Παναγίας Χαρακιανῆς.

Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Ἀτάλης-Μπαλῆ.

Ἑορτή: 15 Αὐγούστου.

Θείας Μεταμορφώσεως Ρουστίκων.

Ἑορτές: 6 Αὐγούστου, 14 Σεπτεμβρίου καί 12 Δεκεμβρίου.

B. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

α) Θεῖο κήρυγμα:

1) Κήρυκες Θείου λόγου: Οἱ Ἐφημέριοι Κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί οἱ λαϊκοὶ θεολόγοι αὐτῆς.

2) Τόποι ἐσπερινῶν ὁμιλιῶν: Οἱ ἐνοριακές αἵθουσες.

β) Ἱερά Ἐξομολόγησι: Τελεῖται ἀπό τούς Ἐφημέριους- Πνευματικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

γ) Γραφεῖο ἐπὶ τῶν Αἵρέσεων: Ὑπεύθυνος: Πρωτ. Χαράλαμπος Καμηλάκης (Τηλ. 28310 22.731 καί 29.324).

δ) Ὀρησκευτικὴ Ὑπηρεσία Ἀσθενῶν: Τίς πνευματικές καί λατρευτικές ἀνάγκες τῶν νοσηλευομένων στό Νοσοκομεῖο Ρεθύμνης ἐξυπηρετεῖ ὁ Πρωτ. Ἐμμανουήλ Καμαρίτης (Τηλ. 6945648716). Τίς πνευματικές ἀνάγκες τῶν φιλοξενουμένων τοῦ «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α.Μ.Ε.Α. ΡΕΘΥΜΝΟΥ» (ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ) ἐξυπηρετεῖ ὁ Πρωτ. Ἰωάννης Μαυρουλάκης (Τηλ. 6981028772), τίς δέ λατρευτικές ἀνάγκες ὁ Πρωτ. Νικόλαος Φλουρῆς (Τηλ. 6983943728).

ε) **Θρησκευτική Ύπηρεσία Στρατού:** Τις πνευματικές και λατρευτικές ανάγκες του Στρατοπέδου «Θεοδωράκη» (547 και 548 Ταγμάτων Πεζικού) Ρεθύμνης εξυπηρετούν ο στρατιωτικός ιερέυς Πρωτ. Κυριακός Μπαντουβεράκης και εφημέριοι τής Ιεράς Μητροπόλεως, όσάκις παραστεί άναγκαίο.

στ) **Θρησκευτική Ύπηρεσία Έλληνικής Άστυνομίας:** Τις πνευματικές και λατρευτικές ανάγκες του Τμήματος Δοκιμών Άστυφυλάκων Ρεθύμνης εξυπηρετεί ο Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος (Τηλ. 28310 36.016).

ζ) **Χριστιανική Άγωγή Νεότητας.**

1) **Κατηχητικά Σχολεία.** Έπόπτης Κατηχητικού Έργου: Ο Πρωτ. Δημήτριος Άμπανάβας (Τηλ. 28310 55.931).

2) **Σύναξη Νέων τής Ιεράς Μητροπόλεως.** Γίνεται στην αίθουσα του Έρου Ναού τών Άγιών Τεσσάρων Μαρτύρων τής πόλεως Ρεθύμνης, μέ τήν συμμετοχή του Έπισκόπου. Ύπεύθυνοι: οί Άρχιμ. Βασίλειος Παπαδάκης (τηλ. 28310 56.328) και Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος (τηλ. 28310 36.016). Θεατρική ομάδα τής Συνάξεως τών Νέων: Ύπεύθυνος ο Γεώργιος Καλογεράκης.

3) **Κέντρον Πολιτισμικής και Κοινωνικής Διακονίας τής Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου «ΘΕΟΜΗΤΩΡ».** email: theomitorimra@yahoo.com

Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο στο όποιο προεδρεύει ο Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου κ. Πρόδρομος, βάσει του Κατασταστικού του τό όποιο έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ τ.Β' 4251/20-11-2019. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι: Ο Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος, ό Πρωτ. Σωκράτης Ξενικάκης, ό Άρχιμ. Θεολόγος Παπαλεβυζάκης, ό κ. Ίωσηφ Χομπίτης, ό κ. Γεώργιος Κατικās, ό κ. Νικόλαος Παπαδάκης, ό κ. Χαράλαμπος Πίτερης. Διευθυντής του Κέντρου είναι ο Πρωτ. Γεώργιος Γαλεράκης.

η) **Γραφείο Έξωτερικής Έραποστολής.** Λειτουργεί στην Αίθουσα του Έρου Ένοριακού Ναού Άγιών Τεσσάρων Μαρτύρων τής πόλεως Ρεθύμνης. Ύπεύθυνος: Πρωτ. Σωκράτης Ξενικάκης (τηλ. 28310 29.039).

θ) **Σχολή Έκκλησιαστικής Βυζαντινής Μουσικής.** Διοικούσα Έπιτροπή: Σεβ. Μητροπο-

λίτης κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ, Πρόεδρος, Ἀρχιμ. Παρθένιος Τσιλιμπάκος, Πρωτ. Χαράλαμπος Καμηλάκης, Πρωτ. Κωνσταντίνος Τζαγκαράκης, Ἀντώνιος Κατικᾶς καί Γεώργιος Φραντζεσκάκης, Διευθυντής ὁ Πρωτοψάλτης Εὐάγγελος Καπαϊδονάκης, Καθηγητής Βυζαντινῆς Μουσικῆς (τηλ. 28310 53.882). Στή Σχολή διδάσκουν καί οἱ: Ἐμμανουήλ Πρωτογεράκης, Καθηγητής Βυζαντινῆς Μουσικῆς, καί Κωνσταντίνος Καραιώργης, Δάσκαλος Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

ι) Τομέας Ἐκδόσεων.

«**Νέα Χριστιανική Κρήτη**». Ἐπιστημονική περιοδική ἔκδοση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Διευθυντής Σύνταξης: Μιχαήλ Τρούλης, Ἄρχων Ἱερομνήμων τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

«**Ἡμερολόγιον**» τῆς Μητροπόλεως. Ἐκδίδεται κατ' ἔτος. Ἐπιμέλεια: Ἀρχιμ. Ρωμανός Ἀναστασιάδης καί Ἐμμανουήλ Γοργοῦραπτης, πτ. Θεολογίας.

ια) Ραδιοφωνικός Σταθμός: Ἐκπέμπει στή συχνότητα τῶν 93,6 FM.

ιβ) Πνευματικά Κέντρα.

1) Κέντρο Ὁρθοδόξου Πολιτισμοῦ. Λειτουργεῖ ἐπί τῆς ὁδοῦ Π. Μανουσάκη 1 στήν αἴθουσα «Πατριάρχης Βαρθολομαῖος Α'» τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου. Σέ αὐτό προβάλλονται ἡ ἱστορία, ἡ παράδοση, ὁ πολιτισμός καί τά μνημεῖα τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας καί φιλοξενοῦνται ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας, φορέων καί προσώπων.

2) Ἐνοριακό Πνευματικό Κέντρο Πρινέ Ρεθύμνης, «Ἅγιος Νικόλαος». Λειτουργεῖ σέ ἰδιόκτητο κτήριο δίπλα στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πρινέ Ρεθύμνης. Διοικητικό Συμβούλιο: Πρωτ. Δημήτριος Μπεμπῆς, Πρόεδρος (τηλ. 28310 31.340). Μέλη: Μπεμπῆς Εὐάγγελος, Ἄγγελᾶκη Γαρυφαλλιά, Γεωργαλῆς Γεώργιος, Καλούδης Γεώργιος, Κουτσουδάκης Πολύδωρος, Σοφουλᾶκης Δημήτριος.

3) Πνευματικό Κέντρο «Ἡ Θεία Μεταμόρφωσις» στά Ρούστικα Ρεθύμνης. Λειτουργεῖ στούς χώρους τοῦ Ἱεροῦ προσκυνήματος τῆς Θείας Μεταμορφώσεως Ρουστίκων

Ρεθύμνης (τηλ. 28310 91.227). Διοικητικό Συμβούλιο: Σεβ. Μητροπολίτης κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ, Πρόεδρος, Τακτικά Μέλη: Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος, Νικόλαος Σταύρου Τζαγκαράκης, Έμμανουήλ Παδουβάς, Μάρκος Άγγελάκης. Άναπληρωματικά Μέλη: Άρχιμ. Ρωμανός Άναστασιάδης, Στυλιανός Άνδρουλάκης.

ιγ) Αΐθουσες έκδηλώσεων.

Αΐθουσα «Πατριάρχης Βαρθολομαῖος Α'» τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου, Κέντρου Πολιτισμικῆς καί Κοινωνικῆς Διακονίας «Θεομήτωρ», Ἐνοριακῆς Ἑστίας Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων Ρεθύμνης, Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νεκταρίου (Ἐνορίας Κυρίας τῶν Ἀγγέλων) Ρεθύμνης, Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Ρεθύμνης, Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Μασταμπά Ρεθύμνης, Ἐνοριακοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ἁγίου Γεωργίου Καλλιθέας Ρεθύμνης,

Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Ἀναργύρων (Ἐνορίας Ἁγίου Γεωργίου Περιβολίων) Ρεθύμνης, Ἐνοριακοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Πιρινέ Ρεθύμνης,

Ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Ἀρσανίου Ρεθύμνης,

Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀνωγείων.

ιδ) Ἐκκλησιαστικά μουσεῖα.

Ἱεράς Μονῆς Ἀρκαδίου, Ἱεράς Μονῆς Ἀρσανίου, Ἱεράς Μονῆς Βωσάκου, Ἱεράς Μονῆς Δισκουρίου, Ἱεράς Μονῆς Ἀτάλης-Μπαλῆ, Ἱεράς Μονῆς Σωτήρος Χριστοῦ Κουμπέ, Ἱεράς Μονῆς Ἁγίας Εἰρήνης, Ἱεράς Μονῆς Μυριοκεφάλων, Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Ρεθύμνης, Ἐνορίας Ἄδελε Ρεθύμνης, Ἐνορίας Λιβαδίων Μυλοποτάμου, Ἐνορίας Μελιδονίου Μυλοποτάμου καί Ἐνορίας Ρουστικῶν Ρεθύμνης.

Γ. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

α) Γενικό Φιλόπτωχο Ταμείο.

email: theomitorimra@yahoo.com (τηλ. 28310 50.623). Οί διακονίες του περιήλθαν στο Κέντρο Πολιτισμικής και Κοινωνικής Διακονίας τής Ίερās Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου «ΘΕΟΜΗΤΩΡ» και διακονούν σέ αυτό οί Πρωτ. Γεώργιος Γαλεράκης, Ίωάννης Μαυρουλάκης.

β) Τομέας Ένοριακής Άλληλεγγύης και Στοργής τού Ίερού Μητροπολιτικού Ναού τών Εισοδίων τής Θεοτόκου πόλεως Ρεθύμνης. Διοικητικό Συμβούλιο: Πρωτ. Χαράλαμπος Καμηλάκης, Πρόεδρος (τηλ. 2831 29.324 καί 22.731). Μέλη: Μαρία Λιοντή-Φραντζεσκάκη, Μαγδαληνή Άραπατζή, Εύαγγελία Ήλιάκη, Μαρία Ψαρουδάκη, Χαρίκλεια Παντελάκη.

γ) Ένοριακό Φιλόπτωχο Ταμείο Περάματος Μυλοποτάμου.

Διοικητικό Συμβούλιο: Πρωτ. Ίωάννης Άλεξανδράκης, Πρόεδρος (τηλ. 28340

23.102 καί 51.302). Μέλη: Χρυσή Άποστολάκη, Λαμπρινή Μαυρομάτη, Έλευθερία Όρφανάκη καί Έλληνική Χνάρη.

δ) Ένοριακό Φιλόπτωχο Ταμείο Ίερού ένοριακού Ναού Άγίου Ίωάννου Άνωγειών Μυλοποτάμου.

Διοικητικό Συμβούλιο: Πρωτ. Γεώργιος Άνδρεαδάκης, Πρόεδρος (τηλ. 28340 31.073, κιν. 6974 422912). Μέλη: Μέμμος Κωνσταντίνος, Σαλούστρος Γεώργιος, Πλουσή Γεωργία καί Χαιρέτη Καλλιότη.

ε) Έκκλησιαστικά Συσσίτια.

1) Ίερού ένοριακού Ναού τής Κυρίας τών Άγγέλων πόλεως Ρεθύμνης. Ύπεύθυνος: Πρωτ. Ίωάννης Κλειδής (τηλ. 28310 22.735).

2) Ίερού ένοριακού Ναού τών Άγίων Κωνστανίνου καί Έλένης πόλεως Ρεθύμνης. Ύπεύθυνος: Πρωτ. Έμμανουήλ Καμαρίτης (τηλ. 28310 22.871).

3) «Χριστιανική Γωνιά» Ίερού ένοριακού Ναού τών Άγίων Τεσσάρων Μαρτύρων πόλεως Ρεθύμνης. Ύπεύθυνος: Πρωτ. Νικόλαος Νικηφόρος (τηλ. 28310 22.651).

στ) Σύλλογος Γονέων-Κηδεμόνων & Φίλων τῶν Ἀτόμων, Παιδιῶν & Ἐνηλίκων, μέ ἀναπηρία «ΑΓΑΠΗ». Τηλ.: 28310 23.324 & 28310 57.694. Φαξ: 28310 23.324. Email: sillogosagari@gmail.com. Λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ πνευματικὴ ὑποστήριξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, στοὺς χώρους τοῦ Κέντρου Πολιτισμικῆς καὶ Κοινωνικῆς Διακονίας «ΘΕΟΜΗΤΩΡ», καὶ παρέχει ὑπηρεσίες πρωτοβάθμιας καὶ δευτεροβάθμιας κοινωνικῆς φροντίδας σέ σε ΑμεΑ. Εἶναι Ν.Π.Ι.Δ., εἰδικῶς ἀναγνωρισμένο ὡς φιλανθρωπικὸ σωματεῖο (ἀρ. ἀποφ. Νομάρχης Ρεθύμνης 3121/30-10-89, ΦΕΚ 176/12-03-97). Διοικεῖται ἀπὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο στὸ ὁποῖο προεδρεῖ ex officio ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος. Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι: Ὁ κ. Γρηγόριος Τσιομπίκας, ἡ κ. Βάσω Γαβαλά, ἡ κ. Μαρία Παλαφούτη, ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Ραπτάκης, ἡ κ. Ἄννα Ἐλευθεριάδου-Γκίκα, ἡ κ. Μαρία Καββάλου, ἡ κ. Εἰρήνη Κουτσαλεδάκη καὶ ἡ κ. Ἐλένη Μοσχονᾶ. Γενικός Διευθυντής: Ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Ραπτάκης. Διευθύντρια: Ἡ κ. Ἐλένη Κυριακάκη.

Δ. ΤΟΠΙΚΗ ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

α) Τοπικές εορτές

- 1) Ἁγίας Βαρβάρας, πολιούχου Ρεθύμνης (4/12).
- 2) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ρεθύμνης (21/11).
- 3) Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων Ρεθύμνης (28/10).
- 4) Ὀλοκαυτώματος Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρκαδίου (8/11).

β) Τοπικοὶ Ἅγιοι

- 1) Ἰγνάτιος Συναΐτης ὁ ἐκ Ρεθύμνης (29/1).
- 2) Πέντε Κανονικαὶ Παρθένοι Μαρία, Μαριάμη, Μάρθα, Θέκλα καὶ Ἐνναθᾶ (9/6).
- 3) Γεράσιμος Ἐπίσκοπος Ρεθύμνης, Ἱερομάρτυς (23/6).
- 4) Ματθαῖος ὁ ἐκ Γερακαρίου Ἄμαριου καὶ ἐν Ρεθύμνῃ μαρτυρήσας νεομάρτυς (18/8).
- 5) Ἀθανάσιος Γ' Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Πατελάρος ὁ ἐκ τῆς Ἄξου Μυλοποτάμου (21/8).
- 6) Ἰωάννης ὁ Ξένος (20/9).

7) Παῦλος, Δημήτριος, Ἰωάννης καί Ἐπιφάνιος, Ἐπίσκοποι Λάμπης ἢ Λάμπας (νῦν Ἀργυρουπόλεως Ρεθύμνου), Εὐφράτης καί Ἐπιφάνιος, Ἐπίσκοποι Ἐλευθέρνης, οἱ μετασχόντες εἰς τάς Ἁγίας Οἰκουμενικάς Συνόδους (Κυριακή μεταξύ 11-17 Ὀκτωβρίου).

8) Ἀγγελῆς, Γεώργιος, Μανουήλ καί Νικόλαος Νεομάρτυρες, οἱ ἐν Ρεθύμνῃ (28/10).

9) Ἀγαθόπους ὁ ἐκ Πανόρμου Μυλοποτάμου, ἐκ τῶν ἐπὶ Δεκίου Ἁγίων Δέκα Μαρτύρων (23/12).

10) Γεδεών Ὁσιομάρτυς ὁ Καρακαλληνός (30/12).

γ) Ἱερά Λείψανα

Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό, τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων στὸν Ἱερό ἐνοριακό Ναό Ἁγίων Τεσσάρων πόλεως Ρεθύμνης καί στήν Ἱερά Μονή Ἀρκαδίου, τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Πατελάρου στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Ἀξοῦ Μυλοποτάμου, τῆς Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Ἱερό Ναό τῆς πόλεως, τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στὸν

ὁμώνυμο Ἱερό Ναό παλαιᾶς πόλεως, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στίς Ἱερές Μονές Ἀρσανίου καί Δισκουρίου, τοῦ Ἁγίου Θεοδοσίου στήν Ἱερά Μονή Ἀτάλης - Μπαλῆ, τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ξένου στήν Ἱερά Μονή Ρουστίκων καί πολλῶν ἄλλων Ἁγίων κυρίως στίς Ἱερές Μονές τῆς Ἱεραῶς Μητροπόλεως.

δ) Εἰκόνες περίπτωσι

1) Παναγία Ἀντιφωνήτρια Μυριοκεφάλων (Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου, 8 καί 12/9).

2) Ἡ Κερά τοῦ Ρεθέμνου, εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Πάθους (15ος αἰ.), ἡ ὁποία φυλάσσεται εἰς τὸν Ἱερόν Μητροπολιτικόν Ναόν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου τῆς πόλεως Ρεθύμνης.

3) Παναγία Χαρακιανή τῆς Ἱεραῶς Μονῆς Ἀτάλης - Μπαλῆ Μυλοποτάμου (Κοίμησις τῆς Θεοτόκου 15/8).

*Πίνακας στά Γραφεία
της Ίερās Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου.
Έργο τοῦ ἀγιογράφου Γεωργίου Χρησιτίδη.*

ΕΝΟΡΙΕΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ

Α' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Άρχιερατικός Έπίτροπος:

Πρωτ. Δημήτριος Χριστοδουλάκης.
Τηλ. καί fax 28310-28914, οίκ. 28310-22857,
κιν. 6946062139.

1. Ίερός Μητροπολιτικός Ναός Εισοδίων Θεοτόκου (21/11), 741 31 Ρέθυμνο. Τηλ. καί fax 28310-22731. Έφημέριοι: Καμηλάκης Χαράλαμπος, Μεταξaráκης Γεώργιος, *Μαντζουράνης Άνθιμος, *Κουφουδάκης Ίωάννης, *Ζουπεράκης Κωνσταντίνος (Άρχιδιάκονος).
2. Άγίου Γεωργίου Καλλιθέας (23/4), 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. καί fax 28310-28914. Έφημέριοι: Χριστοδουλάκης Δημήτριος, Κυριαννάκης Έμμανουήλ, *Γαβαλάκης Γεώργιος, *Παπαδάκης Βασίλειος.

3. **Ἁγίου Γεωργίου Περιβολίων** (23/4), 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-28854. Ἐφημέριοι: Ἀράμπογλου Ἀνδρέας, Ζαμπετάκης Βασίλειος.
4. **Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου Μισιρίων** (29/6), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. καὶ fax 28310-23410. Ἐφημέριοι: Φλουρῆς Νικόλαος.
5. **Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης** (21/5), 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-22871. Ἐφημέριοι: Καργιανάκης Δημοσθένης, Καμαρίτης Ἐμμανουήλ, Μαυρουλάκης Ἰωάννης.
6. **Ἁγίας Φωτεινῆς Κομπέ** (Κυριακή Σαμαρεΐτιδος), 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. καὶ fax 28310-25607. Ἐφημέριοι: Ἀμπανάβας Δημήτριος, *Κουτάντος Χαράλαμπος.
7. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Μασταμπᾶ** (15/8), 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. καὶ fax 28310-25878. Ἐφημέριοι: Πολάκης Νικόλαος, Παττακός Γεώργιος.
8. **Κυρίας τῶν Ἀγγέλων** (25/3), 741 31 Ρέθυμνο. Τηλ. καὶ fax 28310-22735. Ἐφημέριοι: Κλειδῆς Ἰωάννης, Βαρδιδάκης Σπυριδών, *Μαγκαφᾶς Βοσπόριος (Διάκονος).
9. **Τεσσάρων Μαρτύρων** (28/10), 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-29039, fax 28310-29439. Ἐφημέριοι: Νικηφόρος Νικόλαος, Ξενικάκης Σωκράτης, Δερμιτζάκης Εὐάγγελος, *Τσαβλίδης Παντελεῖμων.
10. **Παναγίας Ἐλευθερωτρίας Ἄνω Καλλιθέας** (1/10), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-29181, fax 28310-58603. Ἐφημέριοι: Γαλεράκης Γεώργιος.
11. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Γάλλου** (15/8), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-50711. Ἐφημέριοι: Ζωλοτάκης Νικόλαος.
12. **Ἁγίας Τριάδος Πλατανέ** (Δευτέρα Ἁγίου Πνεύματος), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-25335. Ἐφημέριοι: Τσακπίνης Δημήτριος.
13. **Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Ἀρμένων** (6/8), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καὶ τὸν οἰκισμὸν Ἁγίου Γεώργιος. Τηλ. καὶ fax 28310-41177. Ἐφημέριοι: Ζαφειρόπουλος Εὐάγγελος.
14. **Ἁγίας Κυριακῆς Γουλεδιανῶν** (6/7), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καὶ τοὺς οἰκισμοὺς Μύρθιος (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4) καὶ Σελλί (Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτῆρος, 6/8). Τηλ. καὶ fax 28310-28244. Ἐφημέριοι: Γκριγκόρας Στέφανος.
15. **Ἁγίου Στεφάνου Καρέ** (2/8), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καὶ τοὺς οἰκισμοὺς Ἄμπελάκι (Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτῆρος, 6/8) καὶ Ὅρος (Ἱερός Ναός Ἁγίας Μαρίνης, 17/7). Τηλ. 28310-41239. Ἐφημέριοι: Καραγιώργης Ἐμμανουήλ.

16. **Μεταμορφώσεως Σωτήρος Κούμων** (6/8), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Φωτεινού (Ιερός Ναός Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, 8/11). Τηλ. 6972188914. Ἐφημέριος: Φουντουλάκης Ἐμμανουήλ.
17. **Μεταμορφώσεως Σωτήρος Μαρουλᾶ** (6/8), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Γιαννουδί (Ιερός Ναός Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, 8/11). Τηλ. 28310-71923, fax 28310-77951. Ἐφημέριος: Κοπανάκης Νικόλαος.
18. **Ἁγίου Ἀντωνίου Πρασσῶν** (17/1), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Ξηρό Χωριό (Ιερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Τηλ. 28310-26823 Ἐφημέριος: Σκουριτάκης Ἰωάννης.
19. **Ἁγίας Παρασκευῆς Ρουσοσπιτίου** (26/7), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τούς οικισμούς Ἁγία Εἰρήνη και Μικρά Ἀνάγεια (Ιερός Ναός Ἁγίου Νικολάου, 6/12). Τηλ. 28310-75367, fax 28310-75136. Ἐφημέριος: Κατσιπουλάκης Χριστόφορος.
20. **Ἁγίου Γεωργίου Σωματᾶ** (23/4), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Κάστελλος (Ιερός Ναός Τιμίου Προδρόμου, 7/1). Τηλ. 28310-41112. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Ζαφειρόπουλος Εὐάγγελος.

21. **Ἁγίου Γεωργίου Χρωμοναστηρίου** (23/4), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τούς οικισμούς Μύλοι (Ιερός Ναός Ὁσίου Παταπίου, 8/12) και Καπεδιανά (Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος, 6/8). Τηλ. 28310-75245. Ἐφημέριος: Μανουσάκης Γεώργιος.

Β' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτ. Δημήτριος Μπεμπής.

Τηλ. και fax 28310-31340, κιν. 6984900967.

1. **Ἁγίων Κωνσταντίνου και Ἑλένης Ἁγίου Κωνσταντίνου** (21/5), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. και fax 28310-91098. Ἐφημέριος: Χατζάκης Ἰωάννης.
2. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἄνω Βαλσαμονέρου** (15/8), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Μονοπάρι (Ιερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Τηλ. 28310-31598. Ἐφημέριος: Γαβαλάκης Νικόλαος.
3. **Ἁγίου Πνεύματος Ἄνω Μαλακίου** (Δευτέρα Ἁγίου Πνεύματος), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Κάτω Μαλάκι (Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος, 6/8). Τηλ. και fax 28310-58943. Ἐφημέριος: Κεριμάκης Νικόλαος.

4. **Παμμεγίστων Ταξιαρχών Ἀργυρουπόλεως** (8/11), 740 55. Ἐπισκοπή. Τηλ. 28310-81377. Ἐφημέριος: Λελεδάκης Γεώργιος.
5. **Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀρολιθίου** (27/7), 740 55 Ἐπισκοπή. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Μαρουλοῦ (Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, 13/11). Τηλ. 6974768334. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Σηφάκης Θεόδωρος.
6. **Γενεθλίου Θεοτόκου Ἀρχοντικῆς** (8/9), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 6972998014. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Κουμεντάκης Νικόλαος.
7. **Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀτσιποπούλου** (15/12), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31413 καί 6974801281. Ἐφημέριοι: Μυστράκης Μιχαήλ, Μανουσέλης Κωνσταντῖνος, Μπεμπῆς Ἀνδρέας, *Ἰωαννίδης Βασίλειος.
8. **Εἰσοδίων Θεοτόκου Βιλανδρέδου** (21/11), 740 55 Ἐπισκοπή. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκισμούς Ἀλώνες (Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, 26/9) καί Ρουμπάδο (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Τηλ. 28310-81326. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Λελεδάκης Γεώργιος.
9. **Ἁγίου Γεωργίου Γερανίου** (23/4), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Πετρές (Ἱερός Ναός Παναγίας Παμμακαρίστου, 1/9). Τηλ. καί fax 28310-32297. Ἐφημέριος: Παπαργυρίου Νικόλαος.
10. **Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Γωνιάς** (26/9), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Ἅγιος Ἀνδρέας (Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἀνδρέου Πρωτοκλήτου, 30/11). Τηλ. καί fax 28310-33314. Ἐφημέριος: Ριτζάκης Στυλιανός.
11. **Προφήτου Ἡλιοῦ Ἐπισκοπῆς** (20/7), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 28310-61852. Ἐφημέριος: Λουκογεωργάκης Παῦλος.
12. **Ἁγίου Παντελεήμονος Ζουριδίου** (27/7), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκισμούς Ἅγιος Γεώργιος (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4) καί Κάτω Πόρος (Ἱερός Ναός Ζωοδόχου Πηγῆς, Παρασκευή Διακαινησίμου). Ἐφημέριος: Σπυρλιδάκης Ἐμμανουήλ.
13. **Γενεθλίου Θεοτόκου Καλονύκτη** (8/9), 740 55 Ἐπισκοπή. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Παλαιμνος (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Τηλ. 6936887982. Ἐφημέριος: Μανουσάκης Γεώργιος.
14. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Καρωτῆς** (15/8), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 6983721243. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Ἀναστασιάδης Ρωμανός.
15. **Ἁγίας Μαρίνης Κούφης** (17/7), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 6983721243. Ἐφημέριος: Ἀναστασιάδης Ρωμανός.

16. **Άγιου Νικολάου Μούνδρου** (6/12), 740 55 Ἐπισκοπή. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Βελονάδο (Ἱερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου, 15/8). Τηλ. 28310-91152. Ἐφημέριος: Κουμεντάκης Νικόλαος.
17. **Γενθλίου Θεοτόκου Μυριοκεφάλων** (8/9), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. καί fax 28310-82309 καί 6974768334. Ἐφημέριος: Σηφάκης Θεόδωρος.
18. **Άγιου Ἀντωνίου Πρινέ** (17/1), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Βεδέροι (Ἱερός Ναός Τιμίου Προδρόμου, 24/6). Τηλ. καί fax 28310-31340. Ἐφημέριος: Μπεμπής Δημήτριος.
19. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Ρουστίκων** (15/8), 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 6972188914. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Φουντουλάκης Ἐμμανουήλ.
20. **Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Σαΐτουρῶν** (25/3), 740 55 Ἐπισκοπή. Ἐφημέριος: Φραντζεσκάκης Νεκτάριος.
21. **Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Φραντζεσκιανῶν Μετοχιῶν** (25/3), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Κάτω Βαλσαμόνερο (Ἱερός Ναός Ἁγίας Τριάδος, Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς). Τηλ. καί fax 28310-31975. Ἐφημέριος: Φραντζεσκάκης Ἰωάννης.

Γ' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτ. Ἰωάννης Νεονάκης.

Τηλ. 28310-24958 καί 6976992739.

1. **Άγιου Παντελεήμονος Ἄδελε** (27/7), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκισμούς Ἁγία Παρασκευή (Ἱερός Ναός Ἁγίων Ἀναργύρων, 1/11 καί 1/7) καί Ἀδελιανός Κάμπος. Τηλ. καί fax 28310-74530. Ἐφημέριοι: Σακελλαρίδης Παντελεήμων, Παπαλεβυζάκης Θεολόγος.
2. **Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀμνάτου** (Παρασκευή Διακαινησίμου), 74100 Ρέθυμνο. Τηλ. 6945056045. Ἐφημέριος: Πολυχρονάκης Ἐμμανουήλ.
3. **Προφήτου Ἡλιοῦ Ἀρχαίας Ἐλευθέρης** (20/7), 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Κυνηγιανά (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Τσιλιμπῶκος Παρθένιος.
4. **Άγιου Νικολάου Βιράν Ἐπισκοπῆς** (6/12), 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκισμούς Ἄνω Βιράν Ἐπισκοπή καί Ἅγιος Νικόλαος. Τηλ. 28310-24958. Ἐφημέριος: Νεονάκης Ἰωάννης.
5. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἐλευθέρης** (15/8), 740 52 Πέραμα. Τηλ. 6979693655. Ἐφημέριος: Τζιλιγκάκης Κωνσταντῖνος.

6. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἐρφων** (15/8), 740 52 Πέραμα. Τηλ. 6977140605. Ἐφημέριος: Καλοκύρης Κωνσταντῖνος.
7. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Κυριάννας** (15/8), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-83009. Ἐφημέριος: Τζαγκαράκης Κωνσταντῖνος.
8. **Ἁγίας Φωτεινῆς Λούτρας** (Κυριακή Σαμαρείτιος), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6936670452. Ἐφημέριος: Στριλιγκᾶς Ἐλευθέριος.
9. **Γενεθλίου Τιμίου Προδρόμου Μέσης** (24/6), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Ἁγία Τριάδα. Τηλ. 6972875468. Ἐφημέριος: Βαμβακᾶς Τίτος.
10. **Εἰσοδίων Θεοτόκου Παγκαλοχωρίου** (21/11), 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6983723968. Ἐφημέριος: Παπαδάκης Παναγιώτης.
11. **Ἁγίου Νικολάου Πηγῆς** (6/12), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκισμούς Ἁγίος Δημήτριος καί Πηγιανός Κάμπος. Τηλ. 6979363563. Ἐφημέριος: Λάριος Σταμάτιος.
12. **Ἁγίας Παρασκευῆς Πίκρη** (26/7), 741 00 Ρέθυμνο. Ἐφημέριος: *Πανάρετος Ψαραύτης. Ἐξυπηρετεῖ ὁ Πολυχρονάκης Ἐμμανουήλ.
13. **Ἁγίου Πνεύματος Πρίνου** (Δευτέρα Ἁγίου Πνεύματος), 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Νέα Μαγνησία (Ιερός Ναός Ἁγίας

Μαρίας Μαγδαληνῆς, 22/7). Τηλ. 28340-20636. Ἐφημέριος: Δενδρινός Σμάραραδος.

14. **Μεταμορφώσεως Σωτήρος Σκουλουφίων** (6/8), 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Ροῦπες (Ιερός Ναός Ἁγίου Ἀνδρέου Πρωτοκλήτου, 30/11). Τηλ. 28340-95061. Ἐφημέριος: Τζαγκαράκης Χαρίλαος.
15. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Χαμαλευρίου** (15/8), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκισμούς Ἄστέρι (Ιερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4) καί Σταυρωμένος (Ιερός Ναός Ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου, 28/7). Τηλ. 28310-74546, fax 28310-71526. Ἐφημέριος: Σπυριδάκης Φανούριος.
16. **Ἁγίας Ἄννης Χαρκίων** (25/7), 741 00 Ρέθυμνο. Περιλαμβάνει καί τόν οἰκισμό Καβούσι (Ιερός Ναός Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου, 26/9). Τηλ. 28310-56414. Ἐφημέριος: Πανταγιάς Ἐμμανουήλ.

Δ' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτ. Ἰωάννης Ἀλεξανδράκης.

Τηλ. καί fax 28340 23.102,

οἰκ. 28340 51.302, κιν. 6946695530.

1. **Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Ἀγγελιανῶν** (25/3), 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οἰκι-

- σμούς Ἀλεξάνδρου Χάνι, Χανοθιανά. Τηλ. 28340-51374. Ἐφημέριος: Πολυμίλης Νεκτάριος.
2. **Ἁγίου Μάμαντος Ἁγίου Μάμαντος (2/9)**, 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οικισμούς Ἀβδελλάς (Ἱερός Ναός Τιμίου Προδρόμου) καί Ἀργουλιό (Ἱερός Ναός Ἁγίας Πεντηκοστῆς). Ἐφημέριος: Παπαδάκης Ἀντώνιος.
 3. **Ἁγίου Χαραλάμπους Ἀλφᾶς (10/2)**, 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οικισμούς Καλλέργο (Ἱερός Ναός Γενεθλίου Θεοτόκου, 8/9) καί Σκορδίλο (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Τηλ. 28340-23379. Ἐφημέριος: Καραγιαννάκης Δημήτριος.
 4. **Ἁγίου Δημητρίου Ἀχλαδέ (26/10)**, 740 57 Πάνορμο. Περιλαμβάνει καί τόν οικισμό Σιριπιδιανά (Ἱερός Ναός Ἁγίας Φωτεινῆς, Κυριακή Σαμαρείτιδος). Ἐφημέριος: Δραμουντάνης Βασίλειος.
 5. **Ἁγίου Κυπριανοῦ Ἐξάντη (2/10)**, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 6934205982. Ἐφημέριος: Τσιρίτας Γεώργιος.
 6. **Ἁγίας Παρασκευῆς Κεραμωτῶν (26/7)**, 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οικισμούς Γαρίπας (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου) καί Κρασούνας (Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου). Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Μπάταλης Πολυχρόνης.
 7. **Ἑπαπαντῆς Σωτήρος Λαγκᾶς (2/2)**, 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τόν οικισμό Ἄνω Τριπόδο (Ἱερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου, 15/8). Τηλ. 28340-23467. Ἐφημέριος: Τσερβάκης Πέτρος.
 8. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Μαργαριτῶν (15/8)**, 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οικισμούς Πηγουνιανά (Ἱερός Ναός Ἁγίου Σπυρίδωνος, 12/12) καί Τζανακιανά (Ἱερός Ναός Τιμίου Σταυροῦ, 14/9). Τηλ. καί fax 28340-92466. Ἐφημέριος: Πυθαρούλιος Γεράσιμος.
 9. **Ἁγίας Σοφίας Μελιδονίου (17/9)**, 740 52 Πέραμα. Τηλ. καί fax 28340-22047. Ἐφημέριος: Γοργοράπτης Σταῦρος.
 10. **Ἁγίας Τριάδος Μπαλίου (Δευτέρα Ἁγίου Πνεύματος)**, 740 57 Πάνορμο. Περιλαμβάνει καί τόν οικισμό Βλυχάδα. Ἐφημέριος: *Πετίτ Παῦλος. Ἐξυπηρετεῖ ὁ Τσιρίτας Γεώργιος.
 11. **Ἁγίου Φανουρίου Ὁρθῆ (27/8)**, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-92211. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Καραγιαννάκης Δημήτριος.
 12. **Ἀναλήψεως Σωτήρος Πανόρμου (Πέμπτη Ἀναλήψεως)**, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28310-57256. Ἐφημέριος: Κοτζαμπασάκης Ἡλίας.
 13. **Μεταμορφώσεως Σωτήρος Πασσαλιτῶν (6/8)**, 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καί τούς οικισμούς

σμούς Καλαμάς (Ιερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 3/11), Καλανδαρές (Ιερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου, 25/3) καὶ Μελισσουργάκι (Ιερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, 23/4). Τηλ. 28310-30236. Ἐφημέριος: Μπάταλης Πολυχρόνης.

14. **Ἁγίου Γεωργίου Περάματος** (23/4), 740 52 Πέραμα. Τηλ. καὶ fax 28340-23102. Ἐφημέριος: Ἀλεξανδράκης Ἰωάννης, *Παναγιωτάκης Τιμόθεος.
15. **Ἁγίου Βασιλείου Πλευριανῶν** (1/1), 740 52 Πέραμα. Περιλαμβάνει καὶ τοὺς οικισμοὺς Βεργιανά (Ιερός Ναός Ἁγίας Βαρβάρας, 4/12), Κάτω Τριπόδο (Ιερός Ναός Ἁγίου Ἀνδρέου, 30/11) καὶ Σταυρωμένος (Ἱερός Ναός Τιμίου Σταυροῦ, 14/9). Τηλ. 28340-22105. Ἐφημέριος: Βασιλάκης Βασίλειος.
16. **Ἁγίας Ζώνης Ρουμελῆ** (31/8), 740 57 Πάνορμο. Τηλ. καὶ fax 28340-51171. Ἐφημέριος: Σωπασουδάκης Δημήτριος.
17. **Ἁγίου Γεωργίου Σισῶν** (23/4), 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-51344. Ἐφημέριος: Καλοκύρης Βασίλειος.
18. **Ἁγίου Νικολάου Σκεπαστῆς** (6/12), 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-52031. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Δραμουντάνης Βασίλειος.
19. **Ἁγίου Γεωργίου Χουμερίου** (23/4), 740 52 Πέ-

ραμα. Τηλ. καὶ fax 28340-91033. Ἐφημέριος: Τσιλιμπῶκος Παρθένιος.

Ε' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτ. Γεώργιος Μυρθιανός.

Τηλ. 28340 41.144, fax 28340 41.431,

κιν. 6947096835.

1. **Ἁγίου Νικολάου Ἀγιάς** (6/12), 740 52 Πέραμα. Τηλ. 6948387627 Ἐφημέριος: Ὀντσέσκου Γαβριήλ.
2. **Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου Ἁγίου Ἰωάννου** (13/11), 740 54 Γαράζο. Ἐφημέριος: Ἐξυπηρετεῖ ὁ Παπαδάκης Ἰωάννης.
3. **Ἁγίου Βασιλείου Ἄϊμονα** (1/1), 740 54 Γαράζο. Τηλ. καὶ fax 28310-74380. Ἐφημέριος: Κλωνάρης Μιχαήλ.
4. **Ἁγίου Γεωργίου Ἀλλοειδῶν** (23/4), 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340-31177. Ἐφημέριος: Πλουσῆς Κωνσταντῖνος.
5. **Ἁγίου Γεωργίου Ἀνωγείων** (23/4), 740 51 Ἀνώγεια. Τηλ. 6977586700. Ἐφημέριος: Κεφαλογιάννης Ἀνδρέας.
6. **Ἁγίου Δημητρίου Ἀνωγείων** (26/10), 740 51 Ἀνώγεια. Περιλαμβάνει καὶ τὸν οἰκισμό Σίσαρχα

- (Ιερός Ναός Άγ. Παρασκευής, 26/7). Τηλ. 28340-31284. Έφημέριος: Δραμουντάνης Άνδρέας.
7. **Άγιου Ίωάννου Άνωγειών** (29/8), 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-31073. Έφημέριος: Άνδρεαδάκης Γεώργιος.
 8. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Άνωγειών** (15/8), 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-31281. Έφημέριος: Σκουλάς Κωνσταντίνος.
 9. **Τιμίου Σταυρού Άξου** (14/9), 740 51 Άνώγεια. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Λιβάδα (Ιερός Ναός Άγιου Γεωργίου). Τηλ. και fax 28340-61427. Έφημέριος: Μιγαδάκης Δαυίδ.
 10. **Άγίας Πελαγίας Άπλαδιανών** (8/10), 740 54 Γαράζο. Έφημέριος: Έξυπηρετεί ό Παναγιωτάκης Τιμόθεος.
 11. **Άγίας Παρασκευής Βενίου** (26/7), 740 51 Άνώγεια. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Κουνάλο (Ιερός Ναός Άγιων Θεοδώρων). Τηλ. 28340-41144, fax 28340-41431. Έφημέριος: Μυρθιανός Γεώργιος.
 12. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Γαράζου** (15/8), 740 54 Γαράζο. Περιλαμβάνει και τούς οικισμούς Όμάλα (Ιερός Ναός Άγιου Δημητρίου, 26/10) και Φαράτσι (Ιερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου, 25/3). Τηλ. και fax 28340-41006. Έφημέριος: Ρουσσάκης Νικόλαος.
 13. **Μεταμορφώσεως Σωτήρος Δαμαβόλου** (6/8), 740 54 Γαράζο. Περιλαμβάνει και τούς οικισμούς Άβδανίτες (Ιερός Ναός Ζωοδόχου Πηγής, Παρασκευή Διακαινησίμου), Άγιος Σίλας (Ιερός Ναός Άγιου Σίλα, 30/7), Άλιάκες (Ιερός Ναός Άρχαγγέλου Μιχαήλ), Καστρί (Ιερός Ναός Άγιου Γεωργίου) και Κεφάλι (Ιερός Ναός Άγιου Γεωργίου). Τηλ. 6946084096. Έφημέριος: Άντωνακάκης Ίωάννης.
 14. **Άγιου Γεωργίου Δαφνέδων** (23/4), 740 54 Γαράζο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Έπισκοπή (Ιερός Ναός Άγιου Γεωργίου). Τηλ. 6973327829. Έφημέριος: Τσιλιμπώκος Εὐμένιος.
 15. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Δοξαροῦ** (15/8), 740 54 Γαράζο. Περιλαμβάνει και τούς οικισμούς Κάμπος Δοξαροῦ (Ιερός Ναός Άγιου Νεκταρίου, 9/11) και Μακρυγιάννη (Ιερός Ναός Άγιου Νικολάου, 6/12). Τηλ. 28340-61884. Έφημέριος: Δρακουλάκης Σάββας.
 16. **Άγιου Γεωργίου Ζωνιανών** (23/4), 740 51 Άνώγεια. Τηλ. και fax 28340-61254. Έφημέριοι: Ζερβός Ματθαίος, *Καλυβιανάκης Παρθένιος.
 17. **Άγιου Γεωργίου Θεοδώρας** (23/4), 740 54 Γαράζο. Έφημέριος: Έξυπηρετεί ό Κουγιουμουτζάκης Γεώργιος.

18. **Παμμεγίστων Ταξιαρχών Καλύβου** (8/11), 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 6972895276. Έφημέριος: Παπαδάκης Ίωάννης.
19. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Κράνας** (15/8), 740 51 Άνώγεια. Έφημέριος: Έξυπηρετεί ο Μυρθιανός Γεώργιος.
20. **Κοιμήσεως Θεοτόκου Κρουνερίου** (15/8), 740 54 Γαράζο. Περιλαμβάνει και τούς οικισμούς Αγρίδια (Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου, 3/11) και Τσαχανιά (Ιερός Ναός Αγίων Άποστόλων, 29/6). Τηλ. 6975858920. Έφημέριος: Άουάντ Πορφύριος.
21. **Μεταμορφώσεως Σωτήρος Λιβαδίων** (6/8), 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-61732. Έφημέριοι: Κόκκινος Άνδρέας, *Μανουσάκης Εϋφραΐμ.
22. **Άγίας Σοφίας Μουρτζανών** (17/9), 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340-41319. Έφημέριος: Μαϊνωλās Ραφαήλ.
23. **Άγιου Γεωργίου Χελιανών** (23/4), 740 54 Γαράζο. Έφημέριος: Έξυπηρετεί ο Παναγιωτάκης Τιμόθεος.
24. **Άγίας Κυριακής Χώνους** (7/7), 740 54 Γαράζο. Περιλαμβάνει και τόν οικισμό Δροσιά (Ιερός Ναός Άγίας Άγάπης, 17/9). Έφημέριος: Κουγιουμουτζάκης Γεώργιος.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

1. **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Άρχιερατικός Έπίτροπος. Ρουμελή, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-51302 και 23102.
2. **ΑΜΠΑΝΑΒΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Άσκούτση 47, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-55931, 25607 και 6977135680.
3. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΡΩΜΑΝΟΣ**. Άρχιμανδρίτης. Ίερά Μονή Ρουστίκων, 740 55 Έπισκοπή. Τηλ. 6983721243.
4. **ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-31073.
5. **ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Οικονόμος. Κεφάλι, 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340-41182.
6. **ΑΟΥΑΝΤ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Άρχιμανδρίτης, Ήγούμενος. Ίερά Μονή Χαλέπας, 740 54 Γαράζο. Τηλ. 6975858920.
7. **ΑΡΑΜΠΟΓΛΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ**. Πρωτοπρεσβύ-

- τερος, Αγίου Ιωάννου 164, Ίρφάν Μετόχι, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-55568 καί 28854.
8. **ΒΑΜΒΑΚΑΣ ΤΙΤΟΣ.** Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ηγούμενος, Ίερά Μονή Άρκαδίου, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6972875468.
9. **ΒΑΡΔΙΔΑΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Ίεράς Μητροπόλεως 10, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 6973301081.
10. **ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Άλφά, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-22105.
11. **ΓΑΒΑΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.** Πρωτοπρεσβύτερος. Κολοκοτρώνη 30, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-27429.
12. **ΓΑΒΑΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Άνω Βαλσαμόνερο, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31598.
13. **ΓΑΛΕΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ατσιπόπουλο, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 58.113.
14. **ΓΚΡΙΓΚΟΡΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Γ. Άνδρουλιδάκη 27, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-28244.
15. **ΓΟΡΓΟΡΑΠΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Μελιδόνι, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-22047.
16. **ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ ΣΜΑΡΑΓΔΟΣ.** Οικονόμος, Ίωνίας 72, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6983249677.
17. **ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Νέα Μαγνησία, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-93370.
18. **ΔΡΑΚΟΥΛΑΚΗΣ ΣΑΒΒΑΣ.** Οικονόμος, Ίερά Μονή Βωσάκου, 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340-61884.
19. **ΔΡΑΜΟΥΝΤΑΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. 740 51 Ανώγεια. Τηλ. 28340-31284.
20. **ΔΡΑΜΟΥΝΤΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.** Πρωτοπρεσβύτερος. Ρουμελή, 740 57 Πάνορμο.
21. **ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.** Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Προηγούμενος, Ίερά Μονή Ρουστίκων, 740 55 Ίπισκοπή.
22. **ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Μάχης Ποταμών 6, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. καί fax 28310-28651, κιν. 6976681171.
23. **ΖΕΡΒΟΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ζωνιανά, 740 51 Ανώγεια. Τηλ. 28340-61254, 6974024650.
24. **ΖΟΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.** Αρχιδιάκονος. Ψυχουντάκη Στυλιανού 15, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 6974906333.

25. **ΖΩΛΟΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Γάλλος, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-50711.
26. **ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.** Πρεσβύτερος. Άποσπασμένος εις τό Οικουμενικόν Πατριαρχεῖον.
27. **ΚΑΛΟΚΥΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Σίσης, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-51344.
28. **ΚΑΛΟΚΥΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.** Πρωτοπρεσβύτερος. Σίσης, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 6977140605.
29. **ΚΑΛΥΒΙΑΝΑΚΗΣ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.** Πνευματικός, Ἀρχιμανδρίτης, Ἡγούμενος. Ἱερά Μονή Ἀτάλης-Μπαλῆ, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-94274.
30. **ΚΑΜΑΡΙΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Τεσσάρων Παίδων, Ἀτσιπόπουλο, Τ.Θ. 4002, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-58727 καί 6945648716.
31. **ΚΑΜΗΛΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ἐμμ. Πορτάλιου 31, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-29324 καί 22731.
32. **ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ἄλφά, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-23379.
33. **ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ἄμπελάκι, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-41239
34. **ΚΑΡΓΙΑΝΑΚΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Συβρίτου 6, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-26330 καί 22871.
35. **ΚΑΤΣΙΠΟΥΛΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ρουσοσπίτι, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-75367.
36. **ΚΕΡΙΜΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ἄνω Μαλάκι, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28317-73005.
37. **ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. 740 51 Ἀνώγεια. Τηλ. 28340-31293.
38. **ΚΛΕΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Π. Κορωναίου 26, 741 31 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-22637 καί 22735.
39. **ΚΛΩΝΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ.** Πρωτοπρεσβύτερος. Κανάρη 36, 713 07 Ἡράκλειο. Τηλ. 6981875540.
40. **ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ.** Πρωτοπρεσβύτερος. Κράνα, 740 51 Ἀνώγεια. Τηλ. 28340-61732.
41. **ΚΟΠΑΝΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Μαρουλάς, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-71923.

42. **ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Γουλεδιανά, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-57256.
43. **ΚΟΥΓΙΟΥΜΟΥΤΖΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πρωτοπρεσβύτερος, Χώνος, 740 54 Γαράζο. Τηλ. 2810-263238.
44. **ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. 740 53 Σπήλι. Τηλ. 28320-22558 και 6972998014.
45. **ΚΟΥΤΑΝΤΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ**. Άποσπασμένος εις τήν Ίεράν Αρχιεπισκοπήν Αυστραλίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.
46. **ΚΟΥΦΟΥΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ἡγούμενος, Ίερά Μονή Ρουστίκων, 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 28310-91205 και 6942919751.
47. **ΚΥΡΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Στ. Μανιουδάκη 29, 741 31 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-24829 και 28914.
48. **ΛΑΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Πρινές, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-32215.
49. **ΛΕΛΕΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ἀργυρούπολη, 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 28310-81377.
50. **ΛΟΥΚΟΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ ΠΑΥΛΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Πανεπιστημίου Κρήτης 15, Πανόραμα Ἀτσιποπούλου, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-23575 και 61852.
51. **ΜΑΓΚΑΦΑΣ ΒΟΣΠΟΡΙΟΣ**. Ὑπογραμματεὺς Ἁγίας καὶ Ἱεράς Συνόδου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀποσπασμένος εις τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον.
52. **ΜΑΪΝΩΛΑΣ ΡΑΦΑΗΛ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ἡγούμενος, Ίερά Μονή Δισκουρίου, 740 51 Ἀνώγεια. Τηλ. 28340-41277.
53. **ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Χρωμοναστήρι, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-75245.
54. **ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Καλονύκτης, 740 55 Ἐπισκοπή. Τηλ. 6936887982.
55. **ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ ΕΥΦΡΑΙΜ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ἡγούμενος, Ίερά Μονή Ἄρσανιου. 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6936040128.
56. **ΜΑΝΟΥΣΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**. Πρεσβύτερος. Τηλ. 6987091491.
57. **ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ίερά Μονή Ἁγίου Παύλου Γάλλου, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6974344276.
58. **ΜΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Χαρίκλειας Δασκαλάκη

- 13, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-53304 και 6981028772.
59. **ΜΕΤΑΞΑΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Έμμ. Πορτάλιου 30, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-29097 και 22731.
60. **ΜΠΑΔΑΚΗΣ ΔΑΥΪΔ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Αξός, 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 2810-823072, τηλ. και fax 28340-61427.
61. **ΜΠΑΤΑΛΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Έμμ. Γενεράλη 3, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 6936166052.
62. **ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ.** Πρεσβύτερος. Πρινές, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6946601886.
63. **ΜΠΕΜΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Αρχιερατικός Έπίτροπος. Πρινές, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31340.
64. **ΜΥΡΘΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Αρχιερατικός Έπίτροπος. Βενί, 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-41144.
65. **ΜΥΣΤΡΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Άτσιπόπουλο, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31915 και 6974801281.
66. **ΝΕΟΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Αρχιερατικός Έπίτροπος. Ίωνίας 52, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-24958 και 6976992739.
67. **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Γενικός Αρχιερατικός Έπίτροπος. Μανούσου Μανούσασκα 11, Πανόραμα Άτσιποπούλου, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-36016, 50582 και 29039.
68. **ΞΕΝΙΚΑΚΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Γ. Βόλακα 17, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-51424 και 29039.
69. **ΟΝΤΣΕΣΚΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Άγιά, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 6948387627.
70. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ ΤΙΜΟΘΕΟΣ.** Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ήγούμενος. Ίερά Μονή Βωσάκου, 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340-61884.
71. **ΠΑΝΤΑΓΙΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.** Πρωτοπρεσβύτερος. Χάρκια, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6978927387.
72. **ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ.** Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Κάλυβος, 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-61441.
73. **ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.** Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ήγούμενος. Ίερά Μονή Άγίας Άναστασίας Ρωμείας, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-56328 και 6979614464.
74. **ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.** Πρεσβύτερος. Κάλυβος, 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 6974599644.

75. **ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ψηλορείτου 7, 741 33 Ρέθυμνο. Τηλ. 6983723968.
76. **ΠΑΠΑΛΕΒΥΖΑΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ**. Αρχιμανδρίτης. Ίερά Μονή Άρκαδίου, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6982623839.
77. **ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Γεράνι, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31443.
78. **ΠΑΤΤΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Κνωσού 5, 741 32 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-55784 και 25878.
79. **ΠΕΤΙΤ ΠΑΥΛΟΣ**. Άποσπασμένος εις τήν'Ι. Μητρόπολιν Μεξικού του Οίκουμ. Πατριαρχείου.
80. **ΠΛΟΥΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**. Πρωτοπρεσβύτερος. Άνώγεια, 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 6972341981.
81. **ΠΟΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος Οίκουμνικου Θρόνου. Γωνιά, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31523 και 25878.
82. **ΠΟΛΥΜΙΑΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Ρουμελή, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-51374.
83. **ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ**. Πνευματικός, Οικονόμος. Άμνάτος, Τ.Θ. 5401, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6945056045.
84. **ΠΥΘΑΡΟΥΛΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης. Μαργαρίτες 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28341-00010.
85. **ΡΙΤΖΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Άγιος Άνδρέας, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-31610.
86. **ΡΟΥΣΣΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Γαράζο, 740 54 Γαράζο. Τηλ. 28340-41006.
87. **ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ**. Πρωτοπρεσβύτερος. Άγία Παρασκευή, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-27804.
88. **ΣΗΦΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Σταυρωμένος, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-74380 και 6974768334.
89. **ΣΚΟΥΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. 740 51 Άνώγεια. Τηλ. 28340-31281.
90. **ΣΚΟΥΡΙΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Χαλεβιανή Περιβολίων, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 26.823.
91. **ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος. Τ.Θ. 06, Άστέρι, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6948946069.
92. **ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ**. Πρεσβύτερος. 28ης Οκτωβρίου 17, 741 33 Ρέθυμνο.

93. **ΣΤΡΙΑΙΓΚΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ**. Πρεσβύτερος, Πρινές, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6936670452.
94. **ΣΩΠΑΣΟΥΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Ρουμελή, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 28340-51431.
95. **ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Κυριάννα, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-83183.
96. **ΤΖΑΓΚΑΡΑΚΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Βιράν Έπισκοπή, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-95061.
97. **ΤΖΙΛΙΓΚΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Έλευθερνα, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 6979693655.
98. **ΤΣΑΒΛΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ**. Αρχιμανδρίτης, Άποσπασμένος εις τό Οίκουμ. Πατριαρχείον.
99. **ΤΣΑΚΠΙΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Νικαίας 19, Τσεσμές, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-52939, κιν. 6908858995.
100. **ΤΣΕΡΒΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Λαγκά, 740 52 Πέραμα. Τηλ. 28340-23467.
101. **ΤΣΙΑΙΜΠΩΚΟΣ ΕΥΜΕΝΙΟΣ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ίερά Μονή Άρκαδίου, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-83116.
102. **ΤΣΙΑΙΜΠΩΚΟΣ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ**. Πνευματικός, Αρχιμανδρίτης, Ίερά Μονή Άρκαδίου, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-83116.
103. **ΤΣΙΡΙΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**. Πρωτοπρεσβύτερος, Ίεξάντης, 740 57 Πάνορμο. Τηλ. 6934205982.
104. **ΦΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Γεωργακάκη 45, Τ.Θ. 2414, Τρία Μοναστήρια, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6983943728.
105. **ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ**. Οικονόμος, Άγιος Κωνσταντίνος, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 6972188914.
106. **ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβ. Τ.Θ. 3568, Φραντζεσκιάνα Μετόχια, 741 00 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310 31.975.
107. **ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ**. Πρεσβύτερος, Τ.Θ. 3568, Φραντζεσκιάνα Μετόχια, 741 00 Ρέθυμνο.
108. **ΧΑΤΖΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Άγιος Κωνσταντίνος, 740 55 Έπισκοπή. Τηλ. 28310-91098.
109. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**. Πνευματικός, Πρωτοπρεσβύτερος, Αρχιερατικός Έπίτροπος, Π. Μανουσάκη 18, 741 31 Ρέθυμνο. Τηλ. 28310-22857 καί 28914.
110. **ΨΑΡΑΥΤΗΣ ΠΑΝΑΡΕΤΟΣ**. Μέγας Ίεροκήρυξ Οικουμενικού Πατριαρχείου. Άποσπασμένος εις τό Οικουμενικόν Πατριαρχείον.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΙΕΡΕΙΣ

1. Άστρινάκης Κωνσταντίνος, Πρωτοπρεσβύτερος Οικουμενικού Θρόνου.
2. Βαλέργας Μανούσος, Πρωτοπρεσβύτερος.
3. Γαλεράκης Νικόλαος, Πρωτοπρεσβύτερος.
4. Γερωνυμάκης Έμμανουήλ, Πρωτοπρεσβύτερος.
5. Γιαννούλης Έμμανουήλ, Πρωτοπρεσβύτερος.
6. Δάνδολος Δημήτριος, Πρωτοπρεσβύτερος.
7. Δελγιώργης Έμμανουήλ, Πρωτοπρεσβύτερος.
8. Διαλεκτός Μιχαήλ, Πρωτοπρεσβύτερος.
9. Ζερβός Άθανάσιος, Πρωτοπρεσβύτερος.
10. Καθαράκης Έμμανουήλ, Πρωτοπρεσβύτερος.
11. Λαζάρου Χρήστος, Πρωτοπρεσβύτερος.
12. Λελεδάκης Ίωάννης, Πρωτοπρεσβύτερος Οικουμενικού Θρόνου.
13. Παπαδογιάννης Άνδρέας, Πρωτοπρεσβύτερος.
14. Παπαδοπετράκης Εύαγγελος, Πρωτοπρεσβύτερος.
15. Ρουσσάκης Νικόλαος, Πρωτοπρεσβύτερος.
16. Φλουρής Παντελεήμων, Πρωτοπρεσβύτερος.

Τά διοικητικά στοιχεία τής Μητροπόλεως έχουν ανανεωθεί την 20ήν Νοεμβρίου 2023.

Άλλαγές, οι όποιες προέκυψαν μετά την παραπάνω ήμερομηνία θά περιληφθούν στό ήμερολόγιο του επομένου έτους.

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.imra.gr

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

ΑΡΧΗ ΕΠΙΣΤΑΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ

Οικουμενικός Πατριάρχης

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

Εκ τουλάχιστον τρεις φορές την πληροφορία και τον θαυμάσιο θεωρούμε απαράμιλλη και απίστευτη την ποικιλία και τη μαγισρία της Τέχνης μας Εκκλησίας και στο χώρο αυτό, φέρνουμε να παρτίδα η δυνατότητα όπως στην ιστορία μας να προσφέρουμε τα καλά μας.

Η Ιερά Μητροπολιτική Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, υπακούει Εκκλησιαστική Φυλακή στη μεγάλη του Χώρα. Άρματα και στις εμβληματικές ιστορίες από αλληλένδετα τον κόσμο, οι οποίοι «γεννιούνται» τα φερμένα και στις πνευματικές κληρονομίες που «πλάττει» και τις Τέχνες της Εκκλησίας. Είναι για τους υφείς και εφήνη να κωφερώσει την ταπεινότητα μας «παιδί» του αιώνα και μόνο της ελπίδας της εκκλησίας της Ιεράς Μητροπόλεως μας επιβίωση από την καλή μαγισρία της ποίησης. Να μαγεύονται για τη ζωή του Οικουμενικού Πατριάρχη και τον γέννηση της Ιεράς Μητροπόλεως.

Σας καλωσορίζουμε, λοιπόν, όπως σε περίπτωση αιτών που τρέφει, σε Άγια της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, να σας συστηθούν και να ευχαριστήσουν το θρησκευτικό και τον καλλιτεχνικό.

Σας ευχαριστούμε καλλιέργεια και κληρονομία.

Με θερμές ευχές μας
Ο Μητροπολίτης

Γ Ο Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Πάτριάρχης

Ο Σπ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου «Πολύτροπος»

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

ΣΥΝΑΞΗ ΝΕΩΝ & ΦΟΙΤΗΤΩΝ

✓ **ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ ΒΡΑΔΥ, ΑΠΟ 8.00 ΕΩΣ 10.00 μ.μ.**

✓ **ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ**

ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ Κ.Κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

✓ **ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ**

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΝΑΞΕΩΣ:

✓ **ΠΑΝΟΣΙΟΝ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ**

✓ **ΑΙΔΕΣΙΜΟΙ. ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ**

ΑΓΙΑΣΜΟΣ-ΕΝΑΡΞΗ: ΠΕΜΠΤΗ 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023, 6:00 μ.μ.

Από τόν Άγιασμό γιά τήν έναρξη τής Συνάξεως Νέων καί Φοιτητών τής Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου, τήν 26η Οκτωβρίου 2023, στήν αίθουσα εκδηλώσεων του Ιερού Ναού Αγίων Τεσσάρων Μαρτύρων τής πόλεως Ρεθύμνης.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ «ΘΕΟΜΗΤΩΡ».

ΣΧΟΛΕΣ
ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΨΗΦΙΔΩΤΟΥ

Η **Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου** θα λειτουργήσει και εφέτος, στους χώρους του Κέντρου Πολιτισμικής και Κοινωνικής Διακονίας «**ΘΕΟΜΗΤΩΡ**», **Σχολές Αγιογραφίας και Ψηφιδωτού**, με δωρεάν φοίτηση για όσους επιθυμούν να μηθούν στις Ιερές αυτές Τέχνες.

⇒ **Αγιογραφία** διδάσκει ο **Αγιογράφος κ. Νικόλαος Ρουσσάκης**.
 ⇒ **Ψηφιδωτό** διδάσκει ο **Αγιογράφος-Ψηφιδογράφος κ. Εμμανουήλ Ρουκούδης**.
 ⇒ **Αγιασμός** για την Έναρξη των μαθημάτων: **Τετάρτη, 11 Οκτωβρίου 2023, 6:00 μ.μ.**
 ⇒ **Εγγραφές:**

- Για τη Σχολή **Αγιογραφίας**, στον κ. **Νικόλαο Ρουσσάκη**, τηλ. **6986230224**.
- Για τη Σχολή **Ψηφιδωτού**, στον κ. **Εμμανουήλ Ρουκούδη**, τηλ. **6974411593**.

Από τόν **Αγιασμό** γιά τήν **έναρξη** τών **Σχολών Αγιογραφίας** καί **Ψηφιδωτού** τής **Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης** καί **Αύλοποτάμου**, τήν **11η** **Όκτωβρίου 2023**, στό **Κέντρο Πολιτισμικής** καί **Κοινωνικής Διακονίας** "Θεομήτωρ".

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΨΑΛΤΙΚΗΣ

✓ ΤΜΗΜΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ:

ΑΙΘΟΥΣΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

✓ ΤΜΗΜΑ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ:

ΑΙΘΟΥΣΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

✓ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-ΕΓΓΡΑΦΕΣ:

ΑΙΔΕΣΙΜΟΙ. ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΙ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΟΥΣΣΕΛΗΣ
ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ: **6987091491**

Από τόν Αγιασμό γιά τήν έναρξη τών Τμημάτων Πρακτικής Ψαλτικής Ρεθύμνου και Μυλοποτάμου, τήν 23η και 24η Οκτωβρίου 2023, στήν αίθουσα τού Ιερού Ναού Αγίων Τεσσάρων Μαρτύρων τής πόλεως Ρεθύμνης καί στήν αίθουσα τού Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Περάματος, αντίστοιχα.

Από τόν Αγιασμό γιά τήν έναρξη τών μαθημάτων στή Σχολή Βυζαντινής Μουσικής τής Ίερās Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου, τήν 18η Σεπτεμβρίου 2023, στό Κέντρο Πολιτισμικής καί Κοινωνικής Διακονίας "Θεομήτωρ".

Από τίς παραστάσεις του έργου «Αγνώστου Βυζαντινού-Χριστός Πάσχα», τό όποίο ανέβασε ή Θεατρική Όμάδα τής Ίερās Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου σέ δύο παραστάσεις, τήν 7η καί τήν 8η Απριλίου 2023, στό Αμφιθέατρο του ΤΕΙ, στά Περιβόλια Ρεθύμνου.

ΤΟ ΔΙΠΛΟ ΤΕΥΧΟΣ 40-41 ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έκδόθηκε για τα έτη 2022-2023 τὸ ὑπ' ἀριθμ. 40-41 διπλὸ τεύχος τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου *NEA ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗ*. Πρόκειται γιὰ τὸ πρῶτο τεύχος τῆς Δ' Περιόδου τοῦ περιοδικοῦ, στὸ ὁποῖο, μετὰ τὸ Προλόγισμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ καὶ τὸν Πρόλογο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Προδρόμου, περιλαμβάνονται οἱ ἐξῆς πρωτότυπες ἐργασίες:

1) Τοῦ κ. Ἀνδρέου Γ. Καραπιδάκη, μὲ τίτλο: «Ἡ Ἀντιρρητικὴ Θεολογικὴ Γραμματεία στὴ βενετοκρατούμενη Κρήτη κατὰ τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνα: οἱ συγγραφεῖς καὶ ἡ διδασκαλία τους».

2) Τοῦ κ. Ἰωάννου Ἡλ. Βολανάκη, μὲ τίτλο: «Ὁ ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὸν οἰκισμὸ Ἐθνὸς Ἀμαρίου Ρεθύμνης Κρήτης».

3) Τοῦ κ. Μιχάλη Γ. Βοσκάκη, μὲ τίτλο: «Τὸ Παρδὶ καὶ ἡ ἐκκλησία του στὸ χωριὸ Κουροῦτες. Διερεύνηση προέλευσης τῆς ὀνοματοδοσίας τοῦ τοπωνυμίου καὶ τῆς ἐκκλησίας».

4) Τοῦ κ. Κώστα Ράλλη, μὲ τίτλο: «Ἡ Κυρία τῶν Ἀγγέλων. Ἡ διαδρομὴ τοῦ ναοῦ μέσα στὸν χρόνο».

5) Τοῦ κ. Γεωργίου Ν. Τσιγδινοῦ, μὲ τίτλο: «Ὁ ἀσυμβίβαστος Ἐπίσκοπος Λάμπης († 9.7.1793)».

6) Τοῦ κ. Ἀναστασίου Ε. Πετράκη, μὲ τίτλο: «Ἀπὸ τὴν ἱστορία στὸν θρύλο ἢ ἀπὸ τὸν θρύλο στὴν ἱστορία; Μιὰ νέα ἀγνωστὴ παραλλαγή τοῦ δημοτικοῦ ἄσματος τοῦ Ἐωπατέρα».

7) Τοῦ κ. Βασιλείου Οἰκονομίδη, μὲ τίτλο: «Διδάσκοντας στὸ νηπιαγωγεῖο τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καὶ τὸν Εὐαγγελισμὸ τῆς Θεοτόκου».

8) Τοῦ κ. Μιχάλη Τρούλη, μὲ τίτλο: «Μνήμη θυσιαστικῆς συνδρομῆς τῶν Μανιατῶν στοὺς κρητικὸς ἀπελευθερωτικὸς ἀγῶνες».

9) Τοῦ κ. Κωστή Ἡλ. Παπαδάκη, με τίτλο: «Κοσμικὰ καὶ Ἐκκλησιαστικὰ Τοπωνύμια τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας [(1646-1898 (1913))]».

10) Τοῦ κ. Ἄρη Χατζηδάκη, με τίτλο: «Ἔργα καὶ μηχανικοὶ στὴν ὀθωμανικὴ Κρήτη».

11) Τοῦ κ. Κώστα Ράλλη, με τίτλο: «“Μὲ πετρέλαιο καὶ δυναμίτη...”· Τὰ μικρογεγονότα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας στὸ διαμέρισμα τοῦ Ρεθύμνου».

12) Τοῦ κ. Μανώλη Γ. Ἀνδρουλιδάκη, με τίτλο: «Τὸ Μεγάλο Κάστρο στὰ ἔργα τοῦ Νίκου Καζαντζάκη».

13) Τοῦ κ. Μανώλη Δ. Γιανουδάκη, με τίτλο: «Ὁ δημοδιδάσκαλος Κωνσταντῖνος Χρήστου Νικολουδάκης».

Ἐπίσης, τιμῆς ἔνεκεν, περιλαμβάνεται καὶ ἡ νεκρολογία τοῦ κ. Ἡρακλῆ Ἐμμ. Καλλέργη γιὰ τὸν ἀείμνηστο Καθηγητὴ Θεοχάρη Δετοράκη, με τίτλο: «Μνήμη Θεοχάρη Δετοράκη (1936-2023)».

Τέλος, δημοσιεύονται ἀπὸ τὸν Δευθυντὴ Ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἔντιμολ. κ. Μιχαὴλ Τρούλη, Ἄρχοντα Ἱερομνήμονα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, «Βιβλιογραφικὰ Σημειώματά» του.

Λεπτομέρειες ἀπὸ ξυλόγλυπτο Ἀρχιερατικὸ μαστοῦνι
μὲ τίς μορφές τῶν Ἁγίων Τεσσάρων Μαρτύρων.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΙΘΥΝΤΟ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ Ἡμερολόγιο τοῦ ἔτους 2024
ἐκδίδεται μέ τήν πρόνοια
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου
κ.κ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ,
καί τήν ἐπιμέλεια
τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Ρωμανοῦ Ἀναστασιάδη
καί τοῦ κ. Ἐμμανουήλ Γοργοράπτη, πτ. Θεολογίας.

Τά ἔσοδα διατίθενται
ὕπέρ τοῦ κοινωνικοῦ καί πνευματικοῦ ἔργου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:
Ἐνθύμιον 200ετηρίδος Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτύρων

